

Filatelisten

SVENSK FILATELISTISK TIDSKRIFT | ÅRGÅNG 116 | NR 6 2015

Svenska bandmärken 1920-1936. Del 34

Liggande lejon – Nya rön

Ortstämplar på F277

Vykortsgalleri – Kiosker

20 öre ringtyp t.13 – En händelserik utgåva

ONLINE PHILATELY

- *made easy*

Marknadens bästa
hemsida..?

www.OnlinePhilately.com

Ny design • Nya funktioner • Fler objekt

Besök oss redan idag!

AUKTION 5 DECEMBER

Scandic Park Hotell, Karlavägen 43, Stockholm

Islandsavsnittet i höstens auktion domineras av en större utställningsamling som utbjudes i sin helhet, men även bättre enstaka märken, brev och partier.

Frimärkshuset
Skandinavisk
Filateli AB

Humlegårdsgatan 13
114 46 Stockholm
Tel 08-661 74 50
info@frimarkshuset.se

Filatelisten

SVENSK FILATELISTISK TIDSKRIFT

Vid medlemsfrågor/utebliven tidning,
kontakta SFF:s kansli: 0370-705 66

**Filatelisten är Sveriges Filatelist-
Förbunds medlemstidning**

Adress:

SFF-Filatelisten
Teknikringen 1A
SE-583 30 LINKÖPING

Tel: 0722-527 792

Internet & E-post:

www.sff.nu
redaktion@sff.nu

**Redaktör och
ansvarig utgivare:**

Ulf Nilsson

Utgivningsplan 2015:

Vår: vecka: 5, 10, 15, 20

Höst: vecka: 35, 40, 45, 50

Annonser:

1/1 sida.....	3.680:-
1/2 sida.....	2.140:-
1/4 sida.....	1.200:-
1/8 sida.....	600:-
1/16 sida.....	350:-
Småannonser.....	50:-

**Annonsbokning till nästa
nummer senast 14 oktober!**

Svensk Filatelistisk Tidskrift
utkommer 2015 med 8 nummer och
trycks hos Exaktaprinting i Malmö.

Prenumeration: 580:-/år (inom Sverige)

ISSN 1100-0198

OBS! Eftertryck, helt eller delvis, tillåts inte utan utgivarens godkännande. För insänt, icke beställt material, ansvaras ej. Den som sänder material till SFF-Filatelisten anses medge elektronisk publicering och lagring. Eventuell beskattning av vinster i tidskriftens tävlingar svarar pristagaren för. Citera oss gärna men ange källan.

Bästa samlarvänner!

Här kommer nu säsongens andra nummer av Filatelisten och min förhoppning är att du som läsare ska uppskatta innehållet. Samtidigt vill jag också passa på att hälsa alla nya medlemmar som anslutit sig välkomna!

I mån av tid deltar jag på klubbmöten, mässor och utställningar, vilket ger mig goda tillfällen att ta del av era synpunkter på tidskriften. Nu närmast väntar Pekingträffen den 10 oktober där vår förening i Norrköping ordnat en plats, och därefter det här årets stora händelse, Nordia 2015 i Täby vid månadsskiftet oktober/november. Vi kanske ses där? Såväl ris som ros är välkommet!

Och som tidigare: Om du som medlem har någon egen idé om något du vill läsa om, låt gärna oss andra få ta del av den och skriv själv ett inlägg eller artikel.

Ulf Nilsson

PS. Artiklar och läsarinlägg tas gärna emot med e-post, redaktion@sff.nu, och helst som bifogade worddokument. Observera att bilder och illustrationer (upplösning lägst 300 dpi) inte ska inkluderas i dokumentet, utan måste bifogas som egna bildfiler (tiff eller jpg-format). DS.

Sveriges Filatelist-Förbund, SFF, är en öppen oberoende ideell riksorganisation som har till uppgift att främja samlandet av, samt organisera samlare av frimärken, vykort och övriga filatelistiska objekt.

Är du inte redan medlem? Passa då på att ta del av vårt kampanjerbjudande om att bli medlem under resterande del av 2015 samt hela 2016 för endast 350 kronor (ordinarie pris 520 kronor per år). Kontakta kansliet nedan. OBS! Erbjudandet gäller nya medlemmar – som inte varit med under 2014 och 2015.

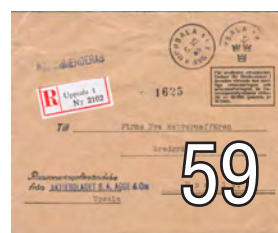
Förbundskansli:

Kansli: Per Bunnstad (måndagar), Therese Fornstål
Besöksadr.: Stationsgatan 3, 3 vån
Postadress: Box 91, 568 22 Skillingaryd
Telefon: 0370-705 66 (Öppet: Som regel 9.00-12.00)
E-post: Medlemsfrågor och ekonomi: kansli@sff.nu
E-post: Övriga frågor: info@sff.nu

Internet: www.sff.nu

Bankgiro: 568-1580

Innehåll

- 14 Svenska bandfrimärken 1920–1936. Bo Dahlner redogör för klassificeringen av 145 öre Gustav V profil vänster.
- 16 Liggande lejon, typ 1. Mats Ingers redovisar nya rön om plåttillverkningen.
- 27 Vykortsgalleriet nummer 33 – Kiosker. John Fritz visar här sina personliga favoriter.
- 33 20 öre ringtyp tandning 13. Peter Lorentzon granskar en frimärksutgåva som vållade tryckaren Jakob Bagge en hel del bekymmer.
- 50 Ortstämplar på Gustav V profil höger 25 öre orange. Håkan Bergstrand berättar vidare om sitt lite udda samlande i denna sista del.

Dessutom

- 12 Singapore 2015
- 13 Stamps in Svedala 2015
- 22 Reketiketter, typerna 8–10
- 23 Frimärkets Dag 2016
- 45 Jan Berg – Världsmästare
- 59 Ransoneringsförsändelser från andra världskriget
- 62 Frågor & svar
- 63 Föreningsnytt

I varje nummer

- 6 Ordföranden har ordet
- 8 Styrelsen informerar
- 10 Klubbat på auktion
- 24 Filatelistens samlarskola
- 37 Nya nordiska utgåvor
- 42 All världens frimärksländer
- 64 Firardags
- 65 Tävling
- 66 Samlarannonser
- 68 Sammanträden
- 73 Kalendarium
- 74 Annonser

**Nästa nummer
kommer ut den
5 november**

Sveriges Filatelist-Förbund

Box 91
568 22 Skillingaryd
Tel 0370-705 66
www.sff.nu

Ordförande:

Bo Dahlner
Sörgårdsvägen 20, 163 52 Spånga
dahlner@duv.se

Vice ordförande:

Leif Ledmyr
Jägarstigen 71, 181 46 Lidingö
leif.ledmyr@telia.com

Christer Karlsson

Rönnbärsvägen 17, 711 33 Lindesberg

Ivan Forsgren

Äldermansvägen 36, 904 21 Umeå

Jan Palmén

Hjortstigen 4, 518 41 Sjömarken

Hans-Ove Aldenbrink

Box 78, 564 22 Bankeryd

Börje Mårtensson

Ek Kullen 1, 542 94 Mariestad

Revisorer:

Boris Preijde
Lilla Kyrkogatan 20, 503 35 Borås

Ingemar Glans

Hyregatan 3, 275 30 Sjöbo

Valberedning:

Gösta Karlsson (sammankallande)
Tullportagatan 1, 532 30 Skara

Riksföreningar:

Svenska Motivsamlare SMS:
Tommy Samuelsson
Romsås 113, 523 98 Hökerum
Tel: 0321-511 82
romsas113@telia.com
www.svenskamotivsamlare.se

Bältespännarna:

Christer Wahlbom
Humlegränd 6A, 179 60 Stenhamra
<http://sff.nu/baltespannarna/>

SSPD – Sällskapet för svensk

posthistorisk dokumentation:
Leif Ruud, Malmvägen 48, 141 71 Segeltorp
www.sspd.se

Sveriges Militärpostsällskap:

Jan-Ove Brandt
Ripstigen 1, 8tr, 170 74 Solna
www.smps.se

Islandssamlarna:

Björn Söderstedt
Drottningholmsvägen 21, 112 42 Stockholm
www.islandssamlarna.se

Sveriges Variantsamlare:

Leif Jönsson
Kronatorpsgratan 52B, 3tr, 212 26 Malmö

Hembygdsfilatelisterna

Anders Beck
Runeborgsgatan 3, 114 29 Stockholm
<http://sff.nu/hembygdsfilatelisterna>

Rysslands-Samlarna:

Christer Warfvinge
Stångholmsbacken 42, 127 40 Skärholmen
<http://sff.nu/rysslandssamlarna/>

Asiensamlarna:

Christer Svensson
Kattfotsbacken 12, 165 73 Hässelby

Ordföranden har ordet

Hösten har kommit och nu är det också fullt av aktiviteter i SFF:s olika föreningar. Jag får en hel del mail från föreningar som vill göra reklam för sin verksamhet och särskilt sina auktioner. Jag är mycket glad över dessa informationer. De visar att föreningsstyrelserna gör bra program för sina medlemmar.

Ledamöter ur förbundsstyrelsen besöker i mån av tid föreningar och redogör för förbundsstyrelsens arbete. I början av september besökte jag SFF i Göteborg där jag fick tillfälle att lämna information. Det blev ett mycket trevligt möte där vi även pratade om utställningsverksamheten.

Förbundets ekonomi är bättre än på många år och den fortsätter att utvecklas positivt. Detta har vi skrivit om i Styrelsen informerar och det har kommenterats av föreningarnas medlemmar. Sådana informationer är alltid trevliga att komma med. Vi försöker också att delta på olika marknadsplatser för att träffa medlemmar och för att värva nya.

Samlamera fortsätter att utvecklas och Hans-Ove Aldenbrink och Samlameragruppen gör ett bra arbete. Gruppen planerar en stor höstauktion för att få in pengar till sajtsens fortsatta utveckling. Om detta kan du läsa mer om på annan plats i Filatelisten.

I förra numret av Filatelisten berättade jag att grundkursen i filateli nu är klar och att en första kurs på det konceptet kommer att genomföras. Nu har fler föreningar hört av sig och vill ta del av kursen. Det tycker jag är mycket positivt. Tills vidare är det bra om endast några få föreningar vill genomföra kursen för att vi därigenom kan få erfarenheter om hur den fungerar.

Önskemål om andra kurser har också diskuterats. Vi återkommer i den frågan.

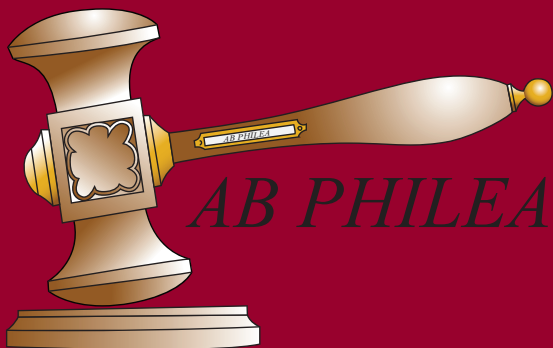
Vid det senaste förbundsstyrelsemötet diskuterades SFF:s hemsida. Den behöver utvecklas och marknadsföringsgruppen arbetar med detta. Det bästa är om en firma får göra om hemsidan för att få den professionell, men det kostar mycket och för att skapa ett ekonomiskt utrymme för detta måste särskilda åtgärder vidtas. Förbundsstyrelsen måste utreda detta ordentligt innan några beslut fattas.

Just nu pågår för fullt förberedelserna inför NORDIA 2015 i Täby. Jag har följt utställningskommitténs arbete med Mats Söderberg som ordförande och noterat att de gör ett utomordentligt bra jobb. Utställningen öppnas den 30 oktober på Täby Park Hotel i Täby och det blir den största frimärksutställningen vi haft i Stockholmsområdet sedan 1990-talet.

Utställningar är en mötesplats för oss filatelister. Där kan man studera exponat inom olika områden som intresserar oss, prata med utställare och andra filatelister samt besöka handlarna. Därför hoppas jag att alla intresserade som har möjlighet att besöka Nordia gör det. Utställningar är ett utmärkt sätt att göra reklam för vår hobby.

Bosse

Välkommen till våra auktioner!

- NORDIA 2015 (330) 1 nov
- Myntauktion 9, 14 november.
- Helsingfors, 28 november.
- Internationell auktion (331) 2 dec

6-8 frimärksauktioner per år.
2 myntauktioner per år.

Säljs på kvalitetsauktionen på NORDIA 2015.
Välkommen till en mycket trevlig auktion!

AB PHILEA
Svartensgatan 6
116 20 Stockholm
Tfn 08-640 09 78
auction@philea.se

Vi har även kontor i Göteborg,
Malmö, Kalmar, Skara, Upp-
sala och Umeå (Vindeln).

www.philea.se

Styrelsen informerar

Den 10 september genomförde förbundsstyrelsen ett styrelsemöte i form av en telefonkonferens.

Vid mötet deltog alla ledamöter utom Börje Mårtensson. Även Per Bunnstad och Ulf Nilsson var med på mötet och som adjungerade till styrelsen deltog delvis också John Fritz och Lars Nordberg.

Kassören rapporterade att ekonomigruppen gått igenom ekonomin och gjort ett halvårsbokslut. Styrelsen konstaterar att resultatet fortsätter att utveckla sig i positiv riktning.

Samlamera utvecklas ständigt och i slutet av augusti kom ännu en ny funktion, personliga nyhetsbrev. Nyhetsbrev produceras mitt i veckan och inne-

håller bara de objekt som just du är intresserad av. Vi söker nu material till Samlameras stora höstauktion. Mer om Samlamera finner du nedan.

Marknadsföringsgruppen redovisade hur den ser på utvecklingen av hemsidan. Arbetet i gruppen fortsätter. Ett utskick med information om förbundets verksamhet sändes ut i augusti vilket resulterade i att vi fick många nya medlemmar. Ett nytt utskick genomförs nu i oktober.

Utställningsverksamheten diskuterades. Styrelsen är angelägen om att fler föreningar skall vilja genomföra utställningar. En ansökan om sanktion för SKARUNG 16 godkändes.

Styrelsen

Samlamera – Nya funktioner

I slutet av augusti drog vi igång en bra funktion som jag tror vi är ensamma om vad det gäller sajter som säljer frimärken och vykort. Du kan nu få ett personligt nyhetsbrev på den senaste veckans nya objekt bara på de områden som du själv är intresserad av.

Du kan numera i din användarprofil lägga in upp till 100 olika sökord. Skulle just detta ord dyka upp i en rubriktext så kommer du att få ett e-postmeddelande med en bild på detta objekt eller flera objekt om det kommer in annonser med dina samlingsområden. Prova gärna och lägg upp dina sökord på Samlamera under Min sida. Du kommer att få presenterat annonser både från Fastprisdelen och Auktionsdelen.

Klubbauktioner

Först ut att presentera sin klubbauktion är Jönköpings Filatelist-Förening, som har lagt upp hela sin auktion på Samlamera. Det är närmare 2 000 utrop, drygt hälften är singelobjekt som är avbildade på Samlamera. Här kan du lägga bud direkt på ett objekt du är intresserad av. Skulle du bli överbjuden kommer det ett e-postmeddelande till dig.

Du ser på Min sida vilka bud som du har bjudit på, du ser även där om du har blivit överbjuden. Då det är en offentlig klubbauktion stänger budgivningen cirka ett dygn innan auktionen startar, detta för att

samordna postbuden och maximerade inköp. När klubbauktionen är slut, matas det klubbade priset in på Samlamera.

Prova och lägg bud på detta sätt, det är nytt, men visst måste vi filatelisterna och vykortssamlarna delta i den IT-värld som vi nu lever i.

Samlameras stora auktion i november

Vi söker nu material till Samlameras stora höstauktion. Vill du skänka några objekt till denna auktion så ska du skicka dem till SFF, Box 91, 568 91 Skillingaryd. Märk kuvertet Samlamera. Pengarna för denna auktion går till att utveckla Samlamera med nya funktioner.

Användarmanual

Vi jobbar på en användarinstruktion om hur allt fungerar på Samlamera. Projekt kommer förhoppningsvis bli klart under denna höst.

Hans-Ove Aldenbrink
036-37 88 88

Frimärkshelg i Göteborg 23-25 Oktober

Islandsklubben i Göteborg Firar 50-årsjubileum

Fredag den 23/10 & lördagen den 24/10

Propagandautställning med våra samlingsområden och liten Handlarmässa på Dalheimers hus, Slottsskogsgatan 12. Kl. 12 - 17 FRI ENTRÉ

Lördag den 24/10

Göran Fredriksson Brevspecialisten ansluter med sin stora Handlarmässa Kl. 10–15 FRI ENTRÉ

Söndag den 25/10

Göteborgs Vykortsklubb Vykortsmässa på Kortedala torg kl. 10-15. Entré 20.-
Islandsklubbens Jubileumsauktion på restaurang Kinesiska Muren, kl. 10.30

Världens idag bästa klassiska Islandssamling med det unika "Bibelbrevet"

Islands första brev med frimärken, "*Mamsellbrevet*" från 1871.

Medlemmar visar upp lite från sina samlingar bl.a. dom Isländska nummerstämplarna, Zeppelin, "Två-kungamöte", Grönland, Färöarna, DWI, Vykort, Militärpost m.m.

På plats finns också:

ALLTINGSBOKEN från 1930 som en gång tillhört en isländsk president.

Bildboken från KUNGABESÖKET 1907 i Island som en gång tillhört en dansk prins.

Gravören "MARTIN MÖRCK" deltar med en utställning och är på plats.

Keramikern Helgi Björgvinsson visar & säljer några av sina fantastiska konstverk.

Deltagande handlare som är

med från fredag:

Atlas Frimärken

Brevspecialisten

CL-Frimärken

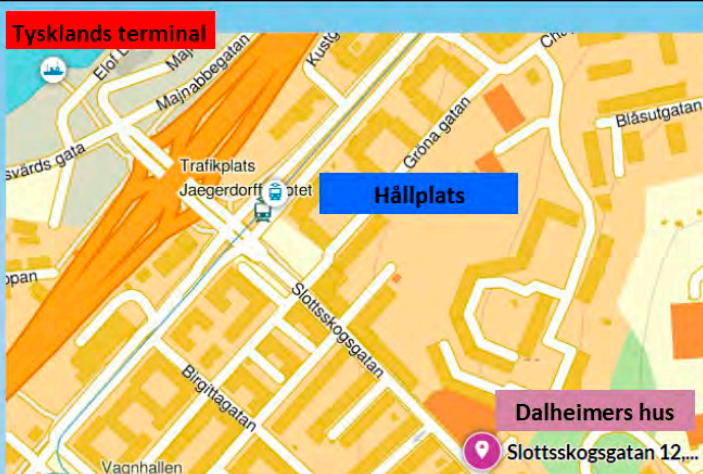
Fyns Frimærke Service, Dk

Girommen

Gisli Geir Harðarson, Island

Islandsspecialisten

Saso Andonov, Island

Buss & Spårvagnshållplats till Dalheimers hus:

"Jaegerdorffsplatsen" Spårvagnslinje: 3 & 9 / Buss: 86 & 90

För mer info kontakta:

Johnny Pernerfors på tfn. 031 54 88 78

alt. email islandsklubben@bredband.net

FACIT

Säsongen har startat

Höstsäsongen för svenska auktioner har redan startat. En av de första auktionerna var Phileas auktion den 19 augusti i Stockholm. Några intressanta resultat från denna auktion redovisas och vi skall även ta en titt på Postiljonens auktion, som sker den 1–2 oktober. Resultaten från denna auktion är dock inte klara när detta skrivs.

Philea

Innan Philea hade sin auktion den 19 augusti i Stockholm så hade de även en auktion i Göteborg för lådor och partier. Denna auktion var den 17 augusti och bestod av cirka 150 objekt. Merparten av lotterna såldes. Det var bara några få objekt som förblev osålda.

På Phileas auktion den 19 augusti var det betydligt flera objekt. Det var cirka 4 000 objekt. Flera av dem har varit osålda på andra av Phileas auktioner, men mycket var ändå nytt material. Det är imponerande att Philea kan fylla så många auktionskataloger som de gör under ett år. Och ändå sparas nog de bästa inkomna objekten till deras två stora kvalitetsauktioner.

Philea hade ett snyggt fjäderbrev med två fjädrar och med ”Fort” skrivet tre gånger. Brevet var daterat i Ljungby den 12 maj 1835. Utropet var satt till 1 000 kronor medan slutpriset blev 3 400 kronor, och jag skulle nog inte förvånas om det var en hembygds-samlare som köpte brevet.

På auktionen fanns det en hel del lösenstämplar, och några av dessa lösenstämplar är ganska ovanliga. Ett obetalt brev från Helsingfors den 7 juni 1873 till Stockholm var stämplat med den ovanliga lösenstämpln ”35”. Brevet var snyggt och det såldes för 4 100 kronor, mot ett utrop på 3 000 kr.

En annan lösenstämpel som är relativt ovanlig att hitta med ett snyggt avtryck är ”24 öre”. Philea hade några brev med denna stämpel och brevet med snyggast avstämpling såldes för 3 900 kronor.

Philea hade också fått in ett parti med flera brev med Stockholms åttkantiga 4-skilling lösenstämpel. Dessa såldes i uppdelade partier om flera objekt i varje. De partier som såldes bäst var de där även ångbåtsnamnet stod med på kuvertet.

Klubbat

på auktion

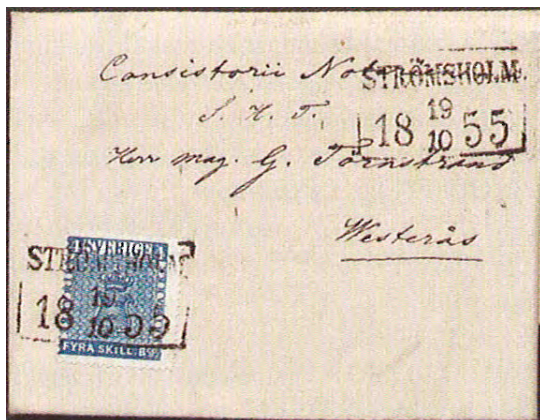
~ Fredrik Ydell ~

Äldre brev till fjärran destinationer är omtyckta av svenska posthistoriker. Ju ovanligare land desto roligare, och då blir ofta priserna ganska höga. Philea hade ett obetalt brev från Nordmaling den 1 oktober 1872 skickat till St Georges. Och ni som kan er geografi vet att detta är en stad på ön Bermuda. Och detta är nog det äldsta kända brevet från Sverige till denna ö. Brevet var smutsigt, och det kanske man kan förvänta sig efter att det skickats ända till Bermuda. På baksidan av kuvertet fattades det också en flik. Brevet hade ett utrop på 20 000 kronor, och det var visst att ta i lite för mycket. Brevet förblev osålt.

Ett annat ovanligt brev, skickat till ett ovanligt land, var från Stockholm i januari 1872 till Brasilien. Brevet var frankerat med en 20 öre liggande lejon. Ursprungligen var frankeringen 140 öre, men några märken har under årens lopp trillat av. Detta är nog det äldsta kända brevet till Brasilien med svensk frankering. Trots att några märken fattades så såldes brevet för 6 000 kronor.

Ett väldigt snyggt litet brev frankerat med en 4-skilling och stämplat i Strömsholm den 19 oktober 1855 såldes för högt över utropet. Orsaken är nog att denna fyrkantstämpel Strömsholm inte är helt vanlig på brev och just detta avtryck var mycket snyggt. Brevet såldes för 19 000 kronor, medan utropet var endast 500 kronor.

Ett snyggt 4-skillingbrev med den ovanliga och sällsynta fyrkantstämpln Strömsholm såldes för 19 000 kronor plus provision hos Philea.

För 33 000 kronor plus provision såldes detta intressanta brev hos Philea sänt till Otto Nordenskjöld på hans svenska Antarktisexpedition. Polarbrev är ett stort samlingsområde, med många internationella köpare, därav priset.

En annan överraskning var ett brev skickat från Stockholm den 1 september 1902 till Ushai i Argentina (ligger så långt söderut i Sydamerika man kan komma, om jag nu minns rätt), men brevet har eftersänts till "Malvina" som är lika med Falklandsöarna. Frankeringen bestod av två stycken 10 öre Oscar. Priset blev hela 33 000 kronor, mot ett utrop på 4 000. Orsaken till att brevet blev så dyrt är att det är skickat till Otto Nordenskjöld på hans svenska Antarktisexpedition. Och det finns flera samlare av detta område, och inte bara svenska samlare utan även internationella samlare. Brevet blev säkert inte billigare av att det i slutet av året är en stor Polarutställning i Monte Carlo och köparen vill säkert visa detta brev på utställningen.

Postiljonen

Postiljonen har sin stora höstauktion den 1–2 oktober. När detta skrivs så finns det ännu inget resultat från auktionen då detta nummer av Filatelisten kommer ut först runt den 1 oktober. Är ni riktigt snabba kanske ni även hinner med att bjuda på auktionen, eller så kan ni läsa om resultaten på deras hemsida.

Ett otroligt vackert brev stämplat i Wadstena, som nästan alltid stämplade väldigt vackert under skilling- och vapenperioden, finns till salu hos Postiljonen. Utropet är satt till 2 500 euro.

Postiljonen har ett fantastiskt vackert 4-skillingbrev skickat från Wadstena den 15 november 1857 till Stockholm. Att märket sedan är i den lite mera ovanliga i-nyansen gör ju inget. Nu finns det dock en del brev från Wadstena i i-nyansen som är lika snygga som detta brev. Men det förringar inte detta brev på något sätt. Wadstena stämplade nästa alltid väldigt snyggt på denna tid. Utropet är satt till 2 500 euro, som är mycket pengar för en 4-skilling.

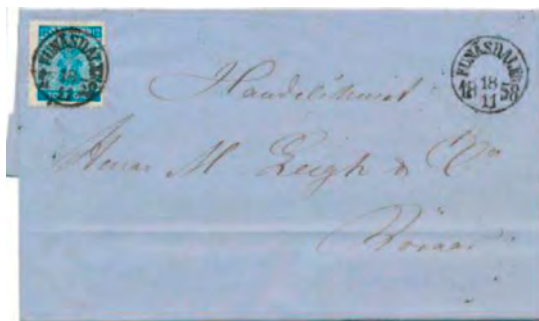
Ett annat snyggt 4-skillingbrev som Postiljonen hade var ett brev med den ovanligare j'-nyansen. Brevet är stämplat i Linköping december 1857 och utropet var satt till 2 500 euro.

En perfekt centrerad ostämplad 8-skilling i a-nyansen hade ett utrop på bara 1 000 euro. Nu hade märket tyvärr en vikt hörntand, annars hade nog utropet varit betydligt högre. Men det var ett snyggt märke, som borde platsa i många samlingar.

Ett trestrip med 24-skillingar i d-nyansen på brevklipp stämplat i Stockholm 28 augusti 1857 har ett utrop på 7 500 euro. Ett annat trestrip med svarta lokalmärket, stämplat med Stockholms stjärnstämpel, har ett utrop på 9 000 euro.

I förra numret av Filatelisten skrevs om det svåra närportot till Norge. Under några års tid kunde man betala 12 öre för brev till Norge, om det skickades ifrån nära gränsen till Norge. Dessa brev är ovanliga och blir ofta dyra. Nu har Postiljonen ytterligare ett sådant brev, denna gång skickat ifrån Funäsdalen den 18 november 1858 till Röraas. Just från Funäsdalen finns flera brev till Norge. Brevet har ett utrop på 1 500 euro.

Resultatet från Postiljonens auktion får vi återkomma med i nästa nummer.

Ett snyggt och ovanligt närportobrev till Norge. Närportot var 12 öre under en kort period. Brevet har utrop på 1 500 euro hos Postiljonen.

SINGAPORE 2015

Detta var tredje gången som Singapore var värd för en full FIP-utställning, tidigare var 1995 och 2004, och den senare inkluderande även World Stamp Championship som sedan dess hålls vart fjärde år någonstans i världen.

Utställningen genomfördes i det enorma komplexet Marina Bay Sands vilket inkluderade både utställningshallar, seminarierum och Singapores största hotell. Att samla alla dessa funktioner under ett tak kändes väldigt bra med tanke på den höga luftfuktigheten utomhus och att temperaturen nattetid endast gick ned till +29°C och dessutom var betydligt högre under dagarna.

Utöver de ovan nämnda FIP-utställningarna har Singapore även arrangerat kontinentala FIAP-utställningar. Detta är troligen en av anledningarna till att utställningen och hela det omkringliggande arrangemanget genomfördes på ett ypperligt sätt av alla frivilliga. Detta underlättade naturligtvis mitt arbete som kommissarie och Bengt Bengtssons arbete i juryn.

Som vanligt var det ett väldigt stort intresse hos de svenska utställarna att ställa ut och det blev till slut cirka hälften av de anmälda svenska exponaten som blev antagna. Flera av våra framstående utställare fick därför inte möjlighet att delta och dem önskar jag bättre lycka till vid kommande antagningar.

Utställningen hade även lockat en hel del frimärks-handlare och auktionsföretag från Europa och USA att delta vilket gav de besökande möjligheter att växla mellan utställningsramarna och handlarna. Båda dessa delar är viktiga för en framgångsrik utställning.

Utställningshallarna och det fantastiska hotellet.

Resultatlista för SINGAPORE 2015

<i>Klass</i>	<i>Utställare</i>	<i>Exponat</i>	<i>Medalj</i>	<i>Poäng</i>
CC	Jan Berg	Samoa 1836–1895	Grand Prix d'Honneur	
CC	Douglas Storckenfeldt	Iceland until 1901	SG	–
TR	Jan Berg	Private Ship Letter Stamp Issuing Companies; up to 1900	G + SP	93
Luftpost	Fredrik Ydell	Airmail Within, From and To the Nordic Countries 1809–1920	G	93
1-ram	Staffan Ferdén	Routes for Swedish Mail to Australia 1866–1900	SP	91
TR	Åke Rietz	Sweden – Circle Type 1872–1879	G	90
PH	Sven Pahlman	Dutch East Indies: Postal Routes and Rates 1672–1917	G	90
Helsaker	Lennart Daun	1890 until 1942 – The second period of Postal Stationery in Sweden	G	90
TR	Stefan Heijtz	The Registered Letter Stamps of Canada 1875–1893	SV + SP	88
PH	Roland Frahm	Sweden Forwarded Mail	SV	86
1-ram	Johan Ågren	Swedish – Special Delivery Mail 1864–1913	–	86
TR	Johan Ågren	Sweden Definitives Coat of Arms – Circle Type 1858–1885	V	83

SP = Specialpris

Av de svenska resultaten måste jag ovanligtvis börja med mitt eget deltagande med exponatet "Samoa 1836–1895". Vid den avslutande rösträkningen på utställningens Palmarès framkom det att jag vunnit utställningens stora pris, Grand Prix d'Honneur i mästarlassen, något som jag naturligtvis är oerhört stolt och lycklig över.

I väntan på rösträkningen, med undertecknad t.v.

Generellt fick de flesta svenska utställare mycket välförtjänta belöningar och av dessa vill jag framför allt nämna Fredrik Ydell som första gången på FIP-nivå med fem ramar av sitt nya nordiska exponat erövrade guld och 93 poäng, ett storslaget resultat.

Åke Rietz lyckades denna gång uppnå 90 poäng och en välförtjänt guldmalj, ett resultat jag är säker till stor del beror på det arbete som Åke har lagt ned på en ommontering av exponatet.

Ytterligare en gratulation går till Roland Frahm som äntligen erhöill en stor vermeil och därmed kan visa åtta ramar nästa gång, stort grattis.

Utställningen Singapore 2015 var sammanfattningsvis ett mycket väl genomfört arrangemang och jag ser fram mot flera kommande världsutställningar av denna höga klass.

Jan Berg
Kommissarie

Fotnot: Läs mer om Jan och exponatet på sidan 45.

Stamps in Svedala 2015

Höstvädret visade sig från sin bästa sida under lördagen med värme och sol. Detta skrämde dock inte bort fyndjagande filatelister och vykortssamlare från att besöka Stamps in Svedala helgen den 12–13 september.

Uppskattningsvis hade mässan, som ägde rum för 16:e gången, besöksrekord på lördagen. Många hade åkt lång väg för att komma till mässan, bland annat kom en hel abonnerad buss lastad med besökare.

Som vanligt hade posten Åland tagit fram ett särskilt utställningsfrimärke till mässan. I år var motivet Aggarps mölla i Svedala, ett märke som var mycket uppskattat av besökarna. Ett annat märke som sålde bra, var det till motivet kontroversiella blocket Tom of Finland.

Förutom Posten Åland och PostNord fanns 15-talet frimärks- och vykortshandlare på plats. SFF representerades av Malmö Filatelistförening och SFU av Svedala Unga Frammärksamlare. Den sistnämnda är även arrangör av mässan.

Under söndagen var det som vanligt färre besökare, men alla handlare jag pratade med var nöjda ändå.

Mässan är inte bara ett forum för att sälja/köpa material, utan även en viktig social tillställning.

Den som missade årets mässa får en ny chans andra helgen i september 2016. Då hälsas både nya och gamla besökare välkomna. Redan nu har flera handlare bokat bord till 2016.

Andreas Björck

Svenska bandfrimärken 1920–1936

Del 34: 145 öre Gustav V profil vänster

I den här artikeln beskrivs 145 öre Gustav V profil vänster.

Märket utgavs för att underlätta frankeringen av paket belagda med postförskott (120+25 öre=145 öre). Märket avlöstes av 145 öre Postemblem, gulgrön (ref. 1).

195A 145 öre Gustav V profil vänster, gulgrön, 2-sid. perf. 9 ¼

Bildstansen tillverkades av Max Mirowsky hos AB Hasse W. Tullberg 1925. Endast ett plåtpar tillverkades och blev klart den 25/8 1925 (ref. 4).

195Aa
gulakt grön

195Ab
ljusgulgrön

Gravör	Max Mirowsky (ref. 1)
Antal ex	2.730.900 (ref. 1)
Tryckningstid	1925–1930 (ref. 1)
Utgivningstid	1925-11-30–1930-10-08 (ref. 2)
Utgavs som	Märken i rullar om 100 (ref. 1)
Plåtskarvtecken	Siffrorna 3–2 i båda marginalerna (ref. 1)

Tabell 1: Data om antal tryckta märken, utgivningstid med mera för första utgivningstiden av 195A.

Märket gavs ut i följande varianter (färgnyanser enligt ref. 3):

195Aa gulakt grön (7–6) A1, A2
195Ab ljusgulgrön (4) A2

Märket 195Aa ovan stämplades i Göteborg den 28 mars 1929 på paketexpeditionen. Dessa märken hittar man av naturliga skäl ofta stämplade på paketexpeditioner.

Klassificering av nr 195A Gustav V profil vänster, 145 öre gulgrön

1. Klassificeringen av detta märke är enkel eftersom det endast handlar om att skilja mellan märken med A1- och A2-papper. A1- och A2-papper är svagt rosatonade där A1-papper är ett hårt papper med en ytvikt av 70 g/m². Viran är svag eller saknas. Papperet är inte genomlysande. A2-papperet är ett mellanhårt papper med en ytvikt av 60 g/m². Viran är tydlig och märkena är genomlysande.

Bo Dahlner

Referenser

1. Sveriges frankotecken, Handbok del I 1961, Sveriges Filatelist-Förbund, 1962
2. Sveriges frankotecken 1855–1936, Sveriges Filatelist-Förbund, 1936
3. Sverigekatalogen 1988–89, Sveriges Filatelist-Förbund, 1988
4. Egen utredning på Riksarkivet

Nya Facit Postal

På Nordia i Täby vid månadsskiftet oktober/november presenteras nya Facit Postal IX som bland annat innehåller svensk hembygdsfilateli och posthistoria.

Den senaste katalogen utkom 2009, och bland nyheterna i den nya finns rektangulära LBB-stämplor, omarbetat avsnitt ångbåtsstämplor, påbörjad katalogisering av båtstämplor med mera.

Detta blir den fjärde katalogen som förlaget ger ut i år. I mitten på september utkom Facit Special Classic 2016 samt Facit Norden 2016 och i våras Facit Sverige 2015.

Alla kataloger finns att beställa till medlemspris inklusive frakt hos vårt förbundskansli genom förskottsbetalning till bankgiro 568–1580. Se vidare i tidskriften eller på hemsidan: www.sff.nu

Ny storauktion

Storauktion nr. 192 arrangeras den 16 och 17 oktober 2015 i våra lokaler i Oslo. Här är några smakprov från auktionen:

www.skanfil.no

**BE OM GRATIS
AUKTIONSKATALOG!**

BESTÄLLNINGSKUPONG

**JA TACK, vänligen sänd mig,
helt utan förpliktelser:**

GRATIS auktionskatalog 192

Namn: .....

Adress: .....

Postnr./ort: .....

Sänd in kupongen, eller kontakta oss på:

tlf. + 47 52 70 39 40 - fax +47 52 70 39 49 - e-post: skanfil@skanfil.no

PORTO

Postboks 2030

N-5504 HAUGESUND

NORGE

Liggande lejon, typ 1

– Nya rön kring plåttillverkningen

I det följande redovisas ny kunskap om ett frimärke, som kanske inte helt utan orsak har kallats "Vår fulaste klassiker". Först 1926 fick man klart för sig att 3 öres lejon från 1862 existerar i två typer, tryckta med olika plåtuppsättningar. Men beskrivningen av bevarad plåtmateriel vid olika tillfällen innehåller ofta felaktigheter. Vi reder ut begreppen.

Dr Pihl tänker till

I kataloger på 20-talet stod den olivaktigt gråbruna nyansen av 3 öre liggande lejon som a-nyans, precis som idag. Som b, olivaktigt gulbrun, togs en variant upp där bottenstrycket var mer eller mindre suddigt. Den ansågs ovanlig. Det spekulerades i om dessa tryck, ofta med oskarpa ramlinjer, kunde bero på att plåten varit dåligt rengjord eller för rikligt infärgad.

Men så började göteborgaren Dr. Albin Pihl intressera sig för märket, och han insåg snart att här var det något som inte stämde. Han redovisade sina rön vid ett föredrag i Stockholm den 20 september 1926. Samma år publicerades en utskrift av hans redogörelse i SFT.

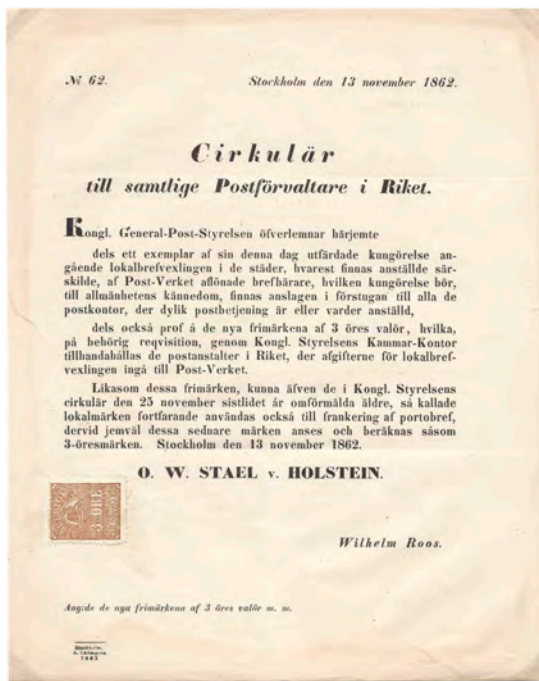
Albin Pihl var en av sin tids mest bemärkta filatelist, och en av drivkrafterna när sättet att benämna nyanser moderniserades i början av 20-talet. Gräsgrönt och kornblått försvann till förmån för färgbenämningar hämtade från fysikens benämningar av spektrala färger.

Pihl hade goda kontakter med dåtidens främsta samlare. Han sammanställde flera kännetecken hos 3-öresmärkena med suddigt bottenstryck, men fann att den säkraste detaljen för att skilja dessa tryck från de rena var ett litet utlöpande gravyrstreck på övre högra hörnornamentet.

Det slutliga beviset för att typen med gröttigt bottenstryck var äldst fick han av en samlarkollega, som visade Cirkulär 62 från den 13 november 1862 med påklistrat frimärke av den "suddiga" typen. Slutsatsen blev att man hädanefter borde dela upp 3 öre lejon i en typ 1 och en typ 2.

Albin Pihls inventering 1926

Pihl följde upp sina undersökningar med ett besök i Postens förråd. Där fanns två mindre och två större paket. De sistnämnda innehöll var sin originalplåt med 100 klichéer vardera, monterad på träfot. Det var förstas tryckmaterielen för F14B (typ 2).

Cirkulär 62.

De mindre paketen beskrevs mer ingående. De innehöll nio respektive tio kvartsplåtar, varav en var monterad på träfot. "Af dessa 19 plåtar voro tolf av första typen, ett faktum lätt att iakttaga med blotta ögat. Öfriga sju visade den andra typens rena och klara linjer, figurer och punkter... Bland de tolf småplåtarna af första typen var endast en tryckfärdigt monterad på trä, ett förhållande, som hos mig väckte tanken, att just den ensam användts för att framställa de förutnämnda, antagligen små upplagorna af typ 1..."

Till vänster återges det frimärke i typ 1 som klistrades på Cirkulär 62. Till höger ett exemplar av typ 2 i a-nyans, olivaktigt gråbrun.

Pihl redovisar säkert rätt antal kvartsplåtar (19), men uppgiften att sju av dem skulle höra till typ 2 är fel. Vittnesmålet är ändå värdefullt, då det tyder på att en av de åtta kvartsplåtarna ur plåtparet för F14A redan då var på drift. Den kom till rätta i mitten av 90-talet, och jag har döpt den till ”Den förlorade sonen”. Pihl förbisåg dessutom att de horisontella spalterna på den kvartsplåt som monterats på träfot var mycket smalare än hos alla övriga kvartsplåtar, och därför aldrig använts. Likaså missade han, att de övriga nio plåtarna i samma paket var något högre än de nio i det andra lilla paketet.

Nils Westbergs inventering 1935

I Nordisk Filatelistisk Tidskrift 1935, sid 119–123, återges ett föredrag i Stockholms Filatelistsällskap den 15 mars 1935. Det bar titeln ”De svenska frimärksemmissionerna 1858–1872”, och baserades delvis på författarens inventering av bevarad tryckmateriel. Han redovisar: ”3 öre lejonmärket: 6 kvartsplåtar typ 1, som icke kommit till användning, enär formatet varit för stort för tandningsmaskinen. Vidare 4 använda och 11 oanvända kvartsplåtar av typ 1, en kvartsplåt av typ II, bestående av 5 horisontella rader av 5 klichéer, samt 2 hela tryckplåtar...”.

De sistnämnda är plåtparet för F14B, monterade på träfot. I dessa är som bekant var och en av kvartsplåtarna uppsågad i ett horisontellt femstrip och två horisontella tioblock. Längre fram i föredraget påstår Westberg att mellanraden av den plåt som var sammansatt av fem horisontella delar om vardera fem klichéer skulle motsvara de

5	4	3	2	1
10	9	8	7	6
15	14	13	12	11
20	19	18	17	16
25	24	23	22	21

Kvartsplåt av F14B (typ 2) med 25 grundtyper.

”femstrip” i kvartsplåtarna av F14B, som finns inklämda mellan de två horisontella tioblocken. ”De äro lätta att identifiera, ty de innehålla det karakteristiska plåtfelet, som jag senare kommer att beskriva som typ III”.

Idag kallar vi ”typ III” för ”grundtyp 14”. Det är ställt utom allt tvivel att den av fem femstrip bestående kvartsplåten är av typ 1 och att det är samma kvartsplåt på träfot, som Pihl rapporterade nio år tidigare. Den har inget med plåten till F14B att göra. Därmed kan vi nog också sätta ett stort frågetecken kring Westbergs övriga påståenden, som att det skulle ha funnits 21 lösa kvartsplåtar, varav bara fyra skulle ha visat tecken på användning.

Handbokens uppgifter 1962

I del II, där lejonavsnittet redovisas, nämns att Hugo Olsson vid ett besök i Postens förråd 1950 inte kunnat återfinna någon tryckmateriel från lejonemissionen, vare sig av valören 3 öre eller av de övriga (17 och 20). Westbergs felaktiga uppgifter återges.

Sven Åkerstedts inventering 1965

I en artikel i Postryttaren 1965 beskriver Sven Åkerstedt plåtmaterielen för 3 öre lejon, och hans artikel är rikt illustrerad. Uppgifterna förefaller tillförlitliga bortsett från en förvirrande bildtext på sidan 131. Under höger bild står ”tredje och sista plåtserien av typ 1.” Det finns bara två plåtserier av typ 1, där den andra är den som kom till användning.

Åkerstedt rapporterar nio kvartsplåtar, typ 1, där de horisontella avstånden mellan klichéraderna är något för stora. Dessa kvartsplåtar är 5 mm för höga, och gick därför inte att använda. Godtagbar tandning hade varit omöjlig.

Vidare fanns av typ 1 en uppsågad kvartsplåt med fem vågräta femstrip, alltför tätt monterade på träfot. Det är uppenbart att det är samma plåt som både Pihl och Westberg rapporterar.

Åkerstedt hittade dessutom nio kvartsplåtar av typ 1, varav sju med skruvhål. De har ingått i det tryckande plåtparet för F14A. Spalterna mellan grundtyperna stämmer med vad vi hittar i tryck. Den åttonde kvartsplåten fanns inte i förrådet. De två övriga, som aldrig varit monterade, är reservkvartsplåtar. Även dessa har riktiga avstånd mellan grundtyper.

Egen inventering 1997 och 2014

Jag har själv noga undersökt tryckmaterielen för 3 öre typ 1 i januari 1997. Den fanns fördelad i fyra paket. Här är utdrag ur mina detaljerade anteckningar:

Paket nr 1002; PM 12562 : 2–7, 16–18

9 st kvartsplåtar lejontyp valör 3 öre

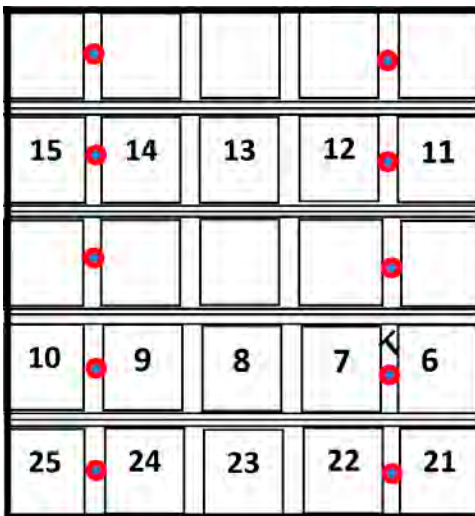
I paketet med denna etikett finns nio identiska kvartsplåtar som alla visar för breda horisontella spalter mellan grundtyperna. I samtliga grundtyper finns en ojämnhet, motsvarande det utlöpande strecket på övre högra hörnornamentet hos F14A. Inga plåtar visar borrhål. De horisontella spalterna är släta och obrutna, då de ligger något djupare än de vertikala. Alla klichéer har något fasade sidor, och är cirka 1 mm tjocka. De vilar på en cirka 2,5 mm tjock sockel. Ovensidorna är kopparglänsande, men man ser i vissa övergångar att kopparskiktet knappast är mer än 0,1 mm tjockt. Resten är pågjuten stilmetsall, som också bildar den släta men repiga undersidan.

Kvartsplåtarna består av ett kopparskal som fyllts upp med stilmetsall.

Paket nr 1003; PM 12562 : 1

Felaktig patris lejontyp 3 öre

Den sågade kvartsplåten av typ 1, monterad på egen träfot. Ordningföljden har ändrats. De alltför smala mellanliggande vågräta spalterna gjorde kvartsplåten oanvändbar.

Paketet innehåller den kvartsplåt som sågats upp i horisontella femstrip, och sedan återmonterats på träfot med smala spalter mellan remsorna. De vertikala spalterna mellan alla grundtyper är exakt desamma som i alla andra kvartsplåtar av typ 1, det framgår av små gropar och andra oregelbundenheter. Jämfört med "osågad" kvartsplåt har remsorna följande ordningsföljd uppifrån räknat: 4?, 3, 1?, 2 och 5. Plåtens kopparyta skimrar delvis i svart, särskilt övre raden. Den är rengjord, men har förmodligen varit infärgad. Träsockeln är av mahogny, 10,6 x 12,0 cm, och tvådelad (zintrad). Plåten är fastskruvad med två rader om vardera fem kullrade skruvar.

Paket nr 1004; PM 12562 : 12 o 19

2 kvartsplåtar lejontyp 3 öre

Paketet innehåller två stycken oanvända kvartsplåtar utan borrhål. De horisontella spalterna är exakt lika breda som i tryckplåtarna. De utgör reservkvartsplåtar till den tryckmateriel som Sparre slutligen kunde använda för F14A. Rena och i gott skick.

En av kvartsplåtarna från plåtparet till F14A. Bara skruvhål, inga spikmärken.

Paket nr 1005; PM 12562 : 8–11 o 20–22

7 kvartsplåtar lejontyp 3 öre

Paketet innehåller sju borrhade kvartsplåtar som ingått i plåtparet (tryckplåten). De skiljer sig från kvartsplåtarna i paket nr 1002 enbart genom att de horisontella femblocken sitter något tätare, varför kvartsplåten som helhet blir cirka 5 mm lägre. Spalterna är lika polerade. Grundtyperna sitter i samma ordningsföljd. Den åttonde kvartsplåten hade vid denna tidpunkt nyligen återlämnats till PM, och förvarades inte med övrig tryckmateriel.

När jag våren 2014 fick titta på materielen en gång till, fokuserade jag på grundtypsfelen. Trots att bara hälften av grundtyperna går att särskilja, och samtliga grundtypsfel är högst obetydliga, gick det att hitta dem i samtliga 20 kvartsplåtar. Detta visar att kopiering genom galvanotypi återger de obetydligaste detaljer. Den intresserade kan se grundtyperna för F14A i mitt exponat i Täby.

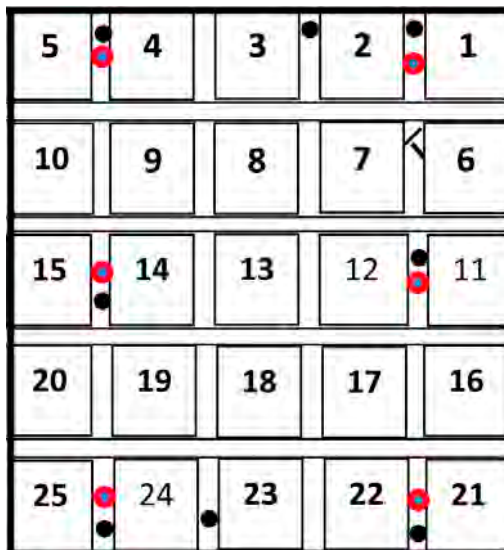
”Den förlorade sonen”

Som nämnts förvaras bara sju av de åtta kvartsplåtarna från de båda tryckplåtarna i Tumba. Orsaken är aningen pikant. Den felande kvartsplåten ”lånades” någon gång före 1926 av en privatperson. Vid en bouppteckning i mitten av 90-talet påträffades ett tungt kuvert med påskrift: ”Skall efter min död lämnas till Thomas Bjärringer”. Men Thomas har återfört plåten till Postmuseum i Stockholm ”för långtidsdeponering”.

Därmed har ”Den förlorade sonen” återvänt till fadershuset, till stor glädje för oss sentida filatelister. Benämningen har bibliskt ursprung (Lukas 15:11–

Svartavdrag av typ 1b. Ej samtida, tillkomstår okänt, ej 1862. Grundtyperna 6–8, 11–13. Nils Gellerstedts donation, Postmuseum.

Spik- och skruvhål (röda) i ”Den förlorade sonen”, som ingått i en av tryckplåtarna för F14A. De lodräta spalterna bryts av de mera djupliggande horisontella. Ytans kopparskikt är cirka 0,1 mm. Därunder stilm metall. Yttre dimensioner 12,0 x 10,6 cm, tjocklek cirka 3,5 mm varav sockeln 2,5 mm. I alla 20 kvartsplåtar av typ 1 ses samma trekantiga fördjupning mellan grundtyperna 7 och 6.

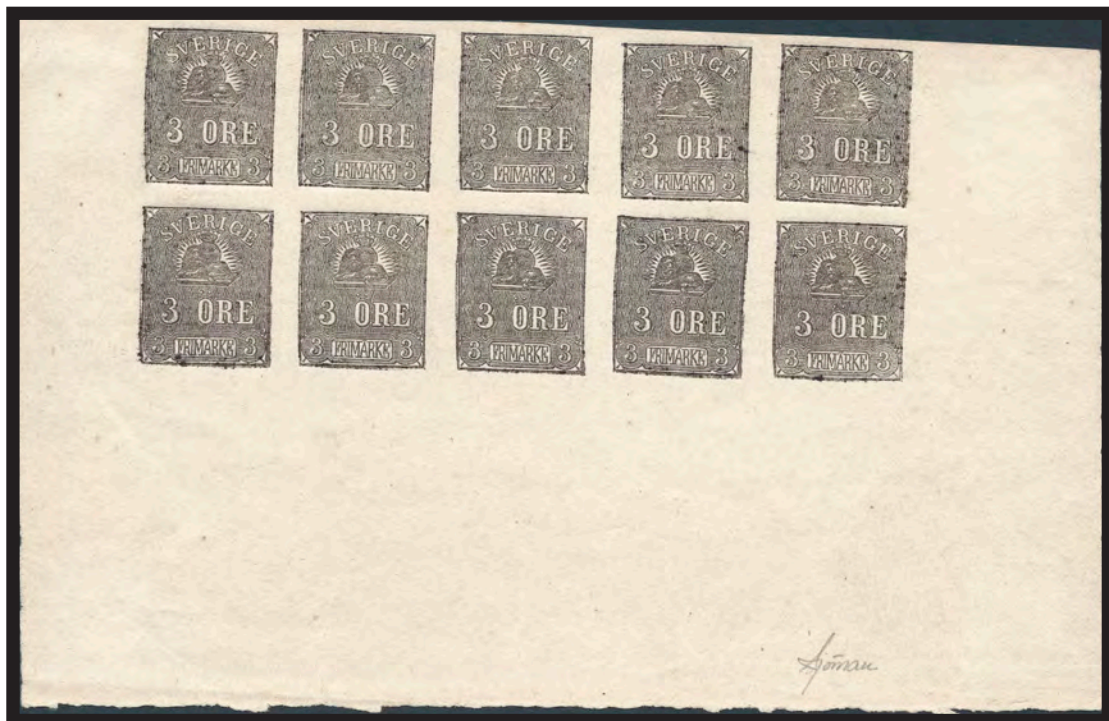
32), men det finns flera skäl att ge denna kvartsplåt en särställning. Alla kända svartavdrag av typ 1b, där det för F14A utmärkande kännetecknet ”streck på övre högra hörnornamentet” finns med, tycks nämligen komma från denna plåt!

Föregångare

Förutom de nu bevarade 20 kvartsplåtarna har det funnits en kvartsplåt i en tidigare version, utan det för F14A utmärkande gravyrstrecket på hörnornamentet. Den största bevarade enheten från denna tidiga kvartsplåt är ett svartavdrag i form av ett 10-block, som Per Sjöman skrev attest på 1974.

Sjöman beskriver ett ”objekt bestående av avdrag av originalgravyrerna för 3 öre Lejontyp typ 1, vilket utförts tio gånger bredvid varandra med ungefär samma avstånd som i en frimärkskarta.” Han har naturligtvis noterat avsaknaden av gravyrstrecket men dragit fel slutsats.

Bevisligen är 10-blocket (nästa sida) i stället en del av en kvartskarta. Det finns nämligen ett par som exakt motsvarar grundtyperna 19+20 i 10-blocket. Dessa grundtyper sitter så snett, att identifiering är möjlig. Dessutom finns överensstämmelser i en rad detaljer, se exempelvis högra konturen hos de båda grundtyperna 20!

Ovan: 10-block från tidigare okänd kvartsplåt, där gravyrstrecket i övre högra hörnornamentet ännu inte tillkommit. Bör kallas ”typ 1a” och är samtida.

Grundtyperna sitter inte bara skevt, hela kvartsplåten har varit något för bred och knappast heller stämt med tandningsverktyget i höjdlid. Redan detta utesluter ju att avdraget har något med de bevarade kvartsplåtarna att göra. Man hittar inte heller de grundtypsfel som dessa uppvisar. Varje avtryck är dessutom svagt koniskt nedåt, precis som F14B (men i mindre grad). Detta tycks Sparre ha rättat till, då svartavdrag av typ 1b (med gravyrstrecket) inte är koniska.

Innan Sparre beordrat ”gör om, gör rätt!” beträffande inplacering av grundtyperna har han gått tillbaka till en matris* av originalgravyrn eller originalstämpeln och gjort retuscheringar. Sedan har en ny originalstämpel överlämnats för framställning av den nya originalkvartskartan. Detta är enda förklaringen till att utlöparen i hörnornamentet drabbar samtliga grundtyper. En repa i matrisen blir en ås i patrisen, och slutligen ett färgstreck i tryck.

Mats Ingers

Grundtyperna 19 + 20 från kvartsplåt typ 1a. Paret på något annat papper än enheten från 10-blocket.

* Moderstämpeln är en patris, bilden är spegelvänd. Om en moderstämpel präglas in i ett mjukare material fås en matris med rättvänd bild. Matrisen kan i nästa steg ge en ny patris, exempelvis en originalstämpel.

Frimärken på auktion

1926, 7/5 øre grøn. Variant "DUBBELT ÖVERTRYCK".
Värdering: 10.000 DKK

Nätauktioner varannan söndag

Söndagar i jämna veckor arrangeras från kl. 18
nätauktioner på bruun-rasmussen.dk.

Traditionella auktioner

Utöver nätauktioner arrangerar Bruun Rasmussen två
årliga traditionella frimärksauktioner i Köpenhamn,
nästa gång den 27 oktober 2015.

Besök oss på bruun-rasmussen.dk

Kontakta Lars Godsk Jørgensen per e-post:
lgj@bruun-rasmussen.dk eller på tel. +45 8818 1211.

BRUUN RASMUSSEN
KUNSTAUKTIONER

Baltikavej 10
2150 Nordhavn
Tel +45 8818 1111

Søren Frichs Vej 34 D
8230 Åbyhøj
Tel +45 8818 1100

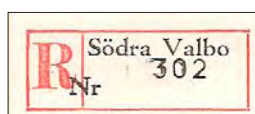
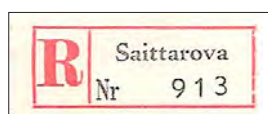
Reketiketter

Del 18 – Etikettyperna åtta till tio

I tre tidigare artiklar har jag beskrivit etikettyperna ett till sju. Nu kommer den avslutande beskrivningen, rörande typ åtta till tio.

Typ 8 1967 –

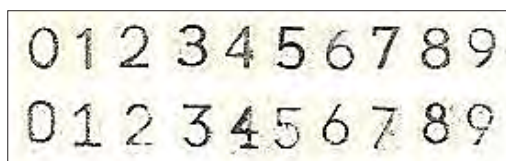
År 1967 hände något ganska genomgripande vad gäller reketiketter. Nu övergick man nämligen från att huvudsakligen ha använt antikvastil till att använda nästan uteslutande groteskstil. Detta märks på att även Nr på etiketten ändrades och det är på så sätt som vi särskiljer typ 8 från typ 6 och typ 7.

Här visas skillnaden mellan typ 6 med smalt Nr i antikvastil (Saittarova), typ 7 med brett Nr i antikvastil (Södra Valbo) samt typ 8 med Nr i groteskstil (Gotlands Hässelby).

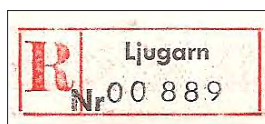
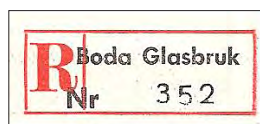

Etiketternas i typ 8 finns med samma varianter som typ 7, nämligen med rundade och kantiga siffror, samt med den speciella varianten med fyra kantiga och en rundad siffra.

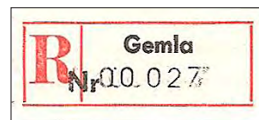
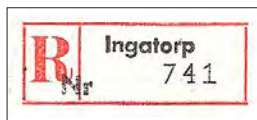

Här en liten återupprepning av hur man skiljer rundade siffror (övre raden) från kantiga siffror (undre raden).

Liksom typ 7 förekommer även typ 8 med såväl tresiffriga nummer som femsiffriga nummer med både rundade och kantiga siffror. Sammanlagt blir det därför även här fem olika varianter.

Typ 8:1 med tre rundade siffror (Boda Glasbruk) samt 8:2 med fem rundade siffror (Ljugarn).

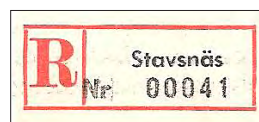
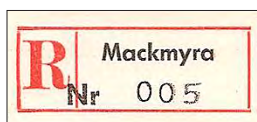

Typ 8:3 med tre kantiga siffror (Ingatorp), 8:4 med fem kantiga siffror (Gemla) samt 8:5 med fyra kantiga och en rundad siffra (Älvängen).

Typ 9 1971 –

Från 1971 börjar man trycka etiketter med smalt Nr, fortfarande i groteskstil. Samtidigt inför man även nya mindre siffror, som nu är enhetliga, inte två olika sorter som man tidigare haft.

Här ser vi skillnaden mellan typ 8 och typ 9. Typ 8 känns igen på sitt breda Nr (Mackmyra) och typ 9 på sitt smalare Nr (Stavsås). Även skillnaden i siffror framgår med all önskvärd tydlighet.

De enda varianter på typ 9 som förekommer är antalet siffror. Här fortsatte man att trycka etiketter med antingen tresiffrigt eller femsiffrigt nummer.

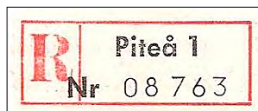
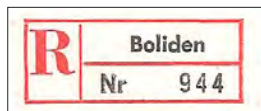

Här visas varianterna 9:1 med tre siffror (Domsjöverken 2) och 9:2 med fem siffror (Stockholms Hammarby).

Typ 10 1984 –

Slutligen ändrades typ 9 genom att man tillförde ett vågrätt streck mellan ortnamn och inlämningsnummer. Detta skedde med början 1984 och även dessa etiketter finns med tresiffriga eller femsiffriga inlämningsnummer.

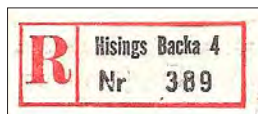
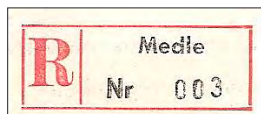
Efter typ 10 inleddes utgivningen av reketiketter med postnummer, som jag beskrev i Filatelisten 8/2014.

Här visas varianterna 10:1 med tre siffror (Boliden) och 10:2 med fem siffror (Skärblacka).

Stiltyper

Den helt dominerande stiltypen är normalstilen i groteskstil, stiltyp O. För poststationer med långa namn fortsatte man att använda stiltyp N, som senare kompletterades med en annan liten groteskstil, stiltyp S.

Normalstilen stiltyp O (Medle), den smala stiltyp N (Hisings Backa 4) samt den lilla stiltyp S (Hallstahammar 1).

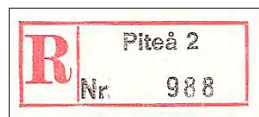
Mycket kortvarigt och tillfälligt har man även använt en mycket stor groteskstil, stiltyp P. Dessutom finns ett antal små, ovanliga stilar som alla gemensamt kallas stiltyp X, även om de sinsemellan kan ha betydande skillnader i utseende.

Här den ovanliga stiltypen P (Piteå 1), samt två exempel på stiltyp X (Trelleborg i UTR. och Göteborg 1 Lok skatt).

Slutligen förekommer en stiltyp som inte fanns när Bo Björk gjorde typbeteckningarna i Bältespännaren 1980. Den är känd från 1982 och jag kallar den själv för stiltyp R (en beteckning som ej var upptagen i den gjorda typningen).

Från och med 1982 förekommer denna nya stiltyp R. Den är lite större och bredare än stiltyp O, men påminner ändå om den vid ett första ögonkast.

Slutord

Jag har nu presenterat alla de olika typerna på reketiketter och hoppas att det hjälper dig i ditt samlande, vad det än är som är ditt huvudintresse!

Har du synpunkter hör gärna av dig på peter_rek@hotmail.com

Peter Nordin

Broar på Frimärkets Dag

Den 19 mars nästa år är det Frimärkets Dag och huvudtema blir Broar med anledning av de fem frimärken som kommer två dagar före.

Dessa visar Tallbergsbroarna, Sölvesborgsbron, Tullbron i Falkenberg, Uddevallabron och Lejonströmsbron.

Det brukar också finnas lite andra teman som de frimärken som ges ut samtidigt. Den 17 mars blir det tre frimärken med anledning av Kungajubileum och sex frimärken med temat Svensk mat.

Den 2 april 2015 är det Frimärkets Dag i Danmark och numera finns en gemensam arbetsgrupp länderna emellan. Det första mötet hölls i Skillingaryd den 15 september.

Inbjudan till Frimärkets Dag presenteras för föreningarna i SFF och SFU i början av november.

Per Bunnstad

Hanne Arnsberg, Elisabeth Björklund-Joback, Ib Krarup och Thomas Jonsson var fyra av fem som byggde broar Sverige-Danmark emellan vid upptaktsmötet för Frimärkets Dag. Den femte var fotografen Per Bunnstad.

Valörlösa frimärken

När Posten Sverige år 1997 introducerade frimärken utan valörsiffra, hörde jag flera samlarkollegor säga, att det nu gått för långt. De var så vana vid att frimärken alltid har en valörsiffra att det var mycket svårt att vänja sig vid nyordningen. Säkert var det så, att många samlare valde att avsluta sina samlingar av modernt Sverige just 1997.

Men valörlösa frimärken är inte direkt någon uppfinning som nedanstående tydligt ska visa. Faktum är att Sverige tillhör föregångarna på området. Redan 1856 kom det svarta lokalfrimärket (Facit nr 6) som hade valören 1 skilling vilket inte på något sätt framgår av själva frimärket. Samma motiv användes år 1862 men nu tryckt i brun färg. Det hade valören 3 öre och beskrivs i Facitkatalogen som provisoriskt frimärke i lokalmärkestyp (Facit nr 13).

Den brittiska kolonin St. Lucia i Västindien fick egna frimärken år 1860. Premiärutgåvan bestod av tre frimärken med valörerna 1d, 4d och 6d. Detta framgår dock inte av texten på frimärkena. Här använde man sig av olika färger för att ange valör. 1-pennymärket trycktes i rött, 4d i blått och 6d i grön färg.

Märkligt nog ändrades färgsystemet med en ny tryckning år 1864: 1d svart, 4d gul, 6d violett och 1s brunaktigt orange. Först 1881 beslöt man att övertrycka frimärkena med valörsiffror vilket torde ha underlättat posttjänstemännens arbete.

De Joniska öarna i Grekland administrerades av Storbritannien från 1814 till 1864. År 1859 kom tre frimärken som helt saknade valörsiffror. Valören ½d trycktes i gul färg, 1d i blått och 2d i karminrött.

Lågvalören ½ penny trycktes på papper utan vattenmärke. Tanken måste sedan ha varit att

valören 1d skulle haft siffran 1 som vattenmärke och valören 2d siffran 2. Nu blev det tvärtom vilket kan tyckas märkligt.

I USA fanns det mycket tidigt lokala postföretag vid sidan av den statliga posten. Många av dessa privatposter gav ut frimärken som saknade valörsiffra. Här visas ett frimärke från 1878 utgivet av Hussey's Post i New York. Även detta saknar valörsiffra. Ofta fick kunderna en kraftig rabatt om man samtidigt köpte 100 frimärken.

En annan fördel med valörlösa frimärken är naturligtvis att man inte behöver trycka nya frimärken i samband med portoändringar.

Det svenska systemet, som introducerades år 1997, innebar att frimärkena i stället för valörer fick beteckningar som visar deras olika användningsområden. Det handlar om BREV, EKONOMIBREV, FÖRENINGSPOST och JULPOST. Än så länge har vi inga speciella frimärken för utlandsposten utan dessa har fortfarande valörsiffror.

Men Posten hade redan 1979–1980 börjat experimentera med valörlösa frimärken i samband med utgivandet av de så kallade rabattmärkena.

Storbritannien introducerade valörlösa frimärken i början av 1990-talet. De fick nu beteckningar som **1st** och **2nd** beroende på hur snabbt man ville att posten skulle distribueras. Royal Mail har sedan fortsatt med liknande valörlösa frimärken av olika slag. Bokstaven **E** har använts för brev till Europa. Här bredvid visas varianten **1st LARGE** för större förstaklassförsändelser.

USA:s postverk var länge försiktigt med valörlösa frimärken men numera uttrycks inlandsportot med beteckningen **Forever**. På brev till utlandet finns frimärken med texten **Global Forever**.

Fördelarna med valörlösa är naturligtvis många. Dessa märken är i allmänhet permanent giltiga varför portohöjningar inte spelar någon roll. Det svenska rabattfrimärket från 1979 kostade 1 krona men gäller än idag för ett inlandsbrev på 100 gram (dagens porto 14 kronor).

Att samla valörlösa frimärken torde vara mycket intressant och då särskilt om man väljer att illustrera de olika system som används världen runt. Trots otaliga besök på utställningar har jag ännu inte sett någon samling som tagit upp just detta tema.

Idag är det väldigt många länder som ger ut frimärken utan valörsiffror och som nöjer sig med att ange användningsområdet.

Christer Brunström

Var i hela världen..

Ukraina fick sina första frimärken år 1918. Efter många år av stridigheter och lidande för befolkningen blev landet en socialistisk sovjetrepublik år 1923. Det här visade frimärket ingår i en serie på fyra frimärken med tillägg för de många nödlidande ukrainarna. Valören är 150 + 50 karbovanets (den lokala beteckningen på rubelvalutan). På frimärket ser vi hur "Ukraina" delar ut mat till hungriga människor. Upptill finns landbeteckningen **Y C P P** (Ukrainas Socialistiska Sovjetrepublik). Frammärket gavs ut i juni 1923 och finns på papper med och utan vattenmärke.

Christer Brunström

**Specialerbjudande
till SFF-medlemmar**

**Facit Postal 2016
425:- inkl. frakt!**

(ord. pris 500 kronor plus frakt)

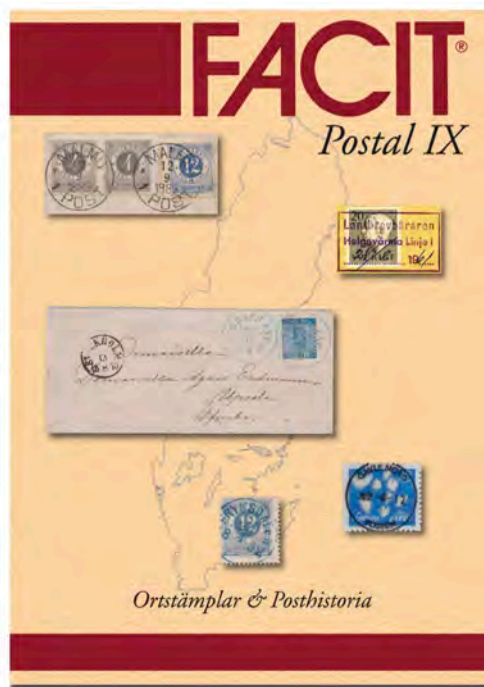
FACIT Postal är en katalog som kommer vart femte år och är inriktad på svenska ortstämplar och posthistoria

Vi tillämpar förskotts betalning som sker till förbundets bg 568-1580

Ange Facit Postal på talongen samt gärna ditt medlemsnummer
Sveriges Filatelist-Förbund Box 91, 568 22
Skillingaryd

Tel. 0370-70566, e-post: kansli@sff.nu

Boken är klar för levereras i början av november 2015

Grønlandsk arkitektur I

01100567

Grønlandsk arkitektur I 2/2

Valør: DKK 33,50

01100566

Grønlandsk arkitektur I 1/2

Valør: DKK 2,00

Udgivelsesdag: 19. oktober 2015

20 mærker pr. ark

Ydre mål: 58,00 mm x 33,00 mm

Format: Dobbelt F - stående

Kunstner: Naja Rosing-Asvid

Typografi: Lowe-Martin Group

Trykmetode: Offset

Papir: TR4

01106566

Miniark - Grønlandsk arkitektur I

Valør: DKK 35,50

Med denne serie på fire frimærker ønsker vi at belyse udviklingen i måden, hvorpå mennesker i Grønland har valgt at forme boliger og bygninger. De to første frimærker handler om historisk arkitektur.

Til denne opgave er arkitekt og kunstner Naja Rosing-Asvid et oplagt valg.

Til vores store glæde sagde Naja ja til opgaven. Resultatet er fire smukke frimærker, der hver for sig, og sammen, giver indblik i arkitekturen og dens udvikling i Grønland. Før og nu.

Af Naja Rosing-Asvid, kunster, arkitekt og forfatter

Arkitektur FØR

De to frimærker viser boligformer, som blev brugt i Grønland før koloniseringen, der begyndte i 1721.

Vinterhuset

Vinterhuset, som er illustreret, er et langhus hvor flere familier boede sammen. Husene varierede i størrelse med en bredde på ca. 5 meter og en længde fra 8 til 20 meter, alt efter hvor mange familier det rummede. De tykke husmure var bygget af sten og tørv. Tagkonstruktionen var af drivtræ eller hvalknogler, hvorpå der blev lagt vandtætte skind og isoleret med tørv. Som vinduespartier blev lavet huller dækket med sammenstyret transparente tarmskind. Den lange indgang var sænket i forhold til boligens gulv, som en sluse, der forhindrede den kolde luft i at trænge op i huset.

Sommerteltet

Om foråret pakkede familierne alle deres husgeråd og redskaber og sejlede i koneyåde og kajacker ud til sommerbopladsene, hvor der var gode fangstmuligheder. På sommerbopladsen havde familierne ofte hver deres telt. Teltstænger var lavet af drivtræ og teltdugen af sælskind. Som forhæng blev brugt tarmskind. Teltet blev lige som vinterhuset indrettet med en briks og en lampeplads.

stamps.gl
facebook.com/stamps.gl

POST Greenland Filatelia,
Postboks 121, 3913 Tasiilaq, Grønland.
Tlf: +45 70 26 05 50, e-mail: stamps@telepost.gl

150813_SFF

VYKORTSGALLERIET Nr: 33

Av John Fritz

I förra numret av vykortsgalleriet inledde jag med att räkna upp en lång rad samhällsinstitutioner, allt från statliga till privata. I detta vykortsgalleri tänkte jag visa kort från något som har varit mycket vanligt i vårt land, nämligen vår kära gamla kiosk.

Kiosken som vi lite äldre minns den från 1950- och 60-talet är numera en sällsynt institution, och den gamla hederliga kiosken har i dag ersatts av i första hand bensinstationer som ofta kan erbjuda dygnet-runtöppet.

Ordet kiosk har flera ursprung, dels persiskans KUSHK och turkiskans KÖSK, dels grekiskans KIOSK, och betyder utsiktsbyggnad, som ursprungligen var ett litet vanligt förekommande lusthus i Mellanöstern. Det finns ett antal olika typer av kiosk, såsom tidningskiosk, glasskiosk, biljettkiosk, telefonkiosk, vattenkiosk, korvkiosk med mera.

Telefonkiosken är i stort sett borta i vårt samhälle idag eftersom mobiltelefonen är var mans egendom, men den fanns under en period från 1890-talet fram till idag. Som mest fanns det över 44 000 telefonkiosker i landet på 1980-talet, år 2010 fanns endast cirka 2 700 kvar.

Den typ av kiosker som har klarat sig bäst är korvkiosken, som har sina rötter i korvgubben med läda på magen och som i stort sett försvann på 50-talet av hygieniska skäl. Även glasskiosken har överlevt men är säsongbetonad till sin karaktär.

I Sverige är vattenkiosken tillsammans med tidningskiosken de äldst förekommande, och dök upp bland annat på järnvägsstationer i slutet av

1800-talet. Den mest kända i vårt land är utan tvekan Pressbyråkiosken, som utvecklades från Svenska Telegrambyrån, som 1899 fick ett uppdrag av SJ att på landets järnvägsstationer sälja lösnummer av tidningar.

1903 öppnades så den första pressbyråkiosken i Helsingborg, och år 1906 bildades företaget AB Svenska Pressbyrån och fyra år senare hade man 39 kiosker runt om i landet. 1924 ingick man avtal med Stockholms spårvägar om att uppföra kiosker vid större spårvägshållplatser. Man hade då 350 kiosker i landet men redan året därpå fanns över 400.

För oss deltiologer är nog Pressbyrån mest känd för den stora mängden vykort man producerade mellan 1932 och 1966 då denna verksamhet upphörde. Pressbyrån har i dag cirka 320 butiker och är numera norskägd.

För gemene man är nog den klassiska kiosken den man först tänker på, där man kunde köpa allt från tidningar, choklad, karameller, glass, läsk och rökverk. Kioskens glansperiod var 1950-talet och fram till mitten av 60-talet, då det i vart samhälle i Sverige oftast fanns ett stort antal små privatägda kiosker.

Där kunde man genom en liten lucka handla sina varor och känna den, för oss som var barn då, bekanta lukten av godis, tobak och nytryckta tidningar. Det är dessa vanliga kiosker som detta galleri skall handla om, så håll tillgodo med detta nummers små deltiologiska pärlor.

Gruss aus John
e-mail: grafzeppelin17@hotmail.com

Med kåsörens lagstadgade rätt att alltid vara lokalpatriot inleder jag med två kort från Nässjö. Detta det första är från 1901, och visar en tidig tidningskiosk på plattformen vid spår 1 på Nässjö station.

Även detta kort är från Nässjö station men inte från spårsidan, utan strax utanför entrén till stationen vid esplanaden. Här syns också delar av sortimentet i kioskfönstret. Kortet är från 1913.

Fortsätter med ytterligare ett stationskort, nu från Arvidsjaur och 1940-tal. Kortet är ett fotografiskt Pressbyråkort, och även kiosken tillhör Pressbyrån enligt skylten på taket.

1940-talet och torget i Alvesta. Två kiosker med samma sortiment bredvid varandra, den högra ser tom ut medan den vänstra har kunder. På skyltarna står det varmkorv, glass, frukt och choklad.

Denna lilla kiosk vid vattentorget i Eksjö minns jag själv som liten pojke. Den flyttade senare tvärs över gatan till andra sidan torget och blev utökad med ett gatukök.

Ännu ett stationskort, nu från Bräcke i Jämtland. På stationsvykort ser man ofta kiosker medan vykort med närbild på en kiosk i en stadsvy är tämligen ovanliga.

Detta är ett härligt kort, mitt bland fiskebåtar, sjöbodan och en oljecistern ligger en liten kiosk. Måhända den enda som fanns på Käringön när kortet togs någon gång på 40-talet.

Detta är ett av mina favoritkort med en kiosk i närbild. Kiosken låg i småländska Bankeryd och utöver tidningar och choklad sålde man även tobak, glass och varmkorv. 1950-talet.

Hok är en liten by norr om Vaggeryd i Småland och ligger utefter järnvägen Nässjö–Halmstad (H.N.J.). Ett vykort togs ändå fram med denna anspråkslösa lilla kiosk som motiv.

Vi stannar i Småland och i Vetlanda. I stadsdelen Tomaslunden fanns på 50-talet denna kiosk och här syns dessutom en telefonkiosk. En härlig bild där folk dessutom cyklar i stället för att åka bil.

Vid strandpromenaden i Linköping låg en gång denna vackra kiosk, året var 1945. Det låg ofta säsongöppna kiosker i stadsparker och utefter strandpromenader när det var sommartid. Denna sommardag var det dock tämligen folktomt.

Ett roligt kort från jämtländska Duved med Pensionat Tännforsen, men också en liten kiosk till höger i bild med en stor Marabou-skyld på taket. I mitten på bilden cyklar en man förbi med en barnskrinna på släp med två barn i.

I Abrahamsberg, en Stockholmsstadsdel, fanns denna kiosk 1943 då kortet postades. Fyra unga vackra flickor poserar för fotografen uppvaktade av ett gäng pojkar också uppklädda, kanske är det lördagskväll.

Ett mycket trevligt kort, som förutom kiosken på torget i Askersund även visar ett rikt folkliv. Dessutom ett antal fina gamla bilar som i dag vore mycket mer värda än då bilden togs.

Ett mycket ödsligt kort från Vimmerby, i stort sett utan människor eller fordon. Eftersom det är ett Pressbyråkort kan man anta att det också är en Pressbyråkiosk. Postat 1950.

Även i det lilla norrländska samhället Töre hade man en kiosk. Här som på många andra mindre orter blev kiosken den naturliga mötesplatsen för den yngre befolkningen.

Vissefjärda i Kalmar län, 40-tal och en ensam kund som står vid kiosken. Kiosken har placerats strategiskt vid ingången till vad jag tror är folkparken.

Avslutar som jag började med ett kioskvykort med järnvägsanknytning. Detta vykort från tidigt 60-tal visar järnvägen som går förbi Katterjåkkstugan utefter Malmbanan mellan Kiruna och Narvik. Katterjokk var ingen station utan bara en hållplats, och vid den lilla väntsalen står två personer som kanske skall resa med tåget, men då får dom nog vända på den gula plåtskylten (plåtstinsen) för att tåget ska stanna. Till vänster i bild ser vi att även denna lilla avkrok hade en kiosk.

Sago-öns frimärken!

Samla de vackra frimärkena från Island

De otroliga variationerna i Islands flora och fauna, kultur och historia blir till huvudteman för de isländska frimärkena.

www.stamps.is

Träffa oss på Nordia 2015 i vår monter på plan 7, rum New York.

ICELAND POST - POSTPHIL Strohofdi 29, 110 Reykjavik, ICELAND
Tel.: +354 580 1050 • E-mail: stamps@stamps.is • www.stamps.is
[facebook.com/icelandicstamps](https://www.facebook.com/icelandicstamps)

Iceland Post

POSTPHIL

UPPDRAG GRANSKNING

PETER LORENTZON

20 öre ringtyp t.13

– ett händelserikt frimärke

Det råder ingen tvekan om att ringtypsvalören 20 öre i tandning 13 vållade frimärkstryckaren Jakob Bagge en hel del bekymmer. Utöver det välkända feltrycket ”20 på tretio” uppstod en mängd olika produktionsfel. Omfattningen var så stor att det förmodligen är enklare att fråga sig vad som inte hänt denna lycksdraubade valör.

Jag har tidigare skrivit om hur färg- och pappersproblemen runt 1878 resulterade i besvärande missfärgningar och suddiga tryck (Skillingtrycket nr 5 2012). I månadens artikel granskar vi ytterligare några ”grodor” från framställningen på Bagges sedeltryckeri. De flesta frimärken som visas i artikeln ingick i greve Eric von Rosens donation till Postmuseum 1929, dock inte 20 öre blå. Han var en ivrig samlare av feltryck och varianter på svenska klassiska utgåvor.

Det delvis otandade frimärket från Leufsta Bruk är en riktig läckerhet för samlaren av filatelistiska avarter. Under hösten 1885 fick postkontoret i Lövstabruk en leverans med 20-öres frimärken från frimärksförrådet i Stockholm. I bunten fanns en, möjligtvis två kartor, där några frimärken var delvis otandade.

Normalt sett perforerades fem till sex frimärksark åt gången. Vid större antal var det osäkert om perforeringsmaskinens nålar skulle orka igenom det understa arket. Var nålarna dessutom slitna var risken för perforeringsmissar än större.

Endast ett fåtal 20-öringar med ofullständig perforering är idag kända. Förutom en handfull exemplar stämplade i Leufsta Bruk 1885–1886, känner vi också till ett från Göteborg.

F33v. Delvis otandat.

Innan vi lämnar ämnet perforering passar det bra att berätta om ringtypsmärket 20 öre blå. En uppenbar paradox då alla ringtypsmärken i valören 20 öre ska vara röda. De är inga färgfeltryck och inte heller några primärt utförda perforeringsprov som de ibland har kallats.

I rättvisans namn bör det också påpekas att det egendomliga färgvalet inte var något som frimärkstryckeriet hade hittat på och kunde lastas för. Så vad är då detta? Svaret är sannolikt en färgomställning till internationell norm för frimärksfärger.

20 öre blå. Dubbelperorerat färgförslag från 1884.

20 öre ringtyp blå liknade för mycket det kursrerande 20 öre lösen.

Pappersveck, s.k. dragspel.

Ringtyp 20 öre, blå

Under sommaren 1884 hade Postverket långt gångna planer på att få använda konungens bild på nya frimärken. Utgivningen skulle också färganpassas till Världspostföreningens (UPU:s) rekommendationer från 1878, där blå frimärken förordades till utrikes brevporto. Nu blev det till en början endast det röda 10-öresmärket med Oscar II:s porträtt som framställdes för inrikes brevporto gällande från 1885.

På Postmuseum finns flera 100-kartor av 20 öre ringtyp i blå färg. Antalet kartor talar för att man planerade ett färgskifte redan under ringtypstiden. Likheten med 20 öre lösen blev dock för stor och planerna gick därmed i stöpet. Efter beslutet lät man perforera kartorna ännu en gång, nu avsiktligt genom märkesbilderna. Syftet var att göra dem obrukbara. Möjligtvis är det uppgifter om att ett nyrenoverat tandningsverktyg användes vid destrueringstillfället som gett upphov till den något vilseledande beskrivningen "perforeringsprov".

Frimärket från Strömstad 1879 bjuder på ett synnerligen pregnant och vackert så kallat dragspel. Tryckarlaget lär väl knappast ha varit lika förtjusta över den otryckta strimman som vi frimärkssamlare är idag. Just i detta fall var de antagligen omedvetna om vecket som frimärkspapperet bildat på sin bana runt tryckcyklern.

Arket med det "osynliga" vecket slank igenom såväl tryckeriets som frimärksförrådets kontroller. Först när brevskrivaren slickade på frimärkets baksida vecklade det ut sig och avslöjade sin hemlighet. Att stämpeln "tagit"

i det otryckta området kan tala för det. Helt säkra kan vi dock inte vara när det gäller 20-öres produktionen.

Kvalitetskontrollen verkar tidvis ha varit så gott som obefintlig åren runt 1880. Jacob Bagge var under denna tid extra irriterad på Poststyrelsen och Tumbapapperets kvalitet som han ansåg skadade plåtmaterialen. Hans önskemål eller snarare krav om att själv få bestämma över frimärkspapperet förverkligades först några år senare.

Fullslagen plåt uppstod om man fuskat med rengöringen av tryckplåtarna. Mellan klichéernas uppstående ramlinjer och bottenmönster samlades snabbt färgrester, damm och andra partiklar. Om de smutsfyllda partierna blev tillräckligt höga kom de att synas i trycket.

Särskilt gynnsamma förhållanden för dylika ansamlingar uppstod om klichéerna dessutom var slitna. Fenomenet brukar kallas för fullslagen plåt/kliché. 20-öringen med den finska ANK-stämpeln är ett lysande exempel på detta och tillika en av de kraftigaste jag sett.

Tryck från s.k. fullslagen kliché.

Rengjord 20-öres kliché.

En kvarglömd pappersrest på tryckplåten kunde försäkra ett partiellt blindtryck.

Blindtryck efter att ett hörn av pappersarket varit vikt omlott under tryckögonblicket.

tryckögonblicket. Den överlappande fliken tog därmed trycket och ett otruckyt parti (partiellt blindtryck) uppstod under densamma.

Avarten får nog anses som en av de allra svåraste att finna och är känd i en handfull exemplar. Även om kontrollen på frimärksförrådet lämnade mycket i övrigt att önska så tycks vaksamheten för uppkomna blindtryck varit nästintill perfekt.

Peter Lorentzon

Blindtryck är en sällsynthet även i den mest avancerade samlarens album. Med tanke på allt som drabbat 20 öre tandning 13, är det kanske ingen överraskning att det var på just den valören som Eric von Rosen fann den besynnerliga tryckavvikelsen.

Den ”vanligaste” orsaken, om uttrycket så tillåts i detta sammanhang, var att ett hörn på det fuktade frimärkspapperet hade vikt sig strax före

Källor & litteratur

Bilder: Postmuseum, Stockholm
Postryttaren 2007. Märkliga nyförvärv till Postmuseum av Robert Mattson och Björn Sylwan
Postryttaren 2008. Världspostföreningen och frimärksfärgerna av Jan Billgren
Frimärksförrådets redogörelse över frimärkspapper åren 1876–1893
Frimärksförrådets koncepter 1875–1883

ALAND AUCTIONS

– value for money

Spännande objekt på årets auktioner!

ALAND AUCTIONS Nr. 6
7– 28.10. 2015

Aland Auctions Nr. 7
29.12.2015 – 20.1.2016

ALAND AUCTIONS

POSTEN ÅLAND

www.alandauctions.ax

ALAND AUCTIONS/POSTEN ÅLAND AB, PB 1100,
AX-22111, MARIEHAMN • TEL. +358 40 708 7007
E-POST: alandauctions@posten.ax

Frimärken, mynt, brev och andra
spännande objekt!

Vi kommer till Täby

posten.no/frimerker

Nya frimärksutgåvor från Norden

Perioden 3 oktober – 5 november

Norge 3 oktober

Högsta domstolen 200 år

Ett märke i valören 20 kronor. Utges i ark om 50 märken. Design och gravyr: Sverre Morken. Tryck: Ståltryck och offset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: 500 000 märken. NK 1916. Bild på utgåvan blir offentlig först på utgivningsdagen.

Fåglar II

Fyra märken i valörerna B inland och A inland. Utges i rullar om 100 märken. Design: Viggo Ree. Tryck: Offset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: Bruksfrimärken. NK 1917–20. Bilder på utgåvan blir offentlig först på utgivningsdagen.

Bergen Filharmoniska Orkester 250 år

Ett märke i valören 20 kronor. Utges i ark om 50 märken. Design: Lasse Michelsen. Tryck: Offset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: 400 000 märken. NK 1921. Bild på utgåvan blir offentlig först på utgivningsdagen.

Danmark 17 oktober

Bakverk

Tre märken i valörerna 7 och 10 kronor. Design: PostNord Danmark/Jakob Monefeldt. Tryck: 4-färgsoffset hos PostNord Sverige.

Danmark 30 oktober

Frankeringsetiketter – Nordia 2015 i Täby

Tre olika motiv i valörerna 7, 10 och 14,50 kronor. Design: PostNord Danmark/Ella Clausen. Tryck: Offset hos PostNord Sverige.

Åland 9 oktober

Julfrimärken

Två märken i valörerna Julpost (0,70 euro) och Europa (1,20 euro). Utges i ark om 2 x 20 märken. Design: Fideli Sundqvist. Tryck: 5-färgsoffset hos Cartor Security Printing, Frankrike. Upplaga: 300 000 respektive 180 000.

Åland 30 oktober

Ålands Sjöräddningssällskap 50 år

Ett märke i valören Lokalpost (0,95 euro) Utges i ark om 2 x 15 märken. Design: Jonas Wilén. Tryck: 4-färgsoffset hos Cartor Security Printing, Frankrike. Upplaga: 140 000.

Grönland 19 oktober

Grönländsk arkitektur

Fyra märken i valörerna 2, 10, 26 och 33,50 kronor. Utges i ark om 20 märken samt i två miniark. Konstnär: Naja Rosing-Asvid. Typografi: Lowe Martin Group, Kanada. Tryck: Offset. G 566–69.

Förnybar energi

Två märken i valörerna 13,50 och 37,50 kronor. Utges i ark om 50 märken samt i ett miniark. Konstnär: Miki Jacobsen. Typografi: Lowe Martin Group, Kanada. Tryck: Offset. G 570–71.

Julfrimärken 2015

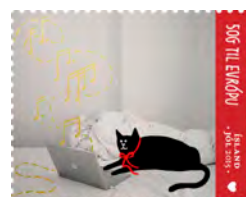
Två märken i valörerna 11 och 12,50 kronor. Utges i ark om 50 märken. Konstnär: Christian Fleischer Rex. Typografi: Lowe Martin Group, Kanada. Tryck: Offset. G 572–73.

Island 5 november

Isländsk bildkonst VI

Fyra märken i valörerna B50g inland (ISK 132), 50g Europa (ISK 180), 250g inland (ISK 185) och 1500g inland (ISK 565). Utges i ark om tio märken. Design: Hlynur Ólafsson. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing, Frankrike. Upplaga: B50g 120 000 samt 100 000 av vardera av de övriga. Nr 625A–D.

Julfrimärken 2015

Tre märken i valörerna B50g inland (ISK 132), 50g inland (ISK 153) och 50g Europa (ISK 180). Utges i ark om tio märken samt B50g även i häfte om tio märken. Design: Hörður Lárusson och Rán Flygenring. Tryck: Offset plus folie hos Österreichische Staatsdruckerei, Österrike. Upplaga: 400 000, 700 000 respektive 130 000 samt 20 000 häften. Nr 626A–C och H112.

Det kommer inga frimärksnyheter från Sverige, Finland eller Färöarna under den aktuella perioden.

Här presenteras Facits numrering av nya svenska utgåvor. Vi reserverar oss för senare ändringar.

Datum	Utgåva	Beskrivning	Valör	Facit nr
2015–08–20	Svampar	Fjällig bläcksvamp	Brev	3074
	Svampar	Kantarell	Brev	3075
	Svampar	Mandelriska	Brev	3076
	Svampar	Karljohan	Brev	3077
	Svampar	Gul fingersvamp	Brev	3078
	Svampar	Vaxskivling	Brev	3079
	Svampar	Trattkantarell	Brev	3080
	Svampar	Häfte 5 x 2 (3076–3080)	Brev	SH84
	Ingrid Bergman	Ingrid Bergman (tecknad)	14 kr	3081
	Ingrid Bergman	Ingrid Bergman	14 kr	3082a
Ingrid Bergman	Ingrid Bergman (ur SS30)	14 kr	3082b	
Ingrid Bergman	Souvenirark		SS30	

Välkommen till PostNord

Unikt tillfälle!

- I vår monter erbjuder vi detta unika cylinderavdrag som bara finns i 25 sexemplar, säger Bo Høiefeldt, försäljningschef vid PostNord Frimärken.

Cylindervarv svartavdrag Vikingatid

Numrerat cylindervarv i svart ståltryck. Från tryckningen av häftet Yngre järnålder - Vikingatid.

Upplaga: 25 ex.

Pris 2.500 kronor.

Mässa! 1.900 kr

Rymdbrev

Numrerat och specialstämplat brev som färdats runt polcirkeln med forskningsballongen PoGOLite.

Upplaga: 249 ex.

Pris 249 kronor.

s monter på NORDIA 2015.

Frankeringsmärken med svenska motiv

Kebnekaise i Lappland, Stadshuset i Stockholm och en älgko från de svenska skogarna. Tre vackra motiv som alla har funnit sin väg till de nya frankeringsmärkena som PostNord Frimärken ger ut i samband med NORDIA 2015.

Teckna abonnemang - få exklusivtryck Dressyr som gåva

Om du börjar abonnera på svensk eller dansk årssats eller årsbok får du exklusivtrycket Dressyr som gåva. Exklusivtrycket är numrerat och signerat av gravören Lars Sjöblom.

Köp frimärken och frimärksprodukter på www.postnord.se Klicka på länken HANDLA ONLINE så kommer du direkt till e-butiken. Det går också bra att beställa via vår kundservice, e-post pf-kundservice@posten.se och telefon 020-788 788 (må-to 9-16, fre 9-15)

VI LEVERERAR!

All världens frimärksländer

Slovakien

Alltsedan 900-talet har slovakerna levt i det rike som med tiden skulle bli Ungern. Detta är förklaringen till att det moderna Slovakien har en ungersk minoritet som uppgår till nästan tio procent av befolkningen.

Det moderna Slovakien uppstod efter första världskriget då delar av Ungern förenades med Böhmen-Mähren för att bilda Tjeckoslovakien. Slovakerna upplevde nog att de inte hade lika mycket att säga till om som tjeckerna. Prag blev ju dessutom den nya republikens huvudstad.

Böhmen-Mähren hade en stor tysktalande befolkning och med detta som ursäkt lät Hitler sina arméer invadera Tjeckoslovakien år 1939. De västra delarna blev det tyska protektoratet Böhmen och Mähren medan Slovakien för första gången i historien blev en självständig stat (om än i förbund med Nazi-tyskland).

Det självständiga Slovakien styrdes av den mycket auktoritära Dr. Jozef Tiso. Det hela kom att vara fram till krigsslutet då de två landsdelarna återförenades. Från 1939 till 1945 har Slovakien varit ett eget frimärksland. Dr. Tiso fanns naturligtvis med på några av frimärkena.

Den 1 januari 1993 delades Tjeckoslovakien i de två självständiga staterna Tjeckien och Slovakien. Det är visserligen två olika folk men med stora likheter och i mångt och mycket en gemensam historia men trots detta valde de var sin framtid.

Slovakien är ett mycket bergigt land. Här finner vi i norr Karpaterna och Tatrabergen som vintertid har välkända vintersportanläggningar. Landet är i stor utsträckning täckt av skog och i främst de mera otillgängliga bergstrakterna finns ett omfattande djurliv.

Lite i skymundan har Slovakien byggt upp sin ekonomi. Man är medlem både i EU och NATO och euron infördes som valuta den 1 januari 2009. Genom låga skatter har man lockat till sig investeringar från utländska företag. Flera olika bilföretag har byggt fabriker i Slovakien. Här hittar vi bland andra Volkswagen och KIA.

Men allt är inte frid och fröjd. Romerna uppgår till mer än 80 000 personer men de lever under tämligen bedrägliga förhållanden. Även förhållandena mellan slovakier och ungrare är inte alltid de allra bästa.

Det självständiga Slovakien inledde sin frimärksutgivning i mars 1939 genom att låta övertrycka de fram till dess kurserade tjeckoslovakiska frimärkena med texten ”Slovenský štát/1939”. Detta är idag en tämligen dyr serie där en del valörer har förfalskats. Därefter kom varje år nya frimärken som uppmärksammade framstående slovakier eller visade natur och djurliv i landet. Flera utgåvor hade tillägg för olika välgörande ändamål.

År 1939 kom två frimärken som uppmärksammade J. Murgas (1864–1929). Han hade arbetat som radiotekniker och gjort viktiga uppfinningar inom detta område.

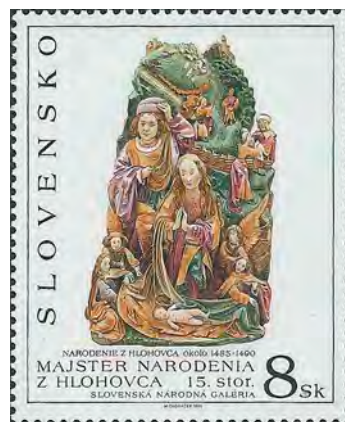
I maj 1939 hade man tänkt ge ut en serie på fyra frimärken för att hedra generalen Milan Rastislav Štefánik (1880–1919) som hade omkommit i en flygolycka utanför Bratislava 20 år tidigare. Slovaken Štefánik är känd som astronom, diplomat och politiker. Efter studier i astronomi i Prag kom han till Frankrike där han gjorde karriär inom sin specialitet och belönades med Hederslegionen 1917.

Som politiker arbetade han för ett självständigt Tjeckoslovakien där slovakier och tjecker levde sida vid sida. Som militär deltog han inom flygvapnet i kampen mot Österrike-Ungern och Tyskland under första världskriget.

Stefániks antityska inställning och hans ställningstagande för en tjeckoslovakisk stat var naturligtvis inte på något sätt politiskt korrekt år 1939. Av främst denna anledning kom serien aldrig ut men den har ändå nått frimärksmarknaden. Sedan 1993 bär Bratislavas internationella flygplats M. R. Stefániks namn.

Enligt företaget AB Phileas förteckning över världens frimärksländer har Slovakien under perioden 1939–1945 och sedan år 1993 gett ut 903 frimärken och 22 block. Detta får anses som mycket rimligt. Genomgående är Slovakiens frimärksutgivning av mycket hög konstnärlig och teknisk kvalitet och det är ett område som man verkligen kan rekommendera.

Det år 1993 ånyo självständiga Slovakien inledde sin frimärksutgivning med ett frimärke som visade landets vapen. Influenserna från tjeckoslovakisk frimärksutgivning är mycket tydliga. Redan 1994 inledde man en ny serie storformatiga frimärken med konstverk som motiv. Det är magnifika frimärken som exemplet överst i nästa spalt visar. Andra återkommande teman är flora och fauna samt sport och då speciellt ishockey som är en slovakisk paradgren.

Christer Brunström

Faktaupplysningar

Statsskick: republik
 Befolkning: 5.4 miljoner
 Huvudstad: Bratislava
 Språk: slovakiska, ungerska
 Valuta: euro = 100 cents
 Filateliservice: POFIS, Námestie slobody 27,
 817 98 Bratislava 15, Slovakien

Filateli för seniorer

600 personer samlades till en seniordag i Götene. Bland 30-talet utställare fanns Skara Filatelistförening.

Det var en lyckad dag och vår uppgift var att ge råd kring frimärkssamlande och givetvis ställde vi upp med värdering. Syns vi inte, finns vi inte!

Föreningen hade fullt upp redan från första stund. Här dök det upp samlingar både av nybörjarkaraktär och mera avancerade. Ett par samlingar skickar vi vidare till auktionsföretag, men det mesta vi fick in säljs på klubbmötena.

Det är viktigt att göra PR för samlandet och vi fann detta vara ett utmärkt tillfälle. Vi hade även med oss och spred bulletiner om nyheter från PostNord och givetvis Filatelisten från SFF.

Gösta Karlsson

Thomas Edström och Jan-Olof Jansson spred material och propaganda om frimärkssamlandet vid seniordagen i Götene. Bild: Gösta Karlsson.

Færøske frimærker

28. september 2015!

f /farouestamps

Religion i vikingetiden

Kristne kors af forskellige typer indhugget i gravsten og stenredskaber eller indskåret i træ er fundet på flere lokaliteter fra Vikingetid og tidlig Middelalder på Færøerne.

Sepac 2015:

Ingen ved nøjagtigt hvornår mennesker begyndte at strikke, eller hvor det stammer fra, men det vides at uld har været et vigtigt produkt på Færøerne siden Vikingetiden.

Juleevangeliet 3

Dette er den tredje udgivelse med tegninger efter Edward Fuglø som har juleevangeliet som tema. Denne gang viser frimærkerne de tre vise mænd og flugten til Egypten.

H. N. J. Boghandel 150 år

H.N.J. boghandel er en af de ældste virksomheder på Færøerne og har været med til at forme færøsk kultur.

Frankeringsmærker 2015

75 års jubilæum for provisorierne fra 1940-41 1. oktober 2015 udgiver Posta frankeringsmærker med de sjældne provisorier, som blev anvendt under 2. Verdenskrig.

Besøg vores stand på Nordia 2015 i Täby: 30.10. - 01.11.15

Posta Stamps
Óðinshædd 2
FO-100 Tórshavn
Færøerne

Tel. +298 346200
Fax. +298 346201
stamps@posta.fo

Køb frimærker på
www.stamps.fo

CN-DE-DK-ES-FO-FR-UK

Posta
FAROE ISLANDS

Grand Prix d'Honneur SINGAPORE

– Jan Berg blev bäst i världen med ”Samoa 1836–1895”

Tisdagen den 18 augusti 2015 är en dag som vi kommer att minnas länge. Amerikanen Peter McCann, juryns sekreterare vid världsutställningen i Singapore, förkunnar i mikrofonen: ”The winner is Jan Berg with Samoa”!

Under mina 18 år i internationell filateli och deltagande i många palmaräser (filatelistiska prisutdelningar) har jag aldrig tidigare hört ett så högljutt jubel från de 500 gästerna, så många kamerablixtar framför scenen, så många gratulationer till vinnaren, så lång applåd och heller aldrig deltagit i en så ”gryn” efterfest som Jan bjöd in till för att fira segern.

”Grand Prix”

Alla frimärksutställningars främsta priser heter ”Grand Prix” (Stort Pris). Vid de internationella frimärksutställningarna utdelas tre olika ”Grand Prix”:

- ”Grand Prix National” till det bästa exponatet (samlingen) som avhandlar landets filateli – det vill säga landet i vilket utställningen genomförs;
- ”Grand Prix International” till det i övrigt bästa exponatet på utställningen;
- ”Grand Prix d'Honneur” till det bästa exponatet i ”Championship Class” (Mästarklassen).

Jan Berg (t.v.) med ”Grand Prix d'Honneur” SINGAPORE 2015 överlämnad av Tay Peng Hian (t.h.) som är president för den internationella filateliorganisationen FIP.

FIP/FEPA	Utställning	År	Utställare	Exponat	Grand Prix National	Grand Prix International	Grand Prix d'Honneur
FIP	Stockholmia, Sverige	1955	Lars S. Hedberg	Swedish Classics	1		
FIP	Finlandia, Finland	1956	Gösta von Möller	Finland 1875-1894			1
FIP	Melusina, Luxemburg	1963	Rolf Gummesson	Finnish Classics			1
FIP	Sipex, Washington U.S.A.	1966	Joel Olsson	Sweden §855-1862			1
FIP	Sofia, Bulgarien	1969	Stig Ljunggren	Norway 1855-1875			1
FIP	Polska, Polen	1973	Gunnar Roos	Sweden 1855-1872			1
FIP	Hafnia Danmark	1976	Einar Lundström	Norway 1855-1871			1
FIP	Capex, Kanada	1978	John-Jacob Engellau	Denmark		1	
FIP	Stockholmia, Sverige	1986	Hugo Josefsson	Sweden 1855-1872	1		
FIP	Singapore, Singapore	1995	Sven Eric & Lisa Beckeman	China - The Large Dragons 1878-1885		1	
FIP	Ibra, Tyskland	1999	Gustaf Johansson	Norway 1855-1875			1
FEPA	Wipa, Österrike	2008	Jan-Olof Ljungh	Brustschilde 1872-1875		1	
FEPA	Italia, Italien	2009	Douglas Storckenfeldt	Iceland until 1901		1	
FIP	Singapore, Singapore	2015	Jan Berg	Samoa 1836-1895			1
					2	4	8
					14		

Källa: *The Grand Prix Club Book 1950-2000*, av David Springbett (2000)

Tabellen visar svenska Grand Prix-vinnare genom tiderna sedan 1950. Det var 16 år sedan en svensk senast vann ”Grand Prix d'Honneur”. Världsutställningarna i Singapore har varit lyckosamma för svenskar. För 20 år sedan (1995) vann paret Lisa och Sven Eric Beckeman ”Grand Prix International” för sin samling med Kinas första frimärken.

Vinnaren av respektive "Grand Prix" utses genom omröstning inom juryn, där varje jurymän har en röst. Rösterna öppnas vid palmarén så därför är spänningen kvar till sekunden innan jurysekreteraren kungör resultatet. Till "Championship Class" kvalificerar man sig genom en serie framgångar vid tidigare utställningar, närmare bestämt genom att vinna tre stora guldmedaljer vid tre olika internationella utställningar som genomförs tre olika kalenderår. Det svenska namnet på klassen är "Mästarklassen". Att vinna "Grand Prix d'Honneur" är alltså det finaste av "Grand Prix" då man vinner det i konkurrensen med de övriga mästarerna som ställer ut i klassen.

"Grand Prix" infördes i internationella tävlingssammanhang 1950 och Jan Berg är den 14:e svensken genom tiderna att vinna ett "Grand Prix". Han är den åttonde svensk som vinner "Grand Prix d'Honneur" men den förste som vinner det med en samling som inte omfattar filateli eller posthistoria från Norden.

Storsamlaren Jan Berg

Stockholmaren Jan Berg (f. 1959) började samla frimärken som 7-åring och tillhör det fåtal som sedan hållit på med hobbyn utan uppehåll fram till vuxen ålder. Han var ungdomsledare i Sollentuna Filatelistklubb och som 15-åring gjorde han sitt PRAO-arbete vid STOCKHOLMIA 74 under Karl Borins överinseende. Han fick därigenom en för en ungdom ovanlig inblick i utställningsverksamheten. Året efter ställde han i ungdomsklassen ut sin motivsamling "Elefanten" vid MINI 75 i Helsingborg och ytterligare ett år senare samma exponat vid TREMA 76 i Malmö. Vid båda tillfällena fick han en bronsmedalj och hederspris. Därefter tog det 25 år innan nästa utställningstillfälle (GOTHEX 2001).

Jan är en världens främsta specialister på Samoas filateli och han har skrivit ett antal artiklar om denna, främst i specialtidsskrifter. Hans egen forskning på området ingår i Bob Odenwellers stora verk "The Stamps and Postal History of Nineteenth Century Samoa". Han har också visat och föreläst om sin samling vid "Collectors Club New York" och vid "The Royal Philatelic Society London" samt vid flera tillfällen i Sverige.

Jan är den som i Sverige har introducerat begreppet "synopsis" för utställningsexponat och har också skrivit och föreläst om detta. I den svenska handboken för utställare har han svarat för två av artiklarna och vid ett flertal seminarier för utställare har han svarat för området "Traditionell filateli". Han har också deltagit som föreläsare vid FIP, FEPA och Nordiska seminarier om traditionell filateli.

Jan Berg föreläser om "synopsis" vid "Malmö 3rd International Philatelic Summit" år 2014. Jan är den i Sverige som har introducerat begreppet Synopsis för utställningsexponat.

Jan sitter i byrån (styrelsen) för FIP:s kommission för traditionell filateli. Han har också varit medlem i förbundsstyrelsen (2006–2009) och är medlem i Utställningskollegiet. Han har sin filatelistiska hemvist i Stockholms Filatelistisällskap. Han är jurymän och gruppledare på nationell nivå och har varit och är svensk nationell kommissarie vid ett flertal internationella utställningar.

2011 erhöll Jan "Wallbergmedaljen", som tilldelas svenska utställare som erhållit minst tio guld- eller stora guldmedaljer vid FIP- eller FEPA-utställningar. År 2012 mottog Jan Berg "Strandellmedaljen" (nummer 47), den högsta utmärkelsen inom svensk filateli som också innebär hedersmedlemskap i Sveriges Filatelist-Förbund.

Utöver Samoa är Jan en seriös och ambitiös samlare av följande områden: "Private Ship Letter Stamp issuing companies"; "The Indian Feudatory state of Rajpipla"; "Pre-Colonial Madagascar"; "The Early Cameo Issues of the Gambia". Med andra ord, jag är personligen övertygad om att storsamlaren Jan Berg kommer visa upp sig fler gånger på scenen i internationella sammanhang för att ta emot fler utmärkelser.

"Resan" fram till exponatet "Samoa 1836–1895"

Jan har samlat frimärkena från Samoa i över 30 år och ställde ut exponatet första gången vid GOTHEX 2001 i Göteborg. Premiären fick jurymännen att undra "var ligger Samoa?" och "hur bra är den här samlingen egentligen?". Försiktigt gav juryn stor vermeilmedalj och därmed kvalificering till internationella sammanhang. Ambitionen sträckte

Jan Berg (t.h.) vinner "SilverPostiljonen" för sitt exponat "Private Ship Letter Stamp issuing companies" vid SKÅNELAND 2010 i Kristianstad, här överlämnad av Claes Arnrup (t.v.) från Postiljonen.

Jan Berg (t.h.) vinner "Grand Prix NORDIA 2010" i Borås, här överlämnad av Lars-Olow Carlsson (t.v.) från Postiljonen. I mitten syns Erik Hultman som var utställningens chef för NORDIA 2010 i Borås.

sig dock längre än till juryn i Göteborg och året efter ställde han därför ut vid PHILAKOREA 2002 i Seoul, Korea. Den internationella juryn förstod bättre exponatets kvaliteter och det blev direkt en internationell guldmedalj. Därefter har Jans samling alltid belönats med guldmedaljer, stora guldmedaljer, specialpriser och Grand Prix vid utställningar. De tre stora guldmedaljerna som kvalificerade exponatet till "Championship Class" vanns vid WASHINGTON 2006 (USA), ST. PETERSBURG 2007 (Ryssland) samt EFIRO 2008 (Rumänien).

Redan 2004 vann exponatet Grand Prix i "Mästar-klassen" i Sverige vid SKÅNELAND 2004. Nordiskt "Grand Prix d'Honneur" vanns i Sverige vid NORDIA 2010 i Borås. Sedan 2008 är alltså exponatet kvalificerat att tävla bland de andra internationella "mästarna" och har så gjort vid fyra tillfällen: INDIPEX 2011 (Indien); PHILANIPPON 2011 (Japan); AUSTRALIA 2013 (Australien) samt THAILAND 2013 (Thailand). Exponatet var kandidat till "Grand Prix d'Honneur" redan 2011 i Japan samt 2013 i Thailand, men det dröjde alltså till det femte deltagandet nu i Singapore innan exponatet vann och storsamlaren Jan Berg blev bäst i världen med sitt exponat "Samoa 1836-1895".

"Samoa 1836-1895"

Själva exponatet inleds med bakgrunden till Samoas första frimärken, posthistorien från 1836 fram till de första frimärkena som kommer 1877. Vill man förenkla analysen av exponatet skulle man kunna säga att det är den bästa samlingen om Samoas

filateli någonsin och den innehåller i stort sett alla existerande rariteter på området. För att ändå något precisera hyllningen för alla läsare vill jag sätta några fler ord kring omdömet.

- Exponatet visar de tre tidigast kända breven från Samoa som finns utanför officiella arkiv
- Exponatet visar det tidigaste kända brevet med frimärken från Samoa (frankerat med frimärken från New South Wales)
- De första egna frimärkena heter "SAMOA EXPRESS" och exponatet innehåller kompletta plåtstudier av samtliga valörer, jämte provtryck, enheter och korrekta användningar. Tolv brev finns registrerade med "EXPRESS-märken" och exponatet visar åtta av dessa brev.

I en mer personlig analys från min sida vill jag lyfta fram den pionjäranda för svensk och internationell filateli som exponatet står för i sin karaktär.

- Exponatet är uppbyggt strikt enligt reglementets samtliga bedömningskriterier och behandlar alla dessa med högsta möjliga precision
- "Bearbetningen" formges av en berättelse som är komplett om Samoas filateli under den aktuella tiden och "illustreras" genom det existerande urvalet av filatelistiska objekt
- "Betydelsen" är högsta möjliga eftersom det aldrig har funnits en bättre samling någonsin på området
- "Forskning och Kunskaper" är som sagt av originalkaraktär eftersom Jan deltog tillsammans med Bob Odenweller i arbetet med verket "The

Stamps and Postal History of Nineteenth Century Samoa”

- ”Kvalitet och Sällsynthet” är högsta tänkbara – vad annat kan det bli när exponatet i stort sett inte saknar några rariteter
- ”Presentationen” är extremt vacker. En inredningsdesigner skulle ha uttryckt det som att presentationen är ”upplyst och vackert minimalistisk som ett vardagsrum i en arkitektritad villa på en solhöjd över Medelhavet”.

”Singapore by night” den 18 augusti

Så var det då detta med firandet av segern – en inte helt oviktig detalj för oss filatelister och utställare. Själv har jag haft privilegiet att följa ”resan” med Jan och kampen om ”Grand Prix d’Honneur”. Att få vara med och att vara på plats när vinsten kom, känns fantastiskt och jag har aldrig varit så glad som att just Jan vann rättvist och vid en prestigeutställning som denna.

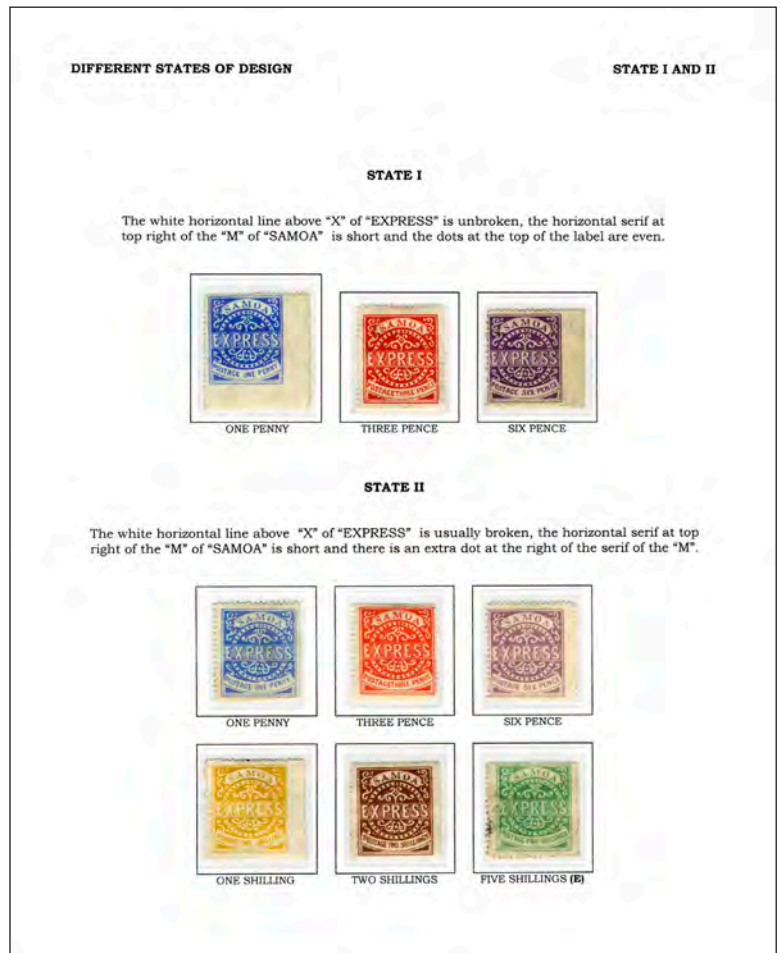
Vi var ett 30-tal filatelister och vänner som firade med Jan på utställningshotellet Marina Bay Sands, på 57:e våningen i ”Singapore by night”. Omdömet från oss samtliga efteråt var entydigt att ”vi vill att Jan vinner varje gång för då vet vi att det blir en riktig segerfest”. Vi kommer referera till kvällen/natten den 18 augusti i många år framöver.

Jonas Hällström

En sida ur ”Samoa 1836–1895” som visar de första frimärkena från Samoa, det vill säga ”EXPRESS-märkena”. Samtidigt visar sidan den vackra och minimalistiska presentationen som gör att det i sammanhanget över åtta ramsidor/128 blad blir extremt vackert.

Artikelförfattaren Jonas Hällström (t.v.) med Jan vid segerfesten i ”Singapore by night”, en kväll vi aldrig kommer att glömma.

FACIT®

Vi har väntat länge men nu är den här

Facit Postal IX

Den ovärderliga katalogen för alla samlare av ortstämplat och posthistoria.

Bland nyheterna finns rektangulära LBB-stämplat, omarbetat avsnitt ångbåtsstämplat, påbörjad katalogisering av båtstämplat. Nyhet är även att den nuvarande ortstämplatstypen är införd i egen kolumn, samt mycket mer.

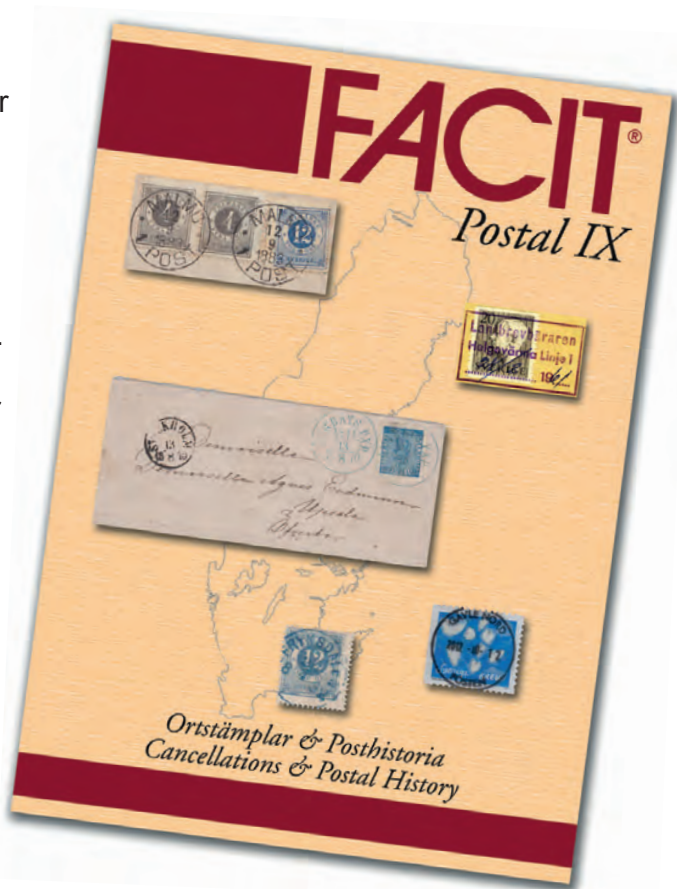
Utkommer under Nordia 2015

Fråga Din frimärkshandlare eller i din lokala bokhandel.

Distributörer:

Collectia AB
Box 43
310 20 KNÄRED
0430-50743
info@collectia.se
www.collectia.se

SAFE Album AB
Bruksgatan 30
252 23 HELSINGBORG
042-144982
mail@safealbum.se
www.safealbum.se

FACIT FÖRLAGSAB

Box 537
201 25 Malmö
info@facit.se www.facit.se

Ortstämplar på Gustav V profil höger 25 öre orange (F277)

Något om ett lite udda samlande – Del 2 av 2

I den här avslutande delen beskrivs något om **Omfattning dags dato och Observationer, Allmänna reflektioner, Utvecklingsmöjligheter, Sammanfattning samt Litteratur.**

Omfattning: I dagsläget rymmer samlingen i storleksordningen ganska exakt 4 000 unika avtryck från rikets postanstalter (86,8 procent av det troliga totalantalet 4 606 stycken) samt därutöver ett stort antal extra avtryck i form av olika nst eller Litt (totalt 5 704 avtryck av unika stämplat). Så är till exempel Eskilstuna representerat med nst 14, nst 33, nst 58q och nst 59 Litt A och B, och rader av orter är representerade med avstämplingar med endera både nst 14 och nst 59, både nst 33 och nst 59 eller både nst 58 och nst 59. Ett antal postanstalter är representerade med minst fyra–fem olika nst 59c; Lund 1 till exempel med Litt A, B, C, D, F, G, L, M, N och P samt Tidn. För närvarande finns också avtryck från 301 postombud av 1 097 möjliga, representerade 27,4 procent.

Kvalitet: Mer än 100 märkens stämpelavtryck har jag bedömt som ”superlyx” eller lyx, ytterligare 800–1 000 märken har fått beteckningen prakt–lyx, därtill cirka 1 000 stycken prakt varav några med små reservationer, samt ytterligare drygt 500 stycken som nära prakt–prakt. Alltså totalt klart över 2 000 märken (mer än hälften av innehavet) med unika mycket vackra stämplat. Tyvärr är dock kvaliteten på ett mindre antal märken som i dag ingår i materialet av den arten att man måste beteckna dem som luckfyllare. Märken av sämre kvalitet får dock passera som just luckfyllare så länge inte bättre exemplar finns som kan ersätta. Iritade stämplat är naturligtvis en möjlighet som jag efter bästa förmåga försöker hålla ögonen öppna för. Så vitt jag kunnat bedöma

är de få men jag är helt öppen för att skickligare ögon kan avslöja ett och annat falsarium.

Nyanser: Exempel på uppenbara färgvarianter i det här insamlade materialet är avbildade nedan med bleka nyanser till vänster och täta, mättade nyanser till höger (bild 14–18). Dessa märken är scannade samtidigt, andra skillnader i nyanser i materialet som bilderna kan indikera kan möjligen delvis bero på scanning av märke vid olika tillfällen och olika inställningar.

Ser man inte upp är det som sagt mycket lätt att ta miste på F277-an och den orangefärgade 5-öringen i samma serie, F272. Ta er i akt, jag har själv begått upprepade förargliga misstag. Dessutom kan någon enstaka gång ses ett ”orange-tonat” exemplar av F276 som lätt tas för en F277-a. Hur de uppstår är för mig oklart.

Datum första dag: Samlingen innehåller Första-dagsbrev avstämplat i Stockholm (bland annat ett med vinjett adresserat till AB Harry Wennberg, Box 7, Stockholm 1) men saknar hittills enskilda objekt avstämplat den första månaden efter utgivningen av märket med ett fåtal undantag: ett märke avstämplat i Skara 1940-06-29, ett i Falun 1940-07-01, ett i Osby 1940-07-03, ett i Tullinge 1940-07-10 samt ett klipp avstämplat Idkerberget 1940-07-12. Därnäst har ett märke från Nässjö, möjligen stämplat 1940-07-20, hittills tidigaste datum men stämpeln är mycket kladdig och svårdefinierad. Nästa datum är Västerås 3 1940-07-29.

Alltså, mer än en månad efter utgivningsdatum finn få avstämplingar i materialet vilket är anmärkningsvärt. Kom användandet i allmänhet igång så sent och

Bild 14–18. Exempel på olika nyanser av F277. Märkena torde från vänster representera nyanserna F277d, F277c, F277b, F277a och F277a men osvuret är bäst.

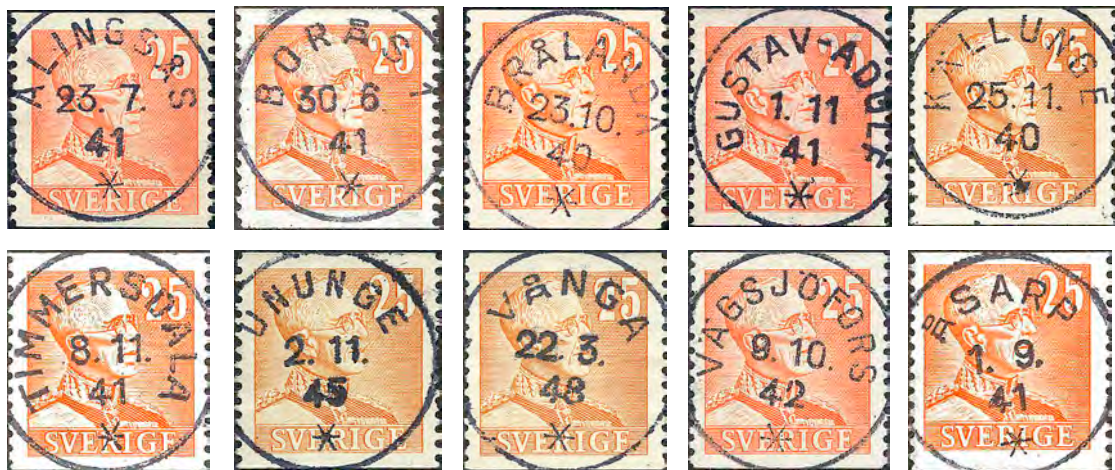

Bild 20–29. Exempel på avstämplingar med nst 59b på F277.

i så fall varför? Visste man inte vad märket skulle användas till? Från augusti 1940 börjar stämplingarna dugga tätare och från oktober månad 1940 och framåt under 1941 finns med ett fåtal undantag praktiskt taget varje dag representerad. Början av 1942 är aningen glesare besatt men sen återkommer stämplingar representerande nästan varje dag.

Datum sista dag: Efter 1950 är avstämplingarna få; endast 14 stycken från 1951. Av samlingens märken med sen avstämpling ses med sista datum Ljungskile Litt D 1952-11-05 nst 60, Ösmo Litt A 1951-12-07, Kåbdalis 1951-11-27, Glottra 1951-11-02, Holmsund LBR 1951-10-22 och Charlottenberg 1951-09-25. Ett brev, som väl kan anses utgöra en lämplig avslutning av den aktuella kurseringsperioden, bär ett märke avstämplat på Gustav V:s dödsdag 1950-10-29. Som kuriosas finns också en vacker avstämpling Posten Gävle nst 64 daterad 2004-09-20 på brev till mig själv från en känd handlare på orten. Ett ytterligare kuriosas: ett märke tycks tveklöst avstämplat i Kråkskult 16-09-14 alltså 1914 (sic!). Avläsningsfel eller fel i montering av årtal i stämpeln?

Bild 19. Avstämpling i Kråkskult 1914-09-16?

Normalstämpeltyper som återfinns representerade

Bild 30–36. Exempel på avstämplingar med nst 59c på F277.

(för en detaljerad beskrivning av olika stämpeltyper hänvisas till Stämpelhandboken 1952 och Facit Postal VIII – nomenklaturen som används här är den som återfinns i Stämpelhandboken); Nst 59 är naturligtvis den utan tvekan mest förekommande i materialet främst i varianterna b och c (beroende på om stämpeln har en eller två streckstjärnor med mellanstående littera eller text i nederkanten).

Nst 59b är en cirkelstämpel med text i grotesk-stil och förkortat årtal under datum samt med heldragen ram (diameter 25 mm). Nedtill inom ramen en streckstjärna; allmänt i bruk från och med 1930 (ett antal exemplar av nst 59b på F277 återges ovan i bild 20–29). Många orter kan ha haft fler än en nst 59 och dessa kan då skiljas åt som olika typer. Detta har jag inte strävat efter i föreliggande material. Inom nst 59-gruppen synes också stiltyp aningen kunna skilja. Så finns till exempel stämplingar med bokstaven Å skriven som i Borås 1, Vånga och i Åsarp (bild 21, 27 och 29) liksom stämplingar med bokstaven Ä skriven som i Alingsås och i Brålanda. Vidare synes stilen på texten i Ununge och Timmersdala skilja sig.

Nst 59c har nedtill inom ramen två streckstjärnor och var främst avsedd att användas med littera eller särskiljande text och var då i allmänt bruk men ses också utan Litt (till exempel Malmö 4 nedan). Den fanns också med specialtext. Nedan ses ett antal exempel med olika Litt och text.

Nst 59d

Nst 59e

Nst 59f

Postombud (Nst 59f/62 (typ 1), 59c (typ 2) och 59f/62 (typ 4))

Bild 37–43. Exempel på avstämplingar med nst 59d, nst 59e, nst 59f och postombudsstämplor på F277.

Nst 59d (bild 37) har nedtill inom ramen tre streckstjärnor, nst 59e har förkortat årtal efter datum i samma rad (diameter 26,5 cm) och nedtill inom ramen en streckstjärna – i bruk vid ett hundratal postanstalter (bild 38) och kanske mest känd som nst 62b. Nst 59f, mest känd som nst 62c, har förkortat årtal efter datum i en rad och nedtill inom ramen två streckstjärnor. Den förekommer med Litt eller text mellan streckstjärnorna (bild 39–40) – också känd från många postombud. Samtliga postombudsstämplor under den aktuella tiden är av normaltyp 59, men kan ha fem olika utförande varav tre är aktuella för F277-an. I typerna 1, 2 och 4 omfattar stämpeltexten dels i övre delen av stämpeln namnet på den postanstalt under vilken postombudet närmast sorterar, och dels i undre delen av stämpeln postombudets nummer inom vederbörande postanstalt skrivet endera som Postomb (typ 2) eller POB (typ 4).

Nst 58 är en cirkelstämpel med text i grotesk-stil, med dubbel heldragen ram (diameter 26,5–29 mm) och med vågrätt tvärband i innercirkeln och datum i tvärbandet. Nedre ramen oftast med sirat(er), streckstjärna(or) och/eller littera. Den finns därför i en mångfald varianter. Vissa varianter var i bruk redan på 1910-talet annars är den mest känd från bandmärkeperioden och in på 1940-talet. Bland nst 58-stämplarna på F277 är uppenbarligen nst 58p och nst 58q vanligast förekommande, följda av nst 58v och nst 58t.

Bild 44–47. Exempel på avstämplingar med nst 58a på F277.

Nst 58a: Nedtill inom dubbelramen text, litt eller nummer. Också känd med specialtext. Här illustrerad med fyra exempel.

Nst 58f har nedtill inom ramen tre fyllda femuddiga stjärnor (Bredsel bild 48), nst 58i nedtill inom ramen ett St Georgskors (Gullbrandstorp bild 49, Morgårdshammar bild 50), nst 58k nedtill inom ramen tre St Georgskors (Hortlax och Bara bild 51 & 52) och nst 58n nedtill inom ramen en punkt (Drottningholm bild 53). Ingen av dessa stämpeltyper är speciellt ofta förekommande.

Nst 58p: Nedtill inom ramen en sirat av skiftande storlek (i exemplen nedan i bild 54–60 ökande från vänster till höger) och utseende. I bruk vid ett större antal postanstalter.

Bild 48–53. Exempel på avstämplingar på F277 med nst 58f, nst 58i, nst 58k och nst 58n.

Bild 54–60. Exempel på avstämplingar med nst 58p med sirat i varierande form och storlek på F277.

Bild 61–65. Exempel på avstämplingar med nst 58q med sirater i varierande form och storlek på F277.

Nst 58q: Nedtill inom ramen två sirater av skiftande storlek och utseende. Utan litt eller siffror mellan siraterna känd från ett stort antal postanstalter. Med litt eller siffror mellan siraterna mer sparsamt förekommande. Enbart en osymmetriskt placerad sirat kan också sparsamt förekomma.

Nst 58r (bild 66–68) har nedtill inom ramen tre sirater av skiftande storlek och utseende (här exemplifierat v Sillre, Sjösa, och Strängnäs).

Nst 58t (bild 69 & 70) har nedtill inom ramen en streckstjärna medan nst 58u (bild 71–73) har två

Bild 66–68. Exempel på avstämplingar med nst 58r med tre sirater i varierande form och storlek på F277.

Bild 69–74. Exempel på avstämplingar med nst 58t, nst 58u och nst 58v på F277.

Bild 75–87. Exempel på avstämplingar med nst 33 på F277.

streckstjärnor. Med litt eller siffror mellan siraterna känd från ett stort antal postanstalter. Nst 58v (bild 74) har nedtill inom ramen tre streckstjärnor. Känd från ett hundratals postanstalter, bland annat Rossöhamn (se inledningen i första delen; bild 3). Nedan några exempel på nst 58t, nst 58u och nst 58v.

Nst 33 är en cirkelstämpel med grotesk-stil, årtal under datum, punkterad (eller möjligen streckad) ram (diameter 23–25 mm) och med vågrät streckfyllnad mellan datum och postanstaltsnamnet. Stämpeln var i bruk från och med 1899 allmänt vid ett mycket stort antal postanstalter, i vissa fall med specialtext. Nst 33 finns representerad i materialet här av ett inte föraktligt antal orter. Nedan exempel med olika storlek på texten och olika grad av genomslagskraft på streckfyllnaden samt specialtext (här Eskilstuna TDN) (se bild 75–87).

Nst 14 är en cirkelstämpel i antikva-stil eller ibland elzevier-stil eller grotesk-stil med årtal under datum, punkterad (eller streckad) ram (22–28 mm) som var i bruk från och med 1883 och efter hand vid ett mycket stort antal postanstalter fram till

Bild 88–94. Exempel på avstämplingar med nst 14 i antikva-stil i olika storlekar på F277.

1948 eller längre. Den är väl kanske mest känd som Oscarsstämpeln par preference. Det är den stämpeltyp som efter nst 59 och nst 58 nog jämte nst 33 är den mest förekommande i samlingen. Här (bild 88–94) ses några exempel på avtryck av nst 14 på F277. Observera att för Hamneda skiljer typer för siffror i årtal och datum.

Bild 95 & 96. Exempel på avstämplingar med nst 14 i elzevier-stil och grotesk-stil i olika storlekar på F277.

Ett antal stämpeltyper som är något mindre ofta förekommande finns också representerade i F277-materialet såsom Nst 12, 17, 18, 19, 27, 29, 32, 35, 41, 46 och 60.

Nst 12 är en cirkelstämpel i antikva-stil med årtal under datum, heldragen ram (diameter 21–22 mm) som är känd från ett mindre antal postanstalter (19 stycken angivna i Stämpelhandboken) bland annat Ockelbo – se bild 97). Stämpelhandbokens nst 24, en cirkelstämpel (troligen försöksstämpel) i elzevier-stil med årtal under datum som är känd från bara 14 orter bland annat Junsele – se bild 98 – är i Facit Postal förd till gruppen nst 12.

Nst 17 är en cirkelstämpel i grotesk-stil med årtal under datum, heldragen ram (diameter 21–22 mm)

som var i bruk från 1895 och fram till 1951. En stämpeltyp som finns representerad av enstaka orter i denna samling till exempel Dals Högen, Hemse, Malung och Söderköping (bild 99–102) men också Ystad. Nst 19 påminner om nst 17 men namnet ligger närmare ramen och årtalet är avkortad. Känd från bland annat Tyresö (bild 103).

Nst 18. Cirkelstämpel (troligen försöksstämpel), grotesk-stil ("fyrkantig") med årtal under datum, heldragen ram (diameter 21–22 mm) är känd från ett fåtal postanstalter varav, som här visad på nästa sida, Östhammar (bild 104) är en.

Nst 27 (Facit Postal VIII överför Nst 27 till Nst 14 som Nst 14c) är en cirkelstämpel som troligen är en försöksstämpel med text i elzevier-stil, årtal under datum och punkterad ram (diameter 21–22 mm). Den är känd från ett mindre antal postanstalter.

Nst 27c är lik nst 27 men har innanför ramen två sexuddiga punktstjärnor. Känd endast från fem postanstalter, Lit, Nora, Skog (se bild 105), Tåsjö och Umeå. Stämpeln får nog därför anses något ovanlig.

Nst 28. Cirkelstämpel (troligen försöksstämpel) i elzevier-stil ned årtal under datum, streckad ram. Här exemplifierad av Wittangi (bild 106), en av endast åtta orter som hade denna nst-typ.

Nst 29. Cirkelstämpel i egyptienne-stil med årtal under datum och punkterad ram. I bruk vid ett ganska stort antal postanstalter till exempel Halna och Kållandsö (bild 107–108). Kanske mer frekvent på Oscarsmärken,

Nst 32. Cirkelstämpel i grotesk-stil med årtal under datum, heldragen ram (diameter 24–25 mm) och

Nst 12

Nst 12/24

Nst 17

Nst19

Bild 97–103. Exempel på avstämplingar med nst 12, nst 24, nst 17 samt nst 19 på F277.

Nst 18

Nst 27/14c

Nst 28

Nst 29

Nst 32

Nst 35

Bild 104–110. Exempel på avstämplingar med nst 18, nst 27/14c, nst 28, nst 29 (2 st), nst 32, nst 35, på F277.

vågrät streckfylld mellan datum och postanstaltnamnet. Känd från ett fåtal orter, bland annat Rottnesund (bild 109).

Nst 35. Cirkelstämpel i grotesk-stil med heldragen ram och vågrätt tvärband med förkortat årtal efter datum och klockslagsangivelse. Ofta stämpeltyp i maskinstämpel. Här representerad av Stockholm 1 AVG A (bild 110).

Nst 41. Cirkelstämpel i grotesk-stil med förkortat årtal under datum och dubbel heldragen ram (diameter 26–28 mm). Med specialtext som ankomst-, avgångs-, brevbärings-, järnvägspost-, paketpost-, postanvisnings-, och som här en tidningsexpeditiönsstämpel från Kristianstad (bild 111).

Nst 46. Cirkelstämpel, grotesk-stil, dubbel heldragen ram (diameter 24–28 mm) med vågrätt tvärband över hela stämpeln, lodrät streckfylld i båda fälten. Övre ramen med postanstaltens namn, nedre ramen alltid med text eller sirater. Här representerad av Malmö 7 (bild 112)

Nst 60. Cirkelstämpel, grotesk-stil, förkortat årtal efter datum, heldragen ram. Triangelformiga figure ersätter streckstjärnor. Med Litt nedtill inom ramen (här representerad av Vänersborg Litt A – bild 113).

Bild 111–113. Exempel på avstämplingar med nst 41, nst 46 samt nst 60 på F277.

Fältpost- och Marinpost- samt Postanstalten-nummer-stämplor

För att en postförsändelsens avgångsort under beredskapsförhållanden och under eventuellt krig inte skulle kunna röjas för obehöriga kunde åren 1939–1945 de ordinarie fasta postanstalternas makuleringsstämplor utbytas mot stämplor där postanstaltens namn ersatts med dels ordet »POST-

ANSTALTEN» dels ett nummer med eller utan littera. De nummer som olika postanstalter erhöll finns angivna i Facit Postal (ett exempel nedan – bild 114: 1102 C representerar Edane).

Därutöver förekommer också fältpost- och marinpoststämplor. Fältpost inrättades redan i början av 1700-talet vid de svenska arméerna i Tyskland. Under beredskapsåren 1939–1945 i samband med rysk-finska vinterkriget och andra världskriget fanns i anslutning till de svenska beredskapstrupperna under kortare eller längre tidsperioder ett antal fältpostanstalter med speciella stämplor. Ett exempel på F277 återgives nedan liksom Kustflottan- och Marinpost-stämplor.

Bild 114–117. Exempel på avstämplingar med Postanstalten-, Fältpost-, Kustflottan- och Marinpoststämplor på F277.

Ett stort antal orter har i materialet dokumenterats med multipla stämpeltyper främst då naturligtvis större orter/städer som till exempel Eskilstuna (se ovan) samt Ystad med nst 14, 17, 58t, 59b, 59c. Men även mindre orter finns här representerade med fler stämpeltyper, till exempel Gnesta med nst 14, 58 och 59b och 59c, Högsby med 29, 33, 58q och 59c och Motala Verkstad med nst 14, 58t, 59b och 59e/62.

Postanstalter med ett flertal Litt på samma stämpeltyp finns också rikligt representerade. Stockholm 1 har till exempel följande text dokumenterad på F277-an i materialet: Stockholm 1 ANK T, Stockholm 1 AVG, Stockholm 1 AVG A, Stockholm 1 AVG B, Stockholm 1 AVG D, Stockholm 1 AVG E, Stockholm 1 AVG F, Stockholm 1 AVG K, Stock-

Bild 118–122. Exempel på färgade avstämplingar på F277.

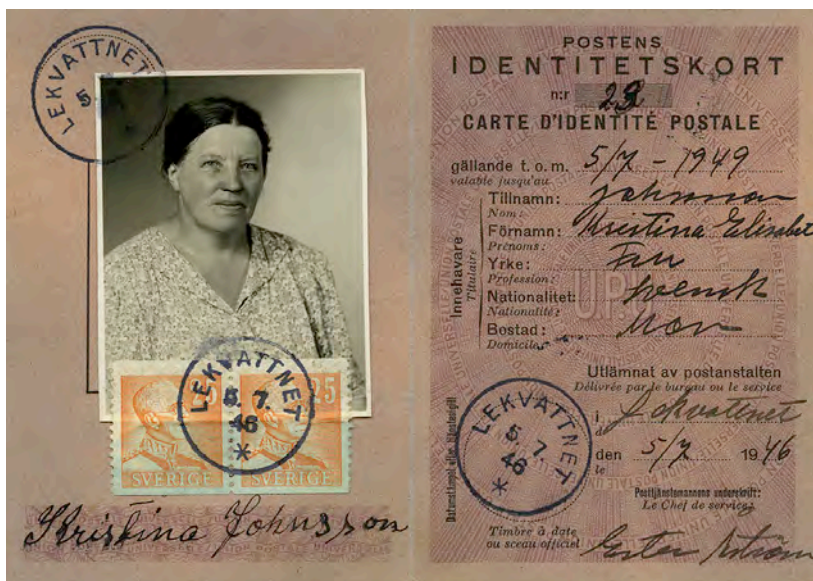
holm 1 AVG M, Stockholm 1 AVG N, Stockholm 1 AVG LBR, Stockholm 1 AVG PF, Stockholm 1 AVG TJ-BR, Stockholm 1 AVG UTR, Stockholm 1 AVG Z, Stockholm 1 AVG PAK B, Stockholm 1 PAK D, Stockholm 1 AVG PAK EXP D och Stockholm 1 C. AFG. 3. Lund 1 ses, som ovan nämnts, med en rad olika Litt. Växjö representeras av Litt A, B, C, E, F, G, H, L, PANV, Tidn.

Som man kan förvänta sig finns inget avtryck av nst 10 (skillingperiodens stämpeltyp) eller nst 16 (ringtyp-periodens stämpeltyp) att finna i materialet och inte heller nst 61 eller senare stämpeltyper. Av naturliga skäl förmodligen är det så vitt jag kan se också svårt att hitta avtryck på F277-an representerande någon form av järnvägspost. Endast ett fåtal PKP-stämplor har noterats.

Av lite mer udda stämplor har ett antal färgade avtryck observerats ofta representerande tidningsexp. Några exempel återges i bild 118–122 ovan.

Skickliga stämplare: Avtryck från ett antal postanstalter är ofta genomgående av mycket vackert utseende – postmästaren/föreståndaren på dessa anstalter lade uppenbarligen stor vikt vid vackra avstämplingar. Hit hör till exempel, bland flera andra, Edsviken (nst 59b), Hagalund (nst 59), Hamburgsund (nst 14), Hamneda (nst 14), Hislhult (nst 14), Hjorthagen (nst 59b), Husum (nst 14), Kopparberg Litt A (nst 59c), Långebro (nst 58p), Mörbylånga (nst 59), Rossöhamn (nst 58v), Rute (nst 58p), Skee (nst 59b) och Smålandsstenar (nst 59b).

Bild 123. Exempel på Postens legitimation med stämpel på 2-strip av F277.

Allmänna reflektioner Det tycks som om påfallande många vackra avstämplingar kan hittas på F277. Jag genomför sedan några år tillbaka en likartad genomgång som den här beskrivna för F321 Linné 15 öre brun, som ju i några år på 1930-talets slut och 40-talets början var ett bruksmärke för normalt brevporto. Där är känslan att det är svårare att hitta vackra objekt och att slarviga stämplingar dominerar i högre grad.

Man kan också spekulera i vad de försändelser innehöll som frankerats med 25-öringen och stämpelats så vackert. Fantasin kan flöda. Var det kanske paket från kära anförvanter därhemma till inkallade vid landets gränser, var det speciella värdefulla rekade försändelser eller var det en dåtidens penningöverföring i form av postanvisningar som kom med efterlängtrade tillskott i kassan? Ibland satt den gula också på identitetshandlingar som postens legitimation (ett exempel från Lekvattnet ses här nedan – bild 123).

Utvecklingsmöjligheter: Önskar man sig en bredare kurseringsperiod som öppnar för fler orter är det teoretiskt lätt att utvidga samlandet till andra märken med kungabilder i orange/gul nyans. Närmast till

hands ligger väl F272-an i GV profil höger-editionen men den ger inget stort tillskott till F277-materialet, det kan konstateras. Dessutom finns ju från andra perioder till exempel F57 (Oscar), F86 (Gustav V i medaljong), F181 och F184 (Gustav V profil vänster), F229 (Gustav V 70 år), F429 (Gustaf VI Adolf typ III), och F1029 (Carl XVI Gustaf, typ I) att tillgå. Och skulle man vilja infoga även icke kungamotiv finns ännu mer möjligheter. Och då kan man ju sikta mot stjärnorna och sträva mot att kröna sin samling med en välkänd stämpel från Nya Kopparberget på en gul avart av den gröna treskillingen.

Redovisningen av materialet här är ju i viss mån selekterat på att visa exempel på avtryck på F277-an av olika nst. En sådan inriktning kan renodlas i en högre grad och en målsättning kan fokusera på att söka efter vackra avtryck från alla kända olika normalstämplar oavsett märkesedition. Det kan bli en mycket vacker och intressant samling. Jag har inte sett många exempel på en sådan inriktning så jag håller för närvarande på med en som jag hoppas kunna redovisa vid ett senare tillfälle

Sammanfattning: Att nå fram till en helt komplett samling av stämplat från rikets postanstalter på F277-an under märkets kurseringsperiod är nog hart när omöjligt. Men förvånansvärt långt tycks man kunna komma. Dags dato finns alltså nästan 87 procent av runt 4 600 poststationer representerade i detta material med minst ett stämpelavtryck – många med två eller flera stämpeltyper och/eller olika litera. Dessutom drygt 27 procent av nästan 1 100 postombud. Tyvärr har inflödet av nytt material saktat upp de senaste åren. Kanske är marknaden nu ganska väl dammsugen på vad som finns tillgängligt med undantag för ett antal ”konkurrerande” samlares innehav, kanske börjar det nu närma sig så långt som det är möjligt att komma.

Min gissning är att cirka hälften av de kring 600 stämpelavtryck som nu saknas finns därute någonstans (ett antal har jag sett fly förbi på auktioner där jag blivit överbjuden) medan cirka hälften nog saknas eller aldrig har funnits. Det är dock anmärkningsvärt, synes det mig, att man med ett märke som inte är avsett för ett normalt brevporto

fortfarande kan belägga en så stor del av landets postanstalter en mansålder tillbaka i tiden. Och att man på detta enda märke kan se avtryck av så många olika stämpeltyper. Detta borde uppmuntra andra som funderar på likartade projekt att satsa – chansen att hitta objekt är inte så liten. Och möjligheternas tid är inte förbi – det berättas i skrivande stund att 600 av de objekt som kommer att auktioneras ut vid en stor stämpelauktion i slutet av maj är F277-or. Fyndchans som det brukar heta!

Så långt har detta samlande varit verkligt lustfyllt och i många avseenden lärorikt. Och kommer så att vara en tid framöver hoppas jag. Den som är född med samlarsjäl vet väl vad jag menar. Vad sen framtiden innebär för samlingen vet jag inte – kanske till exempel i slutändan ett då förhoppningsvis fortfarande välmående Postmuseum kan vara intresserad av en inte alltför luckfylld samling.

Håkan Bergstrand

Litteratur:

Frimärkets bok Huvudredaktör Sven Åkerstedt. Medéns Förlag Stockholm 1957

Handbok över Svenska Post- och Makuleringsstämplar 1685–1951 utgiven av Sveriges Filatelistförenings riksorganisation, Stockholm 1952

Hellström, Håkan & Leif Jönsson i VASA – 1990 5:2, s. 6 (finns tillgänglig på Postmuseum, Biblioteket, Hyllplacering P-c Databas Artiklar Ämne Gustav, Sverige, Avarter, Plåttfel, Frimärkstillverkning, Varianter)

Lindgren, Erik: Postmuseum Biblioteket (Posthistoria från Vette härad i Bohuslän / Erik Lindgren.- Växjö, 1991. – 22 s. – (Posthistorisk skriftserie; 177))

Johansson Nils Ivar Skånes Posthistoria. Webbsida: <http://www.hemmavidstamps.com/>

Spykman, Ingmar XpoNAT I Gustav V Profil Höger. Sveriges Filatelist-Förbund 2007

Besök gärna förbundets hemsida
www.sff.nu

TROLLHÄTTANS STÖRSTA FRIMÄRKSFEST

TROLLEX SAMLARMARKNAD 3–4 oktober 2015

SFU-Västra Götaland och Trollhättans Filatelistförening, ungdom samt seniorer, hoppas få ser er som besökare på vår samlardag.

Stort plockbord med frimärken, vykort, teckningstävling, lotterier.

På lördagen klockan 12.00 håller Christer Brunström föredrag.

Alla ungdomar som kommer erhåller gratis en present.

Folkets Hus/Kulturhuset Kungsgatan Trollhättan

Lördag 10.00 – 16.00   Söndag 10.00 – 13.00

Årets chans att skaffa bra vykort och frimärken i Trollhättan.

Fri entré

Handlare på Trollex 2015:

Frimärkscentrum Växjö

C L Frimärks KB

Kent Jiresjö

Kent Jungkvist

Lelis Frimärken

Leifsfrimärken

Motivsamlarna meddelar: Ransoneringsförsändelser från andra världskrigets Sverige

Det sägs att endast Herren Vår Gud Allsmäktig och hans yngre bror muslimernas Allah är ofelbara och vet allt. Så vi vanliga människor kan således göra nya trevliga upptäckter till den egna samlingen. Något jag inte kan påminna mig ha sett tidigare är andra världskrigets ransoneringsförsändelser. För säkerhets skull bör jag dock erkänna att jag uppmärksammade dem först när jag såg en som skickats från Upsala Ångqvarns Aktiebolag år 1943 och som blev ett trevligt bidrag till Uppsalasamlingen.

Det filatelistiskt viktiga med detta brev är texten i en ruta där frimärke annars skulle sitta "Får avsändas ofrankerad. Endast för försändelser i ärenden rörande den statliga ransonerings- och prisrabatteringen. Se Generalpoststyrelsens cirkulär nr 43/1943 (pstcirk. nr 28/1943)."

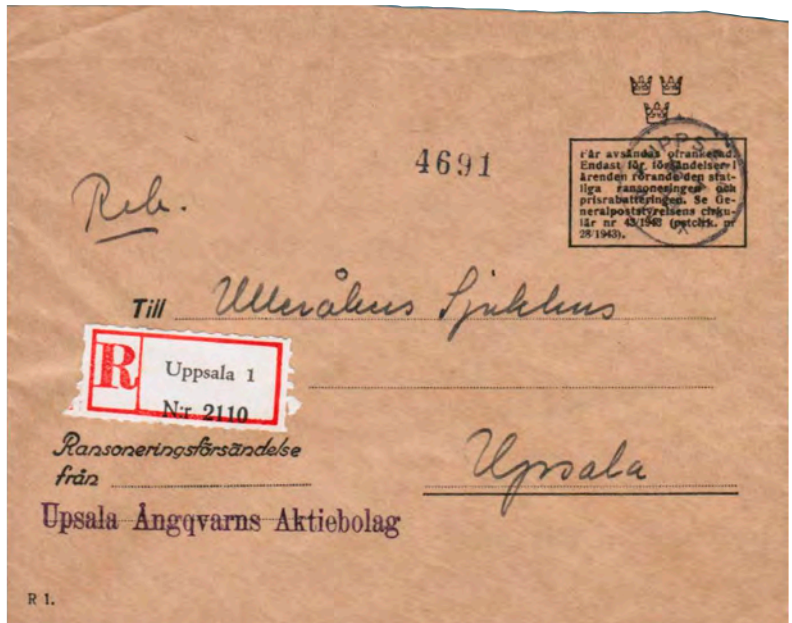
Avspärningarna under andra världskriget orsakade en ansträngd försörjningssituation. Ransonerings infördes för att få konsumtionsvaror att räcka till för alla. Det mesta ransonerades: livsmedel, kläder, skor, drivmedel samt självfallet det omhuldade kaffet och dito tobaken. Befolkningen fick ransoneringskuponger vilka sedan lämnades till handelsmannen vid köp. En kortfattad sammanfattning av ransoneringsarna och deras effekter på befolkningen ges av signaturen Jolo, Jan Olof Olsson, i boken *Någonstans i Sverige* av år 1974.

Den omnämnda prisrabatteringen torde vara mindre känd. Rabatter infördes 1940

och gjorde det möjligt för mindre bemedlade att köpa mjölk, grädde och matfetter till lägre pris. Den första av dessa rabatter gällde smör. Folk var vana vid billigt margarin men nu skulle man förmås att köpa dyrare smör. Margarinet tillverkades nämligen av importerade växtfetter som inte gick att få tag på nu under avspärningarna vilka även hindrade smörexporten, så smör fanns det plötsligt ett stort överskott av.

Så småningom upptäckte man att mindre bemedlade jordbrukare inte hade någon glädje av rabatter på mjölk och smör; kor hade de hemma. I sann rättvisa- anda fick de då rabatter på konstgödsel och utsäde i stället. En sammanfattning av hur rabatterna fungerade finns att läsa på sid. 87–92 i SOU 1946:17 (se referenslistan).

I Generalpoststyrelsens cirkulär nr 43/1943 av den 26 juni 1943 nämns att den tidigare nämnda frankeringsfriheten gällde från 1 juli 1943. Den skulle gälla speciella kuvert i tre storlekar, samt paketadresskort, vilka alla skulle tillhandahållas av Generalpoststyrelsen, det vill säga Posten.

Uppsala Ångqvarns Aktiebolag, Uppsala 1, ?7. 43. Tryck med R1.

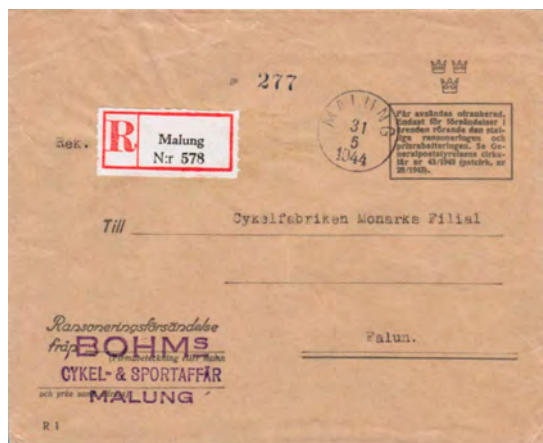
Kuverten och paketadresskortet skulle visa lilla riksvapnets tre kronor, den tidigare nämnda textrutan samt ordet Ransoneringsförsändelse i ett visst typsnitt.

Så här i efterhand förefaller det märkligt att denna frankeringsfrihet infördes först då, i ransoneringsarnas fjärde år. Innan dess fick handelsmännen således betala porto ur egen ficka förutom allt besvärligt och tidsödande merarbete med ransoneringsarna.

Detta är således postala helsaker av tjänstebrevstyp. Den användbara storleken för oss exponatplanerande motivsamlare är kuverten av typ R1 med 155x125 mm. De andra storlekarna är R2 med 255x132 mm och R3 med 255x235 mm, enligt Posthistoriska Nätverket. Dessa är alltför stora för A4-blad och är nog dessutom alltför skrymmande i förhållande till den tematiska information de ger. Det finns olika tryckvarianter som antyder olika upplagor.

För en motivsamlare allmänt intresserad av till exempel Sveriges historia, andra världskriget och folkförsörjning är dessa helsaker, naturligtvis begagnade, av stort intresse. Men – Generalpoststyrelsens cirkulär nämner att uppgift om avsändare är obligatorisk. ”4§ Kuvert skall vid avlämnande till postbefordran vara försett med avsändarens namn och adress”.

Normalt anses uppgiften om avsändare vara icke-postal, privat information, ointressant ur filatelistisk synvinkel. Inte i detta fall! Avsändaren har här portofrihet, det vill säga behövde inte betala porto, utan detta betalades av statsmakterna via Posten. Således ett portoprivilegium och då är avsändarnamnet fullt gångbart som motivmaterial!

Bohms Cykel- och Sportaffär i Malung, 31.5.44. Extra text vid avsändarrutan samt R1.

Det var noga reglerat vilka som hade rätt att använda dessa ransoneringsförsändelser: detalj- och partihandlare, hantverkare samt utövare av restaurang-, pensionat- och kaféverksamhet. Med partihandlare jämställdes tillverkare (fabriker, mejerier, slakterier, bagerier och liknande) medan gruppen detaljhandlare även innefattade kringresande agenter och försäljare.

Bland godkända mottagare nämns förutom dem som hade rätt att skicka försändelserna dessutom statliga och kommunala myndigheter (som använde tjänstepost för sina egna brev). Mottagarna skulle noggrant granska att försändelserna endast innehöll till saken hörande material. Missbruk straffades med dagsböter.

Vad brevet innehållit hör egentligen inte hit lika lite som privat information, men rekommendation eller värdepöst (assuransbrev) krävdes när innehållet bestod av ransoneringskuponger eller rabattkuponger, begärligt gods för tidens svartabörshandlare. Mer allmän information om ransonerat gods skulle inte rekommenderas.

Den här typen av brev är inte helt sällsynta i handeln. Detta är inget att undra över, ransoneringen krävde en stor byråkrati och det måste ha skickats stora mängder brev. En hel del bör rimligtvis ha överlevt tidens tand. Problemet för motivsamlaren blir att hitta rätt.

När det gäller cykel- och sporthandlaren i Malung berättar firmanamnet för oss vilka motivsamlare som borde vara intresserade. Eftersom brevet är sänt till Cykelfabriken Monarks filial i Falun måste det ha haft med cykel att göra. Kunde det ha gällt cykeldäck? Gummi var en stor bristvara.

Aktiebolaget S.A. Agge & C:o, kafferosteri, Uppsala 1, 6.10.43. R1 saknas.

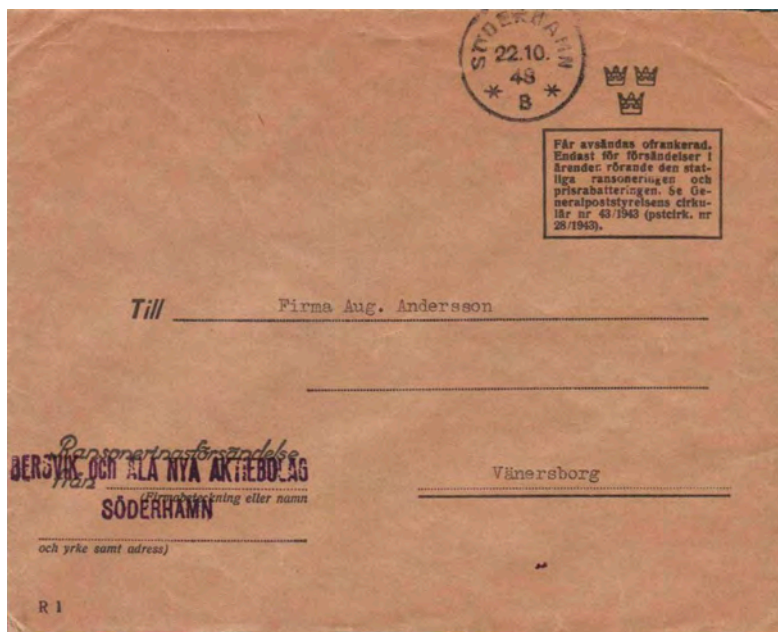
I nästan alla andra exempel jag hittills sett är det fråga om firmor med personnamn. Uppsalafirman Aktiebolaget S.A. Agge & C:o var enligt Agius (2003) stadens äldsta kafferosteri, med bakgrund i en grosshandel med kaffe. Med de i motivsamlandet viktiga tematiska kunskaperna kan brevet således inrangeras på rätt plats i motivsamlingen.

Andra världskriget slutade 1945 och avspärningarna upphörde. Många varor kunde släppas fria men brist på utländsk valuta gjorde att staten ändå ville reglera handeln med importvaror. Ransoneringen av exempelvis bensin upphörde 1945 men återkom 1948. De sista ransoneringarna togs bort 1951. Man kan fråga sig vad den tämligen sena ransoneringsförsändelsen av år 1948 från skogsbolaget Bergvik och Ala Nya Aktiebolag i Söderhamn till en grossist i Vänersborg med ett tämligen sent stämpeldatum 1948 kan ha handlat om.

Hur ska sedan en motivsamlare göra när han hittar ett dylikt brev i en handlarlåda där de sannolikt ligger inordnade under ort och län? Be att få återkomma om några dagar när firmanamnet blivit undersökt? Gäller det herrkläder eller ett bageri? Hur undersöka vad en för länge sedan avliden firma sysslade med? Alla orter är inte i samma goda sats som Uppsala när det gäller forskningen på industri och handel. Att chansa på ett köp, och sedan ha ett nätverk av andra samlare som kan överta objektet mot en något förhöjd summa? Hittas något på Tradera, eBay eller i en annan auktion har man tid på sig att googla fram information om firman.

Alla motivsamlare som ägnar sig åt någon konsumtionsvara har anledning att fundera på dessa frågor. Den hembygdsintresserade kan ha oturen att hitta något trevligt brev med en för orten okänd handlare som avsändare. Då kan det gälla en kringresande agent som råkat passera.

Så – lycka till. Och råkar du ha något med en Uppsalafirma är jag intresserad.

Skogsbolaget Bergvik och Ala Nya AB, Söderhamn, 23.10.48 till grossist i Vänersborg.

Referenser:

Agius, Roland: (2003): Industristaden Uppsala. Hallgren & Fallgren Studieförlag, Uppsala. 277s.

Kungl. Generalpoststyrelsens Cirkulär 43/1943. Kungl. Maj:ts kungörelse angående frankeringsfrihet för vissa försändelser i ransonerings- och prisrabatteringsärenden. 4s.

Olsson, Jan Olof ”Jolo”, 1974: Någonstans i Sverige. Bonniers, Stockholm. 256s.

Posthistoriska Nätverket, Ransoneringsförsändelse (läst 14/11 2014) <http://wiki.posthistoria.nu/index.php?title=Ransoneringsf%C3%B6rs%C3%A4ndelse>

SOU, Statens offentliga utredningar 1946:17. Socialdepartementet. Den familjevårdande socialpolitiken. En redogörelse utarbetad av 1941 års befolkningsutredning. Stockholm 1946. 133 sid. weburn.kb.se/sou/216/urn-nbn-se-kb-digark-2152804.pdf

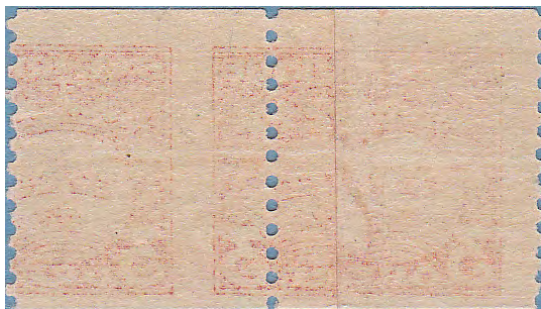
Sten-Anders Smeds

Här har du som medlem möjlighet att få svar direkt på din filatelistiska fråga. Frågor tas gärna emot via e-post: redaktion@sff.nu, i andra hand per post till: SFF-Filatelisten, Teknikringen 1A, 583 30 Linköping.

1920 Lilla Riksvapnet. Facit nr 139.

Skarvat par ur bandmärkesrulle med två stycken plåtskarvlinjer och del av ett tredje märke. Har någon sett något liknande?

Jan Fält
Ängelholm

Redaktören har vänt sig till Peter Lorentzon som svarar:

– Paret med Lilla riksvapnet är fejkat. Någon har skojat och konstruerat detta. Ett löst märke med plåtskarvlinje har klistrats över en enhet av ett och ett halvt märke så att en liten del av det tredje märket medvetet blivit synligt. Äkta par är skarvade med ett speciellt papper, vilket gjordes redan vid kontrollborden innan jobbet vid spolmaskinen påbörjades. Några äkta skarvpar där båda märkena har plåtskarvlinje tror jag inte heller är möjliga.

Okänt påtryck?

När jag gick igenom ett antal Landstorm II, påtryck på lösenmärkena, hajade jag till när jag såg det kända påtryckningsfelet URE i stället för ÖRE men den här gången inte på de redan dokumenterade 24- eller 50-öringarna utan på den gula 6-öringen. Märket är postfriskt och är snedcentrerat vilket ju inte är ovanligt för utgåvan. Jag har sökt efter uppgifter om detta fel men inte hittat något.

Nu ställer jag mig frågan om detta feltryck redan är känt på 6-öringen och om någon annan sett motsvarande fel? Det är för mig osannolikt att det inte skulle finnas fler märken med avvikelser.

Anders Sundström
Åkers Styckebruk

Peter Lorentzon svarar också på denna fråga:

– Frågan från Anders är intressant. Först vågar jag nog påstå att det inte är den kända ”URE”-varianten som finns på 24 och 50 öre (i positionerna 9 och 59). Den finns bara på dessa valörer då de tryckts med samma övertrycksplåt och klichéuppsättningen ”FYRTIO ÖRE”. 6 öre har sin egen plåt, för övrigt den enda med klichéerna ”10 ÖRE” i nedre raden.

– Jag har kontrollerat en helkarta av 6 öre och har hittat några positioner med öppet ”Ö”, dock mycket mindre än på detta exemplar. De har positionerna 10 och 60. Det skulle möjligtvis kunna vara en av dessa som Anders har hittat i ett mer utvecklat skick. Vi får hålla ögonen öppna och se om det dyker upp fler exemplar av denna avvikelse. Intressant observation av Anders!

Köp och sälj på:
<http://samlamera.sff.nu>

Sjöbo firar 10-årsjubileum

Sjöbo Frimärks- & Vykortsclubb fyller 10 år och firar jubileet med stor auktion den 7 oktober och handlarmässa den 10 oktober, båda evenemangen på Tomtemuseum.

Initiativtagare till bildandet av klubben var under-tecknad, eller ska vi säga det dåvarande lokala informationsbladet "Hemtrakten". Det gick nämligen till så att jag löste ett korsord i det här bladet och fick för mig att skicka in det till redaktionen i Dalby. Då slås jag av tanken att det säkert är fler som gör samma sak och gör det i frankerade kuvert. Frågan inställde sig: Vem tar hand om alla frimärken?

Jag ringde redaktionen och frågade. Det slutade med en artikel om "En frimärkssamlare i Veberöd" och där läsaren kunde höra av sig till mig om det eventuellt fanns intresse för frimärken och ett bildande av en klubb. Plötsligt hade tre herrar hört av sig och meddelat sitt intresse. Därmed fanns ett underlag för en klubb och en styrelse.

Den 28 september 2005 kom 20 personer till ett möte i sparbankens samlings-sal. En interimsstyrelse bildades och verksamheten var i gång. Endast tio av de tjugo närvarande blev dock medlemmar.

Från de tio medlemmarna 2005 har klubben varje år saktat men säkert ökat sitt medlemsantal till över 30 och är idag en av Sveriges Filatelist-Förbunds mer aktiva klubbar. Vi kan således konstatera att myten om frimärkssamlandets död är betydligt överdriven.

Jubileumsmässa blir det som sagt på lördagen den 10:e. Med en större handlarmässa hoppas vi kunna locka inte enbart Sjöboborna, utan samlare från hela Skåne. Ett drygt tiotal frimärks- och vykortshandlare från olika delar av Skåne närvarar med sina lager av frimärken och vykort. Här kommer således att finnas ett gyllene tillfälle att komplettera sina samlingar. Även AB Philea närvarar och kan hjälpa till med värderingar av såväl frimärken som mynt.

Landets främsta expert på förfalskade moderna svenska frimärken medverkar med visning av sin samling. Han kommer också att berätta om och visa hur man ser skillnad på äkta och falska frimärken. En stor vykortssamling om Sjöbo kommer också att ställas ut. Samlingen kan ses som en guidad vandring från järnvägen till kyrkorna. Den skall sedan ställas ut på den stora Nordia-utställningen i Täby i månadsskiftet.

Klubben kommer att representera PostNord Frimärken med försäljning av de senaste frimärksutgåvorna och det kommer också att finnas möjlighet att få stämplat sina frimärken med en för dagen speciellt framtagen stämpel.

Ett 10-årsjubileum som detta avslutas som sig bör med gemensam bankett för klubbens medlemmar och närvarande handlare och gäster på Sjöbos anrika Gästgivaregård.

Christer Mårtensson

Ordf. Sjöbo Frimärks- & Vykortsclubb

Skilling Banco-frimärkena firades i Göteborg

Den 1 juli var det 160 år sedan våra första frimärken utgavs och detta firades i Göteborgs FilatelistFörenings bibliotek.

Per Sparre var inbjuden för att berätta om sin släkting Pehr Ambjörn Sparre som skapade och framställde våra första frankotecken.

Vid mitt Parisbesök 2014 ställde jag en blomma på Pehr Ambjörn Sparres grav. Filmen kan ses på YouTube under rubriken Pehr Ambjörn Sparre.

Kjell Wikander

Från vänster: Bo C. Olsson, Gunnar Dahlstrand, Hasse Brockenhuus von Löwenhielm, Sune Andersson, Per Sparre, Kjell Wikander, Agnetha Frisk, Sture Särnesten och Bosse Gullbrandsen.

FIRARDAGS

Vi gratulerar våra medlemmar med födelsedag i november

NOVEMBER

90 år

4 Karl-Eric Höglundh,
Sollentuna

85 år

12 Sune Hjalmarsson, Uddevalla
29 Rune Salomonsson, Gislaved

80 år

21 Lars-Gunnar Modigh, Västerås
24 Bo Larsson, Skoghäll

75 år

11 Lennart Linden, Järfälla
15 Lennart Hultgren, Åkarp
17 Jarl Kollberg, Umeå
18 Gustaf Gustafsson, Gällstad
18 Roy Rönningborg, Jönköping
19 Lennart Larsson, Kullavik
23 Juris Mors, Billdal
24 Håkan Bergstrand, Mölndal

70 år

11 Ingvar Åkerberg, Jönköping

12 Bo Berglund, Uppsala

13 Stefan Wuolo, Boden

14 Staffan Gustafsson, Falkenberg

20 Berndt Gyllensten, Skövde

26 Annica Danielsson,
Söderköping

27 Erik Pettersson, Sundsvall

50 år

11 Susanne Fendell, Alingsås

Vinnare och lösning:

I förra numrets Annonsspussel drogs Christer Ihrstedt, Vintrosa, som vinnare av Facit Norden 2016, skänkt av Postiljonen/Facit Förlags AB, www.postiljonen.com alternativt www.facit.se. Katalogen innehåller Nordens alla frimärken från 1951 och framåt med varianter. Före 1951 med utgåva och valör utan varianter. Riktpriset på katalogen är 450 kronor

Katalogen kan beställas hos SFF till medlemspriset 399 kronor inklusive frakt genom förskottsbetalning till förbundets bankgiro 568-1580. Ange Facit Norden 2016 samt gärna ditt medlemsnummer.

Peter Sköld, Jönköping, och Sten Olsson, Uppsala, får varsin Trisslott. Stort Grattis!

A

Nord-Filateli HB

B

Online Philately

C

Frimärkscentrum
i Växjö

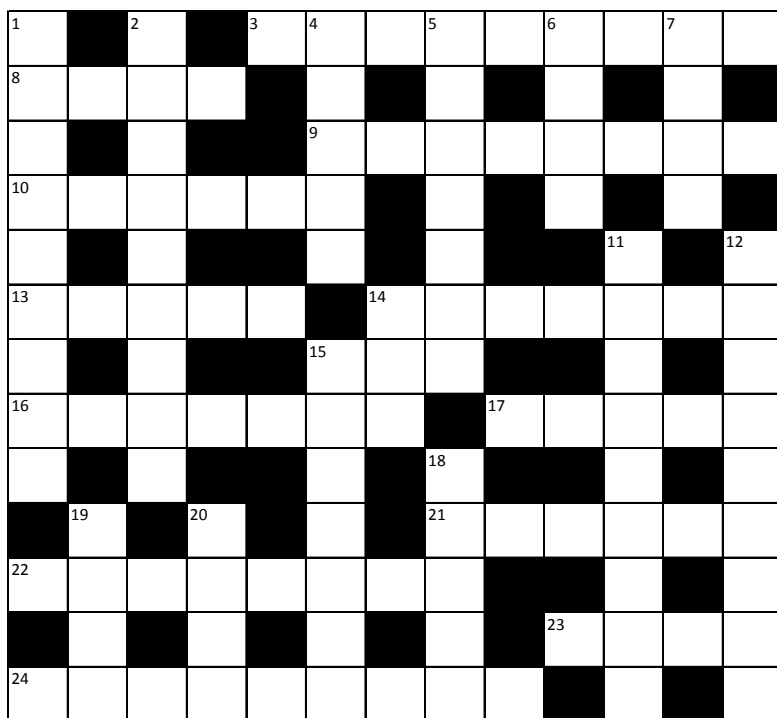

D

Jönköpings
Filatelist-Förening

Filatelistkrysset

vanG

Vågrätt:

3. Svensk kommissarie
8. Nödvärdigt redskap för frimärkssamlare
9. Sådana lösningar är bäst
10. Ses med Bo och Kil
13. Gammal indian
14. Dansade gärna F338
15. Tidrymd och nätbolag
16. Utan namn
17. Växeln
21. På flera svenska märken
22. Avskilja
23. Kopplar jämte till Storsjö
24. Med två skrov

Lodrätt:

1. Pomp utan ståt i filatelin
2. Kan vara militär
4. Hare och härad
5. Kan vara engelsk
6. Läge och föda
7. Poststation i E-län i cirka 57 år
11. Finns tyvärr på nätet
12. Görs för säkerhets skull numera
14. På F1654
15. Härröra
18. Nämns i utgåva 2015
19. Brittisk kommissarie utan aqua
20. Endast på plats i Skåne

1:a pris: Facit Special Classic 2016, skänkt av Postiljonen/Facit Förlags AB; www.postiljonen.com/www.facit.se. Katalogen innehåller Nordens alla frimärken fram till 1951 med varianter. Riktpriset på katalogen är 350 kronor.

Katalogen kan beställas hos SFF till medlemspriset 299 kronor inklusive frakt genom förskottsbetalning till bankgiro: 568-1580. Ange Facit Classic samt gärna ditt medlemsnummer.

2:a-3:e pristagarna får varsin trisslott. Vinnare och lösning presenteras i nästa nummer.

Posta lösningen, gärna en fotostatkopia, i ett fullt frankerat kuvert till redaktionen: **SFF-Filatelisten, Teknikringen 1A, 583 30 Linköping**, så att vi har den oss tillhanda senast den 15 oktober.

Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

Ev. e-postadress: _____

SMÅANNONSER

Annons för privatpersoner om 5 rader kostar 50 kr (cirka 150 tecken inklusive mellanrum). Är det mer debiteras 50 kronor per 5 nya rader. Annonserna uppdelas i avdelningarna BYTES, KÖPES, SÄLJES och ÖVRIGT. Markera noga önskad placering. **För fel som uppstår på grund av slarvigt skrivna manus ansvarar ej. Manus kan ej skrivas på girotalong.**

OBS! Annonser för auktioner och evenemang har upphört under småannonser

MANUS till SMÅANNONSER för tidningens nästa nummer ska vara kansliet tillhanda under adress **SFF-Filatelisten, Box 91, 568 22 Skillingaryd, senast 4 veckor före utgivningsdag.** Förskottslikvid in-sätts samtidigt på bankgiro 568-1580 Sveriges Filatelist-Förbund. Alla som har tillgång till E-post, skicka din annons till kansli@sff.nu.

Tidningens sidor med småannonser läggs ut som pdf på Samlamera.

Medlemmar kan dessutom själva lägga in ett obegränsat antal sökbara annonser med bilder helt gratis på Samlamera (samlamera.sff.nu).

BYTES

Du som ringde från Örebro ang. kataloger, var snäll och hör av dig igen. Jag kan inte nå dig. Leif 031254394@telia.com

I collect First Day Covers, card-maximums and booklets of stamps of Sweden. I am 61 years. I offer in exchange envelopes and postcards of Russia or can take your philatelic material as a gift. Language: English and Russian. Help me, please, to find correspondents. Shapovalov Konstantin Albert, Poste restante, Post office, Syktyvkar Republic of Komi, 167000, Russian Federation; E-mail: stampdu@rambler.ru

KÖPES

Field post of Estonian war of independence (1918–20). Postcards before 2.WW. Mati Senkel, Lastekodu 6A, 10113 Tallinn, Estonia. Ph +3725057452, E-Mail margikoguja@gmail.com

Kugelposten 1936 stämpade i Glanshammar, Ekolsund och Orresta köpes. Skicka bild + pris. Fredrik Ydell, Paddelgränd 11, 21611 Limhamn. Fredrik. ydell@gfk.com

Använd dina förmånskuponger för att annonsera här!

50:-/5 rader

En annons om 5 rader (cirka 150 tecken) kostar endast 50 kronor.

6–10 rader 100 kronor.

11–15 rader 150 kronor.

Landstormen. Allt om tillkomst, utgivning och försäljning. Fri-märken, brev, vykort, Essäer, provtryck, gamla skrifter och information. Leif. 031254394@telia.com

Postryttaren årgång 6 och 8 köpes. Valter Skenhall, 070–625 49 69, skenhall@telia.com

Qvarsebo bågstämpel 6:1 åren 1830–34. 070–213 14 66 per@skillingaryd.nu

Rabathäften. Årgång 1979–1980 110kr/st inkl. frakt. Årgång 1981–1990 120 kr/st. inkl. frakt. Gärna stora partier. a.stahlberg@hotmail.com

Woxtorp (Småland) 1874–75 på löst märke eller brev. 070–213 14 66 per@skillingaryd.nu

Ålandsblock Mariehamn 150 år med Guldprägling XX □. Bordtennis Sv. China med flagga. Harald Poweleif, Ålundavägen 10, 716 94 Mullhyttan

SÄLJES

75 % rabatt på Facit Sverige mm. Portofriskt - ostämplat och stämplat. Allt för påseende och portofritt.

Jan-Åke Eriksson. Klöxhultsvägen 55, 343 34 Ålmhult 0476–71242

Berlin, 25 % av Michel. Det mesta av o och en del **. Sänd mancolista till: Bengt Sjögren, Östra Långgatan 13, 457 72 Grebbestad 0525–10474

BRD-1972–2000 med alla block xx o Cept 1956–1987 xx -Norden - Nato - KSZE många block - märken. Bl. Talong N = °B2015 Harald Poweleit, Ålundavägen 10, 716 94 Mullhyttan

Lagerrensning Sv. postfriskt. Listor sändes gratis Kjell Kvarnström, Munkerunsvägen 72, 684 32 Munkfors

Ländersamling styckas och säljes billigt. 258 länder, drygt 38 000 olika utgåvor. (Endast 3 kr per Michel €) Från Aden till Övre Volta.

Dessutom 5–15 % rabatt vid större köp. Begär listor över länder du vill komplettera. K-E Svensson, P O Hallmans Gata 17, 112 69 Sthlm svenssonkarlerik44@gmail.com

Minnespoststämplarna, har det mesta från 1967–1987 + lite till. "Åktgångna" FDC singelfrantering 1965–1986. Mycket vykort. Sänd mankollista till: Kent Jiresjö, Kullevägen 31, 439 34 Onsala, Kent.jiresjo@telia.com, 070-7750825

Motiv: Arkeologi, Bilar, Blommor, Boxning, Cykel, Djur, Fartyg, Fiskar, Fjärilar, Flygplan, Folkdräkter, Fotboll, Friidrott, Fåglar, Hundar, Jul, Järnväg, Kartor, Katter, Konst, Läkare, Musik, Mynt, Nobel, Olympiader, Religion, Reptiler, Ridsport, Rymd, Röda Kors, Scouting, Segling, Simning, Snäckor, Sport, Teater, Uniformer, Vapensköldar. Nu även Arkitektur, Berömda personer, Flaggor, FN-UPU m.fl.. 41 500 olika ut-

gåvor. 100 motivområden. Begär listor! Billigt! Endast SEK 3 per Micheleur! Dessutom 5-15 % rabatt vid större köp. K-E Svensson, P O Hallmans Gata 17, S-112 69 Sthlm. svenssonkarlerik44@gmail.com

POLEN 1970. + abonnemang + Cz.Slania **/på polska frim.. Europa-CEPT**/ 1596./2015**/+ Osteuropa / Norden / BRD/DDR** / - bearbetar mankollistor enl. Michel/Facit. Svartsporo. Jerzy Lysakowski, Box 181, 271 24 Ystad. slamag@telia.com

Påsurval från Hela Världen för endast 50 öre/frimärket sänds till påseende. Även urvalshäften till förmånligt pris. Stig Svensson, Laxvägen 9 D 25, 06150 Borgå, Finland

Dessa annonser nu även på Samlamera

Tidningens sidor med småannonser läggs ut som pdf på Samlamera.

Medlemmar kan dessutom själva lägga in ett obegränsat antal sökbara annonser med bilder helt gratis på Samlamera

Adress:
samlamera.sff.nu

Svensk Vykortshistoria

med Lennart Frosts exponat på
128 sidor samt intervju med Lennart

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

310 kronor inklusive frakt!

Beställ genom att betala 310:- till Sveriges Filatelist-Förbund, bg 568-1580. OBS! Vi har bytt till bankgiro

Facit Sverige är här! Medlemspris endast 250:- inklusive porto

Beställ genom att betala 250:- till
Sveriges Filatelist-Förbund, bg 568-1580

OBS! Vi har bytt till bankgiro

Ange vilken bok det gäller

Se mer litteratur på www.sff.nu/litteratur

OBS! Glöm inte att skicka in nya mötesdagar!

Dessa tas emot på: info@sff.nu

Kontrollera att ni fått svar att vi tagit emot dem

Alby-Botkyrka 2/9, 16/9, 30/9, 14/10, 28/10, 3/11 Gemensamt möte med Hudinge Frimärksklubb i Gymnasieskolan, 11/11, 25/11, 9/12. Rådmanbacken 25 bv onsdagar kl. 19.30

Alingsås Möte varje onsdag i föreningslokalen Noltorpsgatan 3 kl. 18. Auktion minst en gång per månad. Uppehåll jul, nyår och sommaren

Mötesdagar till nr 7 senast 15/10

Alvesta Månadsmöten andra tisdagen i månaden under jan-maj och sept-dec. Ny lokal vid Föreningsgatan 1 kl. 19

Arvika 12/10, 16/11, 14/12. Ingesunds Folkhögskola kl. 17.30

Boden 21/10, 24/11 och 16/12. Helligrensgatan 4 kl. 19

Bollnäs 2:a torsdagen i varje månad kl. 19 (utom juni, juli, aug.). Föredrag, auktion, bildvisning eller studiebesök. Bystugan i Lenninge kl. 19

Borås 15/10 Föreningsauktion, 24–26/10 Antikmässan, 12/11 Freddy Neuman: Postala Dokument, 19/11 Vykortsföredrag, 3/12 Julmöte, 12/1 2016 Årsmöte. Viskastrandsgatan 5 kl. 18.30 (öppet fr 17.30)

Eksjö 21/10 Karl Axel Blomdahl berättar om sitt Afrikaäventyr, 15/11 Auktion med frimärken, vykort, brev mm, 18/11 Paul Lindhe berättar om sin bok om skillingmärken, 5–6/12 Eksjö julmarknad, 9/12 Två samlare berättar om sina samlingsområden. NBV-lokalen Norra Storgatan 27, kl. 18.30

Enköping Vanligen första fredagen i månaden, dock inte i juli och augusti: 2/10, 6/11 och 4/12. Möte, byten, fika och auktioner samt ibland föredrag. Lokal: Beckasinen, Torggatan 51 A kl. 18.30, förutom arbetsmötet i St Ilianshallen 4 april inför Samlarmässan.

Eslöv 8/10 Värderingsafton, 22/10 Göran Olsson: Flugfilateli, 5/11 Berit Olsson: Jenny Nyström, 19/11 Bättre auktion med Jerker Kehlmeier, 3/12 Höstavlutning. Fika och miniauktion varje kväll. Ekenässkolans nya matsal kl. 18.

Fagersta 13/10, 31/10 2015 Bussresa till Nordia i Täby, 10/11, 8/12. Västanfors Ind. kontor kl. 19

Falkenberg 14/10 Hallandsträffsmöte. Valter Skenhall: Tjänsteförsändelser 1920–1990, 18/11 Medlemsauktion och ”15 minutare” med Falkenbergsbilder, 9/12 Reseskildring Indien av Mats Ahlmark. 17.00 Urvalshäften, 18.15 Mötesförhandlingar. Samlarträffar: 26/8, 23/9, 21/10, 25/11 kl. 16. Framtidens hus Torggatan 5 Falkenberg

Kom på mötena!

Alla föreningar välkomnar naturligtvis SFF-medlemmar även från andra lokalföreningar till sina möten.

Välkommen att besöka en förening i närområdet eller om du på en resa råkar befinna dig i närheten.

Falköping 1/10 Inlämningsauktion. Besök av Lidköpings FF, 5/11 Sten Eriksson pratar om udda samlarområden under rubriken ”Kan en samla på sånt” 3/12 Julavslutning. Ann:s tipstävling. Träffpunkt Ranten, Järnvägsgatan 10 kl. 19

Filipstad 6/10, 3/11 och 1/12. Bergsskolan kl. 18

Floby 15/10, 19/11, 17/12. Möten i Kyrkans Hus kl. 18.30, Urvalshäften finns utlagda från kl. 18

Gränna 13/10, 10/11, 8/12. Hembygdsföreningens lokal i Franckska Gården kl. 19

Gävle 20/10, 24/11 och 15/12 med julbord. Restaurang Kvarnen kl. 18.30–21

GÖTEBORG

Islandsklubben 8/10 Inför jubileumshelgen. Visning av auktionsmaterial för jubileumsauktion 25/10, 23–24/10 Jubileumsutställning Dalheimers Hus., 25/10 kl. 10.30 Jubileumsauktion på Kinesiska Muren, 12/11 Efterförsäljning auktionen, 10/12 Sedvanligt julmöte med stort jullotteri. Gamlestadens Medborgarhus på Brahegatan 11 kl. 19. Öppet från kl. 18

SFF 1/10 Peo Jansson: Svensk Lösen från 1892 och framåt, 15/10 Bo Olsson: Lundy, 5/11 Leif Nilsson: Generaldirektör Juhlins inspektion av Karungi vintern 1915, 19/11 Visning objekt på auktionen kl. 19.00–18.45, auktionen startar kl. 19.00, 3/12 Sedvanlig säsongsavslutning m.m. . Gamlestans Medborgarhus. Möte kl. 19, men vi har lokalen fr. 18

Halmstad 14/10 Föredrag om varianter (Mikael Starast), miniauktion och tävling, 11/11 Föredrag om vykort, miniauktion och tävling, 9/12 Miniföredrag, större auktion och sedvanligt julbord (anmälan krävs). Varje gång har vi dessutom urval, servering och mycket annat. Servicehuset Karl XI vid Lilla Torg i Halmstad kl. 18

Haninge 12/10, 26/10, 9/11, 23/11, 7/12. Hyresgästföreningens lokal Nynäsvägen 50 (mitt emot Haninge Centrum) kl. 19.30

Helsingborg 5/10, 2/11, 7/12. Övre Långvinkelsg. 105 kl. 18

Huddinge 6/10 Bytshäften och auktion, 20/10 Föredrag, 3/11 Bytshäften och auktion, 17/11 Halvårsmöte, 2/12 Julfest. Juniorerna träffas mötesdagarna ovan kl. 17.30–18.30. Tomtebergaskolans matsal kl. 19

Hudiksvall 14/10 Tema samlingar: Nostalgi, 4/11 Frågesport med Torbjörn, 25/11 Frimärksskola med Ulf: Tjänstemärken, 16/12 Höstavlutning: Tårta och en bättre auktion. Tunbacka servicehus kl. 18

- Hultsfred-Vimmerby** 13/10, 27/10, 10/11, 24/11, 8/12 Liten jultallrik. Ny klubblokal är Verdandigatan 3 A, PRO-lokalen, i Mariannelund. Kl. 19–21
- Härnösand** 5/10, 2/11, 7/12. Vårstagan 1 kl. 18
- Hässleholm** 28/10, 25/11. Orienteringsklubbens lokal på Hövdingegatan 26 kl. 18
- Hörby** 6/10, 3/11, 1/12. Källhaga Servicehem Byggmästarg kl. 18
- Järfälla** 6/10, 20/10, 3/11, 17/11, 2/12 Julfest, 15/12. Hästskovägen 81, Järfälla kl. 18. Andra mötet i månaden hos Solentunaföreningen med gemensam avresa från Hästskovägen kl. 17.50.
- Jönköping** 20/10 Visning av auktionsobjekt. Min pärla: HOA, 24/10 Stor höstauction, 24/11 Restförsäljning. Min pärla: Gösta Börjeson, 8/12 Julavslutning. Min pärla: Jan Blänning. Månadsmötena avslutas med lotteri, auktion, cirkulation och fika. Duvgatan 22, Österängen, Jönköping kl. 18.30
- Kalmar** 1/10, 15/10, 5/11, 19/11 Auktion, 3/12, 17/12. Ny lokal: Trädgårdsgatan 12, Kalmar (f. d. Energiverkets lokaler) kl. 18.
- Karlsborg** 5/10, 9/11. SOK Träffs lokal Parkvägen kl. 19.00
- Karlshamn** Första måndagen i varje månad utom juni-augusti. Flottans Män, Näsviken kl. 18
- Karlskrona** 17/10 Kl. 10.00–16.00 Höstmässa i Militärhemmet. Handlare, auktion och liten utställning, 19/10 Vykortskväll 1, 11/11 Klubbinformation, 23/11 Vykortskväll 2, 4/12 Julmåltid, 16/12 Sista onsdagsöppet för hösten. Kl. 19 men öppet från kl. 18. Klubblokalen öppen varje onsdag kl. 13–20 med urvalssändningar, samlarbörs mm. Skeppsbrogatan 3, 371 33 Karlskrona
- Karlstad** 21/10, 18/11, 9/12 Julfest. SPRF:s lokal, Vävaregatan 4 kl. 18.30
- Katrineholm** 8/9, 13/10, 10/11, 8/12. Ny lokal: Mariagården, Fredsgatan 40 kl. 18.30
- Kil** 1/9, 6/10, 10/10 Auktion, 3/11, 1/12. Servicehuset Smeden kl. 17
- Klippan** 6/10 Besök av Mikael från Frimärks Netto, Helsingborg, 27/10 Finn Nielsen visar sitt silverbedömda enramsexponat: Mitt arbetande liv och fritid. Även en något större auktion, 17/11 Lelis Frimärken i Ljungby, 8/12 Julavslutning. Studiegården, Storgatan 47 kl. 19
- Kramfors** 15/10, 19/11, 17/12. HSO-lokalen, Strandgatan 19, Kramfors. Samling från kl 18, möte kl 19
- Kristianstad** Filateli: 13/10, 3/11, 1/12. Vykort: 27/10, 24/11. Hemgården, Föreningsgarnas hus kl. 18
- Kristinehamn** 20/10, 8/12 kl. 19.00. 17/11 kl. 18.00. Kristinehamns bibliotek, hörsalen, Tullportsgatan 13
- Kungsbacka** Klubbmöten tisdagar klockan 18–21: 27/10 Föredrag, 24/11 Föredrag. Efterförsäljning från auktionen, 8/12 OBS! Start 17.00. Föredrag av Ann-Marie Jiresjö: Innan vi firar jul. Julbord. Bytesdagar seniorer. Fregatten kl 18–20: 13/10, 10/11 Auktionsvisning. Måndagsgruppen kl. 9–12: 5/10, 12/10, 19/10, 26/10, 2/11, 9/11, 16/11, 23/11, 30/11, 7/12. Ungdomsmöten: 13/10, 27/10, 10/11, 24/11, 8/12, 15/12. ABF-huset, Verkstadsgatan 14, Kungsbacka kl. 18–19.
- Laholm** Andra torsdagen i januari-april och september-december. Klarabergslokalen kl. 18
- Lidingö** 1/10 Staffan Karlsson: Postutväxling med utlandet 1940–45, 14/10 OBS! Onsdag. Inget program klart, 29/10 Stor höstauction, 11/11 OBS! Onsdag. Bo-Göran Hellers: Avkoloniseringsen på frimärken, 26/11 Roland Jadeborg: Förfilateli, 10/12 Höstavslutning. Föreningsgården, Larsbergstorget 9 kl. 18
- Lidköping** 1/10 Besök hps Falköping, 20/10 Auktion, 17/11 Föredrag, 8/12 Julfika. Auktion på alla möten. FUB-lokalen Hästhagsvägen 3. Lidköping kl. 19. Bytesafton från kl. 18
- Lindesberg** 15/9 Christer Karlsson: Nyanser på Ringtyp 1872–1891, 20/10 Örjan Jelger: Att köpa och sälja via nätet 17/11
- Åsmöte, 13/12 Traditionell julmiddag. Bjud med en vän. Anmäl dig till Gunnar Wase, 19/1 2016 Stig Lundqvist: Dansk Västindien. Banvägen 26 kl. 18
- Linköping** Andra måndagen varje månad september-maj. Klockhuset, Hjälm-sättersgatan 6D kl. 18 (mötesstart kl. 19)
- Luleå** 13/10, 10/11 Höstauction, 8/12 Julmöte. Malmgården, Malmuddsvägen 27, Luleå kl. 19
- Lund** 20/10 Sven-Börje Ewers: Lunds Lasarett på vykort. Auktion, 17/11 Fyra 5-minutare: Egna medlemmar berättar om något intressant objekt. Auktion. Anmälan till höstavslutningen, 15/12 Liten måltid, lotteri och frågesport. Eventuellt auktion. Träffpunkt Sankt Laurentiigatan 18, kl. 17.45–21.00. Lunds Pensionärs Frimärksklubb 14/10, 28/10, 11/11, 25/11, 9/12, kl. 10–11.30
- Malmö** 21/10 Jerker Kehlmeier, Höör. ”Varianter på Svenska frimärken”, 18/11 Storauktion, 9/12 Julfest – förhandsanmälan obligatorisk. Folkets Hus i Limhamn, Linnégatan 61. Bytestimmen börjar kl. 18 och mötet kl. 19
- Mariestad** 12/10 Bror Antbäck kåserar över filatelisterna han mött genom åren, 9/11 Inga Friberg Karlsson pratar om sin Oscars-samling, 7/12 Julsamkväm. Kafeservering och auktion vid varje möte. Drottninggatan 4 kl. 19.00
- Mjölby** 12/10, 9/11, 14/12 Julavslutning. Lundbygatan 5 A kl. 19
- Mora** 5/10, 2/11, 7/12. Auktion varje gång. Mora Kulturhus. Ny tid kl. 18.00.
- Motala** 6/10, 3/11, 1/12 Julfest. Framtidslokalen, Nedre Borgmästargatan 10 kl. 19. Nedre Borgmästargatan 10, ingång från Kungsgatan kl. 19
- Nacka-Värmdö** 5/10, 19/10, 2/11, 16/11, 30/11 och 14/12. Nacka Sportcentrum, Högstadiematsalen, Griffelvägen 11 kl. 18
- Norrköping** 14/10, 30/10–1/11 Vi reser till Nordia 2015 i Täby, 11/11, 9/12. Riks City dagcentral. Norra Lundsg. 7 kl. 17.30. Frimärkscafé kl. 15–17

Norrälja 6/10 Peter Lorentzon berättar om Postmuseums samlingar. Urvalssändningar, 20/10 Auktion. Uppföljning om vackra Norrtäljestämplade frimärken, 3/11 Bo Eklund berättar och visar sin samling Uppland. Urvalssändningar, 17/11 "Storauktion" med lite bättre objekt. Inlämning av objekt från och med 22 september + direkt inlämning från 18.30, 1/12 Leif Nilsson pratar och visar Islands nummerstämplar. Urvalshäften, 15/12 Auktion och Julavslutning. Kafeservering vid varje möte. Vegagatan 15 B. Ingång från gaveln kl. 19

Nossebro 2:a onsdagen i varje månad utom juni, juli och aug. Stationshuset, Järnvägsq. 5 kl. 19

Nybro 29/10, 19/11. 10/12, Årsmöte 28/10 2016. Smålandsgatan 48 kl. 18

Nässjö 15/10 och 19/11. Ny möteslokal är Studieförbundet Vuxenskolan på Bäckgatan 4 B i Nässjö kl. 18.30

Osby 2:a onsdagen i varje månad utom juli-augusti. Vykortssektionen samma tid men 3:e onsdagen. Rönnebacken kl. 19

Oskarshamn: 1:a och 3:e tisdagen i månaden (sep-nov, jan-maj). PRO-lokalen, Åsaskolan hus B kl. 18.30

Oskarström 3:e torsdagen september - november och januari - april. Folkets Hus, hobbylokalen i källaren kl. 18

Piteå 15/10, 19/11, 17/12. 3:e torsdagen i varje månad sept-april. Strömsalen, Prästgårdsgatan 3 kl. 19

Sandviken 21/10, 18/11, 13/12 Julmöte. Valhalla kl. 18

Sjöbo 7/10 Auktion. För första gången i klubbens historia genomför vi nu en lite bättre auktion. Det blir tillsammans med klubbarna i Ystad och Tomelilla. Cirka 400 objekt kommer att klubbas. Auktionslista och annan info kommer senare, 10/10 Jubileumsmässa. Klubbens 10-årsjubileum firar vi denna lördag med handlärmässa och föredrag om moderna förfälskningar och en historievandring genom gamla vykort från Sjöbo, 28/10 Vivi-Ann Rangfors: Kvinnliga symboler, ikoner och allegorier i fransk filateli, 18/11 Christer Mårtensson: Post- och

järnvägshistoria på linjen Ystad-Eslöv, 9/12 Säsongsavslutning. Fika och Mini-auktion varje kväll. Tomtemuseum, Törnedalsgatan 2 C, Sjöbo kl. 18

Skara 7/10 Motivmöte. Lars Hansson från Göteborg: Politisk propaganda inom filatelin. Skaraborgs Motivsamlare är inbjudna, 28/10 Järnvägsstämplar. Vi redovisar olika stämplor i Skaraborg och vi får höra Åke Paulsson berätta om järnvägsepoken i Skara, 18/11 Bengt Herrman från Göteborg: Italienska Östafrikas uppgång och fall, 9/12 Julavslutning tillsammans med ungdomarna. Auktion, lotteri och fika på alla möten! Frejan, kl 18.30

Skellefteå 10/10 AC-träff med Philea auktion och mindre auktioner, 19/10 Cirkulationshäften, auktioner, 9/11 Cirkulationshäften, auktioner, 30/11 Möte, kaffe, planering våren, liten auktion. Degerbygården, Degerbyn kl. 17.30

Skivaryd 21/10, 18/11, 16/12. Östbos gamla lokal vid Artillerigatan i Skillingaryd kl. 18–20

Skövde 13/10 Inlämningsauktion, 27/10 Klubbaktivitet, föredrag/diabilserie, 3/11 Auktion tillsammans med Volvoklubben, Volvohuset, 10/11 Klubbaktivitet, föredrag: Bengt Herrman, Suezkanalen, 24/11 Auktion, 8/12 Avslutning, dragnings närvaroloteri. Studieförbundet Vuxenskolan, Rådmansgatan 24 kl. 19

Sollefteå 6/10, 3/11, 1/12. Hullsta Gård kl. 18.30

Sollentuna 6/10 Möte hos Järfällaklubben, 13/10 Stor inlämningsauktion, 18/10 Sollentunas posthistoria: utställning och föredrag på hembygdsgården i Hersby. Start kl 12.00, 3/11 Möte hos Järfällaklubben, 10/11 Föredrag, 1/12 Möte hos Järfällaklubben, 8/12 Julfest och inlämningsauktion. Minervavägen 4, Häggvik kl. 18.30–20

Solna 13/10, 27/10, 10/11, 24/11, 8/12. Skytteholmsskolans matsal kl. 17

Stenungsund 5/10 S. Auktionskatalogen färdig, 19/10 H. Auktionsvisning, 2/11 S. Höstauktion, 16/11 H. Efterförsäljning, 7/12 S. H=Hasselbackevägen kl. 14 , S=Stenungsskolan kl. 18.30.

STOCKHOLM

Asiensamlarna Möte i Stockholm var tredje lördag i varje månad. AB Phileas lokaler kl. 11

Hembygdofilatelisterna 28/10, 18/11. Postmuseum kl. 17

Islandssamlarna 1/10 Lennart Lundh: Ångbåtspost, 5/11 Studiebesök var är ej klart ännu, 3/12 Kaffé med lussekatt och glögg. 2016: 14/1 Årets bästa fynd du gjorde. Tag med och berätta, 4/2 Program ej klart, 3/3 Årsmöte 2016 med landgång anmälan till 0704- 80 01 84 Mikael Magnusson., 7/4 Program ej klart, 7/5 Möte i Södersvik kl 12. Anmälan 0703- 62 17 53 Leif. Temat är bytesdag, tag med dina dubletter och byt, sälj och köp. Tag även med auktionsobjekt (10% tar klubben i provision). På varje möte liten auktion. Östermalms Föreningsgård, Valhallav 148 kl. 19

StFF Stockholm 14/10, 28/10, 11/11, 25/11. Andra och fjärde onsdagen september-november samt andra onsdagen i december. Postmuseum kl. 18.30

SMPS 7/10, 4/11, 2/12 Gemensamt möte med SSPD. Postmuseum kl. 17.30–19. OBS! Nya tider. Tider alltid på: www.smpps.se

SSPD 31/10 13.00 Föreningsmöte på Nordia i Täby. Föredrag av Mikael Peterson: Post i beredskapstid, 21/11 Posthistoriska Dagen. Flera intressanta föredrag och diskussioner. Detaljerat program kommer. Boka hela dagen med tid för middag, 2/12 Gemensamt möte med SMPS. Program ej fastställt. Postmuseum kl. 18.30

Vällingby 5/10, 19/10, 2/11, 16/11, 30/11, 14/12. Vällingby backe 13 kl. 18

Sundsvall Månadsmöten: 5/10, 2/11 och 7/12. Bytesträffar: 19/10, 16/11 och 21/12. Sidsjö hotell och konferens kl. 18.30.

Sunne 7/10, 4/11, 2/12. Postcenter, Norregårdsg. kl. 18.30 (Ny tid)

Södertälje 1/10, 22/10, 12/11 och 3/12. OBS. Ny lokal: Bergsgatan 10 n.b. i Södertälje kl. 18

Sölvesborg 22/9, 9/2 2016 Årsmöte. Sternska villan kl. 19

Tingsryd 19/11. Tingsgården kl. 18.45

Torshälla 4/10, 18/10, 1/11, 15/11, 29/11, 13/12. Riktargatan 66 kl. 09.30

Traheryd 13/10, 7/11 SBT-årsmöte, 17/11, 8/12. Verdandilokalen, S. Stationsg. 25 kl. 18.30

Tranemo Tredje tisdagen januari-maj. OBS! Ny lokal brandstationen kl. 18.30

Trelleborgs FK Tredje onsdagen i månaden. C.B. Friisgatan 1 kl. 19

Trollhättan 3–4/10 Trollex. Lördag med bland annat föredrag av Christer Brunström, Halmstad, 5/10 Besöker Vänersborg, 7/10 Byteskväll, 21/10 Sång och musik, Gunnar Kampe, Göteborg, Dan Anderssonkväll, 4/11 Kjell Nilsson Göteborg, föredrag: Svensk posthistoria 1920–70, 10/11 Besöker Uddevalla, 18/11 Harry Berglund, Lilla Edet: Samla motivfrimärken och ställa ut, 21/11 Höstauktion, 2/12 Efterförsäljning, 16/12 Julavslutning. Evy Svantesson visar och säljer julkort Trollhättan. Drottninggatan 42 kl. 18.30. Veterangruppen: jämna tisdagar kl. 14 Kagge- torps kvartersgård.

Täby (Norrort) 5/10 Filatelistisk fyndmarknad. Fynd till förmånliga priser. Alla som vill tar med sig för att sälja, 19/10 Föredrag Lars Liwendahl: Att samla på en plats – Posthistoria och hembygdsfilateli på lite nya sätt, 26/10–1/11 Förberedelser och genomförande av Nordia 2015. 30/10 Nordia 2015 öppnar. NFF Storauction samma dag klockan 1600. Visning från klockan 1400. Plats Hörsalen. 31/10 NFF Vykortsauktion startar klockan 1200. Plats: Hörsalen. Objektförteckningar för auktionerna läggs ut på hemsidan omkring 10 oktober. 1/11 Nordia 2015 avslutas, 16/11 Föredrag Peter Johansen, vd för AB Philea berättar om hur en stor handlare får in material, bedömer dess värde mm, 30/11 Föredrag Mats Edström: Roslagsbanan i allmänhet och Djursholmsgrenen i synnerhet, 14/12 Julaktiviteter bl.a en lite större klubbauktion. Viggbynsalen, Söderv. 30 kl. 18.30

Uddevalla 13/10, 10/11, 8/12. 2016: 12/1, 9/2, 8/3, 12/4, 3/5. Samlingssalen Skogslyckeheimmet kl. 18–21

Ulricehamn 14/10 Anders Nordell visar vykort från Ulricehamn 11/11 Inlämningsauktion (inlämning senast 14/10), 9/12 Julmöte med frågesport, 13/1-2016 Tipspromenad med frimärksfrågor. Lars-Olof Svensson, 10/2 Föreningens årsmöte. Missionskyrkans kafeteria, Jägareg. 6 kl. 18

Umeå 15/10, 19/11, 17/12. Ö Kyrkog. 14 (Tempelriddarna) kl. 18.30

Uppsala 12/10, 2/11, 23/11 och 14/12. Ny lokal: Sensus i Kanikenshuset, Västra Ågatan 16, plan 5. Hiss finns i huset från gårdssidan källarplan upp till plan 5. Kl. 18–21

Wallentuna 14/10 Förbundsinformation och svenska Bandmärken: Bo Dahlner, 28/10 "Gilla broar" och andra exponat Nordia 2015: Staffan Lagergren, 11/11 WFK stora höstauktion, "Auktionsgruppen", 25/11 Att samla vykort: Sven Boman, 9/12 Terminsavslutning med julbord. Rickebylokalen, Mörbyvägen 38, Vallentuna kl. 18

Varberg 13/10 Hur man skapar sina egna albumblad med hjälp av datorn (Karl-Erik Johansson), 10/11 Vakant, 8/12 Julauktion med lite julmat. ABF, Brunnsbergsv. 5. Urvalsgenomgång kl. 18, möte kl. 19

Vetlanda 6/10 Månadsmöte, bytesafton, auktion, 20/10 Föredrag av Göte Möller, Växjö: Lützen, 3/11 Månadsmöte, bytesafton, auktion, 17/11 Föredrag av Helen Höjjer: Lannaskede Hälsobrunn, 1/12 Månadsmöte, bytesafton, auktion, 15/12 Julavslutning. Klubblokalen, N Esplanaden 11, Vetlanda kl. 19.00. Vid auktion visning från kl. 18.30

Vindeln 1:a onsdagen varje månad från september. Vindelgallerian. Karlsgårdsvägen 22 kl. 18

Vittsjö 15/10, 19/11, 10/12 Julfika, närvarolotteri. Urvalshäften, tävling och fika vid varje möte. Biblioteket kl. 19

Värnamo 14/10, 29/10, 11/11, 26/11, 9/12, 30/12. Myntgatan 5 mittmot TAXI kl. 18

Västervik 14/10 Auktion, 11/11 Auktion, 9/12 Jultallrik och föredrag. V. Kyrkogatan 25 (in på gården) kl. 19

VÄSTERÅS

Västerås FF 13/10 Frimärksländer 5: Memelgebiet, 10 /11 Auktion, 8/12 Julfest. Hotell Valsaren, Metallverksgatan 2, (Kopparlunden) kl. 19

Västerås ABB 19/10, 16/11, 21/12. IOGT kl. 19

Västerås FK 5/10, 2/11, 21/12. (Hotell Valsaren, kl 19 dock ej 21/12 IOGT-lokalen, kl 19)

Växjö 7/10, 4/11, 2/12, 7/12 Julmiddag. Kungsvägen 117, Växjö kl. 18.30

Ystad 12/10 Intressanta brev, Sten Norrmo, 8/11 Auktion Ystad kl 13.15, 9/11 Vykort på färjor från Bornholm, Lars Haagen, 7/12 Något Juligt. Lancasterskolan, vid klostret, St Petri Kyrkoplan 2 kl. 19

Åmål 13/10 Höstauktion, 10/11, 8/12. Servicehuset - Åmålsgården kl. 18

Åsljunga 13/10, 10/11, 8/12 Julfest. Centrumhuset Örkeljunga kl. 19

Ålmhult Andra tisdagen i varje månad utom i juni-aug. Folkets Hus, Skolgatan 18 kl. 19. Auktion kl. 19.30

Ängelholm 19/10. Svenska diktare på frimärken. Sonne Persson berättar och visar med bildspel, 16/11 Höstauktion, 14/12 Julavslutning. Godtemplargården kl. 19

Örebro 13/10, 10/11, 8/12 Luciasoaré. Liten auktion på alla möten. Rostahemmet kl.18

Östersund 6/10 Föreningsmöte. Tema: Mina Tre Minuter (Ulf Jernberg), 20/10 Auktionsmöte. Tema: Mina Tre Minuter (Örjan Lööf), 3/11 Föreningsmöte, Tema: Mina Tre Minuter (Örjan Velander), 17/11 Auktionsmöte. Tema: Mina Tre Minuter (Bertil Janzon), 1/12 Föreningsmöte, Tema: Mina Tre Minuter (Göran Olsson), 15/12 Auktionsmöte Säsongsavslutning (Sten Wadensjö). Ordinarie möten på Biblioteksgatan 33 kl. 18

Östhammar Uppgifter om föreningens verksamhet finns på www.ostfil.se

NORDIA
2015

Årets filatelistiska händelse

Den 30 oktober öppnas den Nordiska Frimärks- och Vykortsutställningen, **NORDIA 2015**, på Täby Park Hotel i Täby utanför Stockholm. Utställningen pågår till den 1 november.

Se den världsberömda **gula treskillingen**, världens bästa ungdomsexponat, Seija-Riita Laaksos fantastiska **vykortssamling** "Paris by Night" samt många ,många fler exponat av mycket hög klass.

- Fynda hos handlare från flera länder.
- Gör ditt eget vykort och skicka till någon.
- Träffa auktionsföretag från hela Norden.
- Köp det senaste från postföretagen.
- Träffa samlarvänner och experter.

Kort sagt så finns något av intresse för alla, så missa inte detta unika tillfälle

Mer information finns på www.nordia2015.se

Arrangör: Norrorts
Frimärksförening, Täby

Huvudsponsorer: AB Philea – PostNord -Täby Park Konferens & Hotell

Kalendarium

Auktioner

- 1–2/10 Postiljonen Malmö
7/10 Philea Internationell auktion, Stockholm
7/10 Sjöbo Frimärks- & Vykortsklubb
7–28/10 Aland Auctions
9–10/10 Engers i Oslo
10/10 Kils Frimärksförening
10/10 AC-träff i Vindeln med lådauktion
11/10 Frimärksauktioner i Åhus
16–17/10 Skanfi Oslo
16–17/10 Hellman, Helsingfors
17/10 Karlskrona Filatelistklubb
17/10 Tre Kronor Karlstad
23/10 Malmö Frimärkshandel
24/10 Jönköpings FF
25/10 Islandssamlarna, Göteborg
27/10 Bruun Rasmussen, Köpenhamn
1/11 Philea Kvalitetsauktion Nordia Täby
2/11 Stenungsunds F o VK
7/11 Traherys Frimärksklubb Traryd
13–14/11 Skanfil/Moldenhaue i Oslo
13/11 June-Frimärken, Jönköping
15/11 Eksjö FK
15/11 Frimärks-Netto Helsingborg
16–20/11 David Feldman
21/11 Frimärksauktioner i Göteborg, Partille
22/11 Nordhollands Filatelistför. Kungsbacka
28/11 Philea Internationell auktion, Helsingfors
28/11 Trollhättans FF
2/12 Philea Internationell auktion, Stockholm
4/12 Rölli-Schär, Luzern, Schweiz
5/12 Frimärkshuset Skand.Fil. Stockholm
7/12 Philea Låd- och partiauktion, Göteborg
9–11/12 David Feldman, Genève, Schweiz
29/12–20/1 Aland Auctions

2016

- 15/1 Frimärks-Netto Helsingborg
17–19/2 Rölli-Schär, Schweiz
15/3 Frimärks-Netto Helsingborg
18–19/3 Postiljonen Malmö
15/5 Frimärks-Netto Helsingborg
18–21/5 Peter Rapp, Schweiz
15/7 Frimärks-Netto Helsingborg
15/9 Frimärks-Netto Helsingborg
30/9–1/10 Postiljonen Malmö
15/11 Frimärks-Netto Helsingborg

Rapportera nya datum till oss

info@sff.nu

Frimärksutgivning mm

- 30/10 Förbundsstyrelsen möte
12/11 Nya svenska frimärken

Utställningar

- 10–11/10 ØPOST 2015 Rigne i Danmark
(klubbställning)
30/10–1/11 NORDIA 2015 Täby (NO)
12–15/11 NOTOS 2015, Athen (FEPA)
21–22/11 KPK 127 Köpenhamn (klubbställning)
3–5/12 MONACOPHIL 2015 Monaco

2016

- 2–3/4 HORNSLET 2016 Danmark (klubbställning)
8–10/4 NORDIA 2016 Jyväskylä, Finland (NO)
28/5–4/6 NEW YORK 2016 New York, USA (I)
12–14/8 HALLFRIM 2016 Halmstad
8–13/10 PHILATAIPEI Taipei 2016 (FIP)
5–6/11 BIRKERØD Danmark (N)

2017

- 24–28/5 FINLANDIA 2017 Tammerfors (FEPA)
27–29/10 NORDIA 2017 i Vejle Danmark (NO)
11–12/11 RANDERS Danmark (klubbställning)

2018

- 14–30/4 Tel Aviv, Israel
November New Zealand

Mässor / Evenemang

- 3–4/10 Trollex i Trollhättan
10/10 Sjöbo - samlarmässa
10/10 Pekingträffen i Norrköping
10/10 AC-träff i Vindeln med lådauktion
17/10 Höstmässa med Karlskrona Filatelistklubb
17/10 SFU-dag på Scandic Hotell i Mölndal
24/10 Frimärksmässa i Dalheimers Hus i Göteborg
24/10 Mälardalsträffen i Örebro
25/10 Göteborgs Vykortklubbs vykortsässa,
Forum, Kortedala Torg
29–31/10 Int. Briefmarkenmesse, Sindelfinge
30/10–1/11 NORDIA 2015 i Täby
31/10 Samlarträff i finsk Forssa
7/11 Småland-Blekinge-Träffen i Strömsnäsbruk
14/11 SFU-dag på Jula Hotell i Skara
15/11 Vykortsässa Råsundaskolans matsal, Råsunda

2016

- 27/2 Eskilstuna Vykortsförenings mässa
19/3 Vykortets Dag i Uppsala
19/3 Frimärkets Dag över hela Sverige
15–16/4 SFF-dagar i Stadshotellet i Skara
(förbundskongress 16–17/4)
12–14/8 HALLFRIM 2016 i Halmstad

UPPDATERAS KONTINUERLIGT PÅ
WWW.SFF.NU/EVENEMANG

Auktioner

Auktioner

AuctionHouse international 040 - 25 88 50
08 - 32 70 70
Postiljonen
We make your collection
stampauctions@postiljonen.se www.postiljonen.com

Sälj till den största kundkretsen
www.davidfeldman.com

Vi är ett av Norges ledande auktionsföretag
www.engers-frimerker.no

SKANFIL Auksjoner
Auksjoner as Postordresalg
Be om gratis kataloger!
Postboks 2030 - NO-5504 Haugesund - Norge
Tlf: +47 52 70 39 40 - Fax: +47 52 70 39 49 - E-mail: skanfil@skanfil.no
www.skanfil.no

Här finns plats för fler

Den här annonsplatsen
kostar bara från 250 kr/nr!

Märket för köptrygghet!
Sveriges Frimärkshandlareförbund
www.stampdealers.se

Butiker

www.philea.se
6 auktioner om året

www.contenta.se
Nu över 400.000 vykort i butiken!
Öppettider: måndag - fredag 10-17
Tomtebgatan 15, 113 39 Stockholm Tel: 08-6113651

Internasjonella frimärks-
auktioner i Oslo 2 ggr/år

☎ + 47 22 44 19 14

www.germeten.no

Köpes

VI KÖPER KONTANT BÄTTRE SAMLINGAR
Alla länder aktuellt. Bra betalt!
Ring gärna till 073-98 06 003 eller maila till stamps@mimir.se
www.mimir.se
(Associerad med AB Philea)
Svartensgatan 6 nb, 116 20 Stockholm

Distanshandel

Mer än 30.000 avbildade objekt i vår webbshop:

www.nordfilateli.se

Distanshandel

My Stamps
NY WEBBUTIK !

www.mystamps.se

Auktion och direktförsäljning
av frimärken från Kina och Asien
www.dtstamps.com

Hundratusentals frimärken från de flesta LÄNDER och
MOTIV. Skriv/ring till oss och ange ditt samlarområde.

Beställ en "personlig prislista"!

www.mimir.se
(Associerad med AB PHILEA)

Svartengatan 6 NB, 116 20 Stockholm, Tel: 08-38 13 23, stamps@mimir.se

www.fbanke.com
Klassisk Danmark
Dansk Vestindien
Færøerne · Grønland
Slesvig · Island

Collectia.se

Samlartillbehör i en klass för sig

FACIT
stamps

Omfattande sortiment
postfriskt Sverige - ständigt
nya specialerbjudanden!

040-25 88 55 · www.FACITstamps.se

Nyheter

HAR DU BESÖKT VÅR HEMSIDA?

Hos oss hittar du mängder av intressanta
objekt till bra priser. *Besök oss redan idag!*

www.OnlinePhilately.com

Köp dina frimärken
från ISLAND
online!

www.stamps.is

samlamera!

Märket för köptrygghet!

Sveriges Frimärkshandlareförbund

www.stampdealers.se

posten

Norska nyheter

Får du enkelt tag på direkt från den norska Posten.

Köp dem på www.posten.no/frimerkebutikken
eller skriv efter gratis information!

Posten Norge - Frimerketjenesten Internet: www.posten.no/frimerker
Postboks 9350, NO-0135 Oslo e-post: frimerketjenesten@posten.no

DAVO ALBUM

har en elegant design
Beställ prislista idag
Stor sortering insticksböcker

Pris-
exempel

Sverige utan fickor
1855 - 1989
inkl. pärm + kassett 640:-

FRIMÄRKSCESTRUM I VÄXJÖ

Kungsgatan 16A, 352 33 Växjö

Tel 0470-198 40

Internet: www.frimarkscentrum.se

URVALSHÄFTEN

Urval sänds till såväl enskilda som föreningar. Varje månad får du en sändning bestående av ca: 30 st urvalshäften med frimärken från de länder du har valt. Ca 3.000 urvalshäften från hela världen finns i lager. Inget köptvång! Även inlämnare är välkomna.

SVERIGEPRISLISTA

Komplett 27 sidig prislista över svenska postfriska och stämplade frimärken 1855-2015 till låga priser.

www.frantzideal.se

IDEAL Frimärksurval, Box 26, S-342 21 Alvesta,
Tel: 070-248 93 60, E-post: frantz@telia.com

Sveriges Frimärksungdom

Ge ditt barn/barnbarn en fantastisk present

Det finns knappast något som ger ett barn lust att lära så som en spännande hobby.

Ge därför ditt barn/barnbarn ett medlemskap i en frimärksklubb för 70 kronor, det ingår ett startpaket!

Gå in på Sveriges Frimärksungdoms hemsida www.sfu.se och anmäl ditt barn/barnbarn eller kontakta kansliet på kansli@sfu.se för mer information.

FRIMÄRKS-NETTO 15:e udda månader

www.safealbum.se
Postorder & Butik
Tel 042-144982 / 216660
Bruksgatan 30
252 23 Helsingborg

www.frimarksnetto.se
Butik i Helsingborgs centrum

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

Facit Special Classic 2016

299:- inklusive frakt!

(ord. pris 350 kronor plus frakt)

Innehåller Nordens alla frimärken fram till 1951 med varianter och specialiteter

Facit Norden 2016

399:- inklusive frakt!

(ord. pris 450 kronor plus frakt)

Innehåller Nordens alla frimärken från 1951 och framåt med varianter; före 1951 med utgåva och valör, utan varianter, med pris för normalmärke.

Vi tillämpar förskottsbetalning som sker till förbundets bg 568-1580

Ange Classic och/eller Norden på talongen samt gärna ditt medlemsnummer

Sveriges Filatelist-Förbund Box 91, 568 22 Skillingaryd

Tel. 0370-70566, e-post: kansli@sff.nu

Nu ska vi fira!

SJÖBO

Frimärks & Vykortsclubb

10 ÅR

Frimärks- & Vykortsmässa

på Tomtemuseum, Sjöbo

lördagen den 10 oktober klockan 10-15.

FRIMÄRKS- & VYKORTSHANDLARE på plats.

FÖRFALSKNINGAR PÅ MODERNA SVENSKA FRIMÄRKEN

Vykort: "SJÖBO från järnvägen till kyrkorna".

FÖRSÄLJNING AV NYA FRIMÄRKEN

samt specialstämpel.

KOM och komplettera din samling!

KAFFESERVERING och

STORT LOTTERI

Välkomna!

Auktion nr 84

den 17 oktober i Karlstad

Prakt- och lyxstämplar på ringtyp – modernt.

Mer än 1000 ortstämplar på ringtyp och

OII, många svåra även järnvägs- och ångbåtsstämplar. xx och häften. Många bra sterbhussamlingar. Kinesiska frimärken och block. Fyndlådor, bra mynt, vykort m.m.

Katalogen sändes gratis inom Norden

och läggs också ut på vår hemsida!

Frimärksaffären Tre Kronor

Kungsgatan 2, 652 24 Karlstad

Tel 054-21 25 60 www.trekronor.dk

Mälardalsträffen

Frimärken – Mynt – Vykort

Lördag 24 oktober 2015

Öppet 10 – 15

Plats: **Läromedia AB**

Ormostagatan 2 Örebro

Entré 20 kr – Fri parkering – Servering

Arrangör

Örebro Filatelistförening

AUKTION 23 OKTOBER

Scandic Hotell Segevång Malmö

Bland annat mycket Hela Världen och klassiskt Sverige i hög kvalitet!

Beställ gratis katalog, eller ladda ned från Internet!

MALMÖ FRIMÄRKSHANDEL

Box 3016, 200 22 Malmö Tel: 040-93 99 09

Besöksadress: Lundavägen 15

www.malmofrimarkshandel.se

malmofrim@telia.com

VF auktion
www.vf-auktion.dk
Online auktioner
Gratis auktionskatalog
Over 10000 lots hver måned

Frederiksberg allé 52
DK - 1820 Frederiksberg
Tlf. (+45) 36160084
auktion@vf-auktion.dk

Kallelse till kongress

Välkommen till Stadshotellet i Skara för kongress och SFF-dagar 15–17 april 2016 (kongress lördag-söndag). Inbjudan och bokningsunderlag för rum och mat skickas till föreningarna under hösten.

Motioner

Motioner till förbunds kongressen ska skriftligen ha inkommit till förbunds kansliet senast den 15 december 2015. Adress: SFF, Box 91, 568 22 Skillingaryd, eller per e-post kansli@sff.nu

Läs mer om kongressen och se inkomna motioner på:
www.sff.nu/kongress2016

AUKTION 11 OKTOBER

7c¹: 4.5.3

8d: 4.5.4

6a²: 4.4.4

10d²: 4.4.4

11e²: 4.4.4-5

15b¹: 4.4.4

16b¹: 4.4-5.4

16e: 5.5.5

17g: 4-5.4-5.5

19b: 4.4.4

Beställ auktionskatalogen - den sänds gratis!

FRIMÄRKS-AUKTIONER
i ÅHUS HB

Per-Ola Nilsson, Bengt Schéle. Tel 044/24 72 66
Trollsländevägen 7, 296 33 Åhus. E-post: schele@telia.com
Hemsida: <http://sites.google.com/site/ahusfrimarken/>

TROLLHÄTTAN
Auktion 28 nov kl. 11.00
Se www.sff.nu/trollhattan

Lördagen 10 oktober
AC-träff i Vindeln med lådauktion
Ring för info: 070-626 13 80, Krister Jakobsson
Hembygdsfilatelisterna Umeå-Skellefteå-Vindeln lokalföreningar

För senaste
information. Besök
förbundets hemsida!
www.sff.nu

Auktion i Eksjö den 15 november

Ca 1000 st objekt frimärken, vykort (många omkring sekelskiftet), ortstämplar, motivfrimärken (mycket sport) samt bältesspännarmaterial, bl a stadslösen och tändsticksetiketter. För katalog kontakta Björn Waxegård, 076-86 48 661 eller bjorn@waxegard.se För mer info se www.sff.nu/eksjo där även bildsidor kommer att finnas

Ny utgåva av *Hur man undviker illegala och oseriösa frimärken från hela världen.*

Betala 30 kronor till vårt plusgiro 27 88 88-3 så kommer skriften med posten.

Bengt Bengtsson svarar för innehållet och den ges ut i samarbete mellan SMS och SFU Stockholm.

Frimärksauktion i Jönköping Lördag 24 oktober kl. 14.00

Visning från kl. 09.00. Även visning 27/9 kl. 13-18 i samband med Frivymässan.

Cirka 2000 utrop från 80 inlämnare. Denna gång har vi stora vykortspartier, mycket ortstämplar och en massa fyndlådor m.m. Du kan se alla singelobjekt på Samlamera från och med 15/9.

Katalog skickas per post eller via mejl.

info@junefil.se eller ring 036-37 88 88.

Auktionslistan finns på hemsidan www.junefil.se

Jönköpings Filatelist-Förening

Auktion i Göteborg 21 november!

Ett litet axplock från auktionen den 21 november.

Välkommen till höstauctionen i Göteborg! Här finns allt från hela samlingar och spännande partier till exklusiva singelobjekt av alla de slag. Och kanske just det du har letat efter i årtal?

Se själv genom att beställa auktionskatalogen! Den sändes gratis.

OBS! Specialvisning på Nordia i Täby 30/10 - 1/11

PS. Kontakta oss gärna redan idag om du vill sälja på nästa auktion!

Eckens väg 16, 433 33 Partille
0708-10 68 03

FRIMÄRKS-
AUKTIONER
I GÖTEBORG AB

Nu tar Postiljonen emot inlämningar till vårauktionen den 18-19 mars

Postiljonen kan besöka dig!

Under hösten reser vi runt i Blekinge, Halland, Småland, Skåne samt Göteborg, Stockholm och en mängd andra platser. Bor du här eller i omnejd så går det bra att boka ett möte och eventuellt även hembesök. Ring Steinar Fridthorsson redan idag.

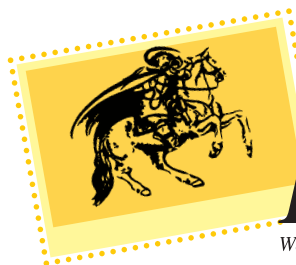
040-25 88 58

Vi ser även fram emot att få träffa dig på:

Islandsklubbens 50-års Jubileum, 23-24 oktober, Göteborg

NORDIA 2015, 30 oktober-1 november, Täby

Frimärke brev og Postkort Messe, 14-15 november, Frederiksberg, Danmark

AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection

Postiljonen AB • Box 537 • 201 25 Malmö • Tel. 040-25 88 50 • Fax. 040-25 88 59

Tel. Stockholm 08-32 70 70 • Tel. Köpenhamn +45 33 91 52 00

www.postiljonen.com • stampauctions@postiljonen.se